500 KURUŞ
YIL6
SAYI
2242.

SALI
4
EYLÜL 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Leninciilik ve
İŞÇİ SINIFININ
ULUSLARARASI
DEVRİMCİ HAREKETİ
552 sayfa 125 lira
konuk yayınları
P.K. 749 İSTANBUL

Yanödemelerde katsayı 6 olarak belirlendi

- Teknik personel için katsayı 8. oldu. Yanödeme kararnamesi 1 Mart'tan itibaren yürürlüğe girmiş sayılacak

- Memurların yanödemelerinin artırılması hazineye 12,6 milyarlık yük getiriyor. Ancak hazine bu miktarın 7,8 milyarını vergilerle geri alacak.

Ankara (Politika) — Bakanlar Kurulu yanödemelerle ilgili kararnameyi görüştü. Başbakan Bülent Ecevit, Bakanlar Kurulundan çıkarken yaptığı açıklamada, planlanan katsayının 4' den 6'ya çıkartıldığını, teknik personele ise ek bazı ayrıcalıklar getirilerek katsayının 8 olarak belirlendiğini ve brüt yüzde yüze varan zamlar yapıldığını söyledi.

Ecevit açıklamasında teknik personele sağlanan güçlük zammının hesaplanmasında puanların 6 değil 8 katsayıdan hesaplanacağını, 19 ilde yüzde 60 oranında, 23 ilde ise yüzde 30 oranında zam getirildiğini belirtti ve madenlerde çalışan teknik personel için ise yüzde 400 oranında zam yapılacağını söyledi. Ecevit veteriner ve cezaevi personeli için de önemli ölçüde artışlar sağlandığını sözlerine ekledi. Yan ödeme kararnamesinin 1 Mart tarihinden itibaren geçerli olacağını açıklayan Ecevit, ödemenin belli bir planlamayla pek yakında başlatılacağını söyledi.

Bakanlar Kurulunda görüşülen diğer konular üzerine de bilgiler veren Ecevit, sel bölgesiyle ilgili çalışmaların sürdüğünü, selden en çok zarar gören Amasya, Tokat ve Çorum valilerinden durum hakkında izahat aldıklarını bildirdi. Büyük Çeltek Kömür İşletmelerinde mahsur kalan işçilerin kurtarılması çalışmalarının halen sona erdirilemediğini belirten Ecevit, ayrıca Bakan-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

4 gündür toprak altında olan 16 işçinin akibetini arkadaşları da heyecan, merak ve öfkeyle bekliyor

Ön seçimlerin kesin sonuçları belli oldu

- AP'de 9. CHP'de ise 12 senatör ön seçimleri kaybetti

ANKARA, (A.A.) — 14 Ekim Cumhuriyet Senatosu üçte bir, Cumhuriyet Senatosu ve milletvekili ara seçimleri dolayısiyle önceki gün yapılan ön seçimlerin kesin sonuçları belli oldu.

Ön seçim sonuçlarına göre AP'den 9, CHP'den ise 12 senatör ön seçimi kazanamadılar. Ön seçimi kaybedenler arasında Cumhuriyet Senatosu eski Başkanlarından İstanbul AP Senatörü Tekin Arıburun da bulunuyor.

Anadolu Ajansı Seçim Bürosu'nun belirlemelerine göre AP'den ön seçimi kaybeden senatörler şunlar:

Macit Zeren (Amasya), **Rafif Eriş, Hikmet Aslanoğlu** (Balıkesir), **Sakıp Hatunoğlu** (Erzurum), **Tekin Arıburun** (İstanbul), **Ahmet Özmumcu** (Kütahya), **Said Mehmetoğlu** (Mardin), **Rafet Rendeci** (Samsun), **Cevdet Aykan** (Tokat).

Ön seçimi kazanamayan CHP Senatörleri de şunlar:

Reşat Oğuz (Antalya), **Recai Kocaman** (Artvin), **Ekrem Kabay** (Burdur), **Niyazi Ünsal** (Erzincan), **Hilmi Nalbantoğlu** (Erzurum), **Ziya Gökalp Mü-**

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Güneş: Güneydoğu'da nüfuz savaşı zulüm düzeyine vardı

İstanbul (Politika) — İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, dün İstanbul'da Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e Güneydoğu ve Karadeniz bölgelerinde yaptığı incelemelere ilişkin bilgi sundu. Bir saatten fazla süren görüşmeden sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş terörün son günlerde arttığı yolundaki görüşlerin tartışma konusu olabileceğini söyledi. İçişleri Bakanı Güneş, Politika muhabirinin Güney ve Güneydoğu'daki faşist hareketin albayı olarak tanınan İSDEMİR Isı İşletmesi Müdürü Tuncay Terekli ile ilgili olarak sorduğu soruya karşılık «Kahramanmaraş olayları hâlâ yargıönün dedir. Terekli ile ilgili olarak benim söyleyecek bir şeyim yok» şeklinde konuştu.

İçişleri Bakanı Güneş Güneydoğu'daki terör eylemlerinin de ekonomik ve sosyal bozukluklardan kaynaklandığını belirterek bu konuda da şunları söyledi:

«Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da vatandaş devletin ekonomik ve kültürel fonksiyonlarını yanında görmek istiyor. Bu birkaç yıldan beri değil, yarım asırdan beri böyledir. Doğu'da öteden beri süregelen yapı, yarı feodal niteliktedir. Nüfuz sahalarını artırma savaşı, zulüm denecek düzeye ulaşmış

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

TÖB-DER'in kuruluş yıldönümünde öğretmenler «Birliğe» çağrıldı

- Merkez Yürütme Kurulu açıklamasında, "her türlü iç çekişmelere dargınlıklara son verelim" denildi

Ankara (Politika) — Tüm Eğitim Öğretim Emekçileri Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER)'in dokuzuncu kuruluş yıldönümü nedeniyle Merkez Yürütme Kurulu'nca yapılan açıklamada «Dokuzuncu Mücadele ve Kuruluş Yıldönümü nedeniyle tüm üyelerimize ve ilerici demokrat, yurtsever öğretmenlere sesleniyoruz. Her türlü iç çekişmelere ve dargınlıklara son verelim» denildi.

TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu'nca dün yapı-

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTLÜLÜĞÜ VE TÖB-DER...

3 Eylül 1979 TÖB-DER'in dokuzuncu kuruluş yıldönümü. 8 yıl önce bugün Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS)'ün ilerici, savaşkan temelleri üzerinde Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) kuruldu.

TÖB-DER altmış yılı aşkın örgütlü öğretmen geleneğinin bir halkasıdır. Kurtuluş Savaşı yıllarında doğan Türkiye Muallim ve Mualimler Cemiyeti öğretmen örgütlenmesinin temelidir. Öğretmenler Kurtuluş Savaşı'nda kitaba ve silaha aynı imanla sarılarak ülkemize saldıran emperyalistlere karşı, yurdumuzun bağımsızlığı için, ulusal kurtuluş savaşını, toplumsal kurtuluş savaşına bağlamak için dövüştüler. Ve yine aynı yıllarda ilk öğretmenler grevini gerçekleştirdiler,

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Adana Sanayi Odası yağ stokçuluğunu örtbas etme çabasında

Haber Merkezi — Adana Sanayi Odası yöneticileri, Çukurova'da Sabancı ve Has ailesine ait üç fabrika'da stok edilmiş yağ ele geçmesini yalanlama çabasına girişti ve

Devamı Sa. 7. Sü. 6'da

Askeri tatbikat nedeniyle G. Antep'in bazı kesimlerinde giriş ve çıkışlar yasaklandı

G. Antep, (ANKA) — G. Antep'te yapılacak ve hakiki mermi kullanılacak olan bir askeri tatbikat nedeniyle şehrin bazı kesimlerine bazı günler giriş ve çıkışlar yasaklandı.

Tatbikat dolayısıyle şehrin güney batısında kalan mahallelerine 4-6 Eylül, 17-21 Eylül, 24-25 Eylül, 27-28 Eylül ve 4-5 Ekim tarihleri arasında giriş ve çıkış yasaklanmış bulunuyor.

Top, havan ve makineli tüfek atışları sırasında ve atıştan sonra halkın bulacakları patlamamış mermileri ellememeleri ve en yakın askeri birliği haberdar etmeleri istendi.

Bu sabah saat 8'de başlanacak tatbikat nedeniyle şehrin güney doğusunda bulunan bir çok köye de giriş ve çıkışlar yasaklandı.

Dev-Yol'cular İGD'li bir gence 10 saat işkence yaptı

Haber Merkezi — İzmir Karabağlar semtinde Dev-Yol grubuna mensup üç kişi, İGD'li bir genci çalıştığı fırından kaçırıp 10 saat süren bir işkence yaptılar.

Dün gece saat 01.00 sıralarında Karabağlar semtinde bir fırında çalışan Süleyman Keskin adlı İGD'li bir gencin Dev-Yol'cu üç kişi tarafından silah zoruyla kaçırıldığı ve işkence yaptıkları öğrenildi.

Alınan bilgiye göre, İGD üyesi genç soyadları öğrenilemeyen Vedat ve Müjdat ile Hikmet Türkmen adlı üç Dev-Yol mensubu tarafından çalıştığı fırından silah tehdidiyle alınıp, Karabağlar'ın Yenicamlık mevkiine götürüldü. Süleyman Keskin'in burada önce elektrik direğine bağlanarak dövüldüğü ve bir inşaata götürülerek yüzünde sigara söndürüldüğü, daha sonra gözleri bağlanarak içi pankart ve malzeme dolu bir depoya götürüldüğü, saldırganların burada İGD'li gencin yüzüne jilet attıkları ve çenesinin altına yanar çakmak tuttukları saptandı. Süleyman Keskin'i kaçıran saldırganların İGD yöneticilerinin evleri ve işyerleri hakkında bilgi almak istedikleri kaydedildi.

Savcılığa intikal ettirilen olayla ilgili soruşturma

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Ne oldukları bilinmiyor

ONALTI İŞÇİ DÖRT GÜNDÜR TOPRAK ALTINDA

- Kurtarma çalışmalarına katılmak için gelen Türkiye kömür işletmeleri ekibi işverenin kurtarma araçlarının çok ilkel ve yetersiz olduğunu belirtti

Haber Merkezi — Geçtiğimiz hafta Cuma günü meydana gelen yağışların oluşturduğu sel suları sonucu Suluova Büyükçeltek Maden Ocağında toprak altında kalan 16 işçiden henüz hiçbir haber alınamadı. İşverenin ilkel kurtarma araçlarıyla yapılan çalışmalar hiçbir sonuç vermezken, toprak altındaki 16 işçinin yaşayıp yaşamadıkları konusunda da hiçbir bilgi alınamadı. Havalandırma borularından verilen havanın dolaşımı sağladığı ancak işçilere ulaşıp ulaşmadığı bilinemiyor.

Amasya, Çorum ve Samsun yöresinde geçtiğimiz hafta Cuma günü sel sularının meydana getirdiği felaket sonucu ölenlerin sayısı 43'e ulaşırken, Suluova'da Büyükçeltek Maden Ocağı'nda mahsur kalan 16 maden işçisini kurtarmak için yapılan çalışmalardan hiçbir sonuç alınamadı. Önceki gün Büyükçeltek ocağına gelen Türkiye Kömür İşletmeleri'nin 20 kişilik kurtarma ekibi, daha önce yapılan çalışmaları ilkel buldu. Edinilen bilgilere göre 16 işçiyi sağ veya ölü çıkarabilmek için 180 metrelik bir kazı yapılması gerekiyor. Yapılan çalışmalar sonucu ancak 80 metrenin kazılabildiği, henüz 100 metreyi bulan bir uzaklığın kazılması gerektiği belirtiliyor.

16 işçinin yaşayıp yaşamadıkları konusunda da henüz kesin bir bilginin elde edilemediği belirtiliyor. Kurtarma çalışmalarını yapan ekip, işçilerin bulunduğu galeriye hava sağlayan bacanın sel sularının getirdiği çamurla tıkandığını ancak, diğer havalandırma bacalarından gönderilen havanın işçilerin bulunduğu galeriye ulaşabileceğini belirtiyorlar. Yapılan haberleşme çalışmaları sonucu ise 16 işçiden sağ olduklarına ilişkin en küçük bir işaret alınamadığı da ifade ediliyor.

ECEVİT'İN SÖZLERİ

Başbakan Bülent Ecevit, «Afet bölgesine gönderilen

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

YAĞMUR YAĞDI BÖYLE OLDU!

Büyük kentlerde, İstanbul'da, Ankara'da yaşayanlar yağmur yağdığında telefonların çalışmamasına, otobüs, dolmuş bulunamamasına, elektriklerin kesilmesine "Yağmur yağdı böyle oldu" deyip geçerler. Türkiye'de yağmur yağdığında birçok şeyin aksamasına hemen herkes alışmış gibidir.

Bu alışkanlık tuzukurularda ve bürokraside öylesine yeretmiştir ki, selsuları nedeniyle yurttaşın hayatını kaybetmesi, 16 maden işçisinin 4 gündür toprak altından çıkarılmaması karşısında dahi "Yağmur yağdı böyle oldu" vurdumduymazlığı geçerli olabilmektedir. Bu kanı, bu vurdumduymaz-

Devamı Sa. 7. Sü. 1 de

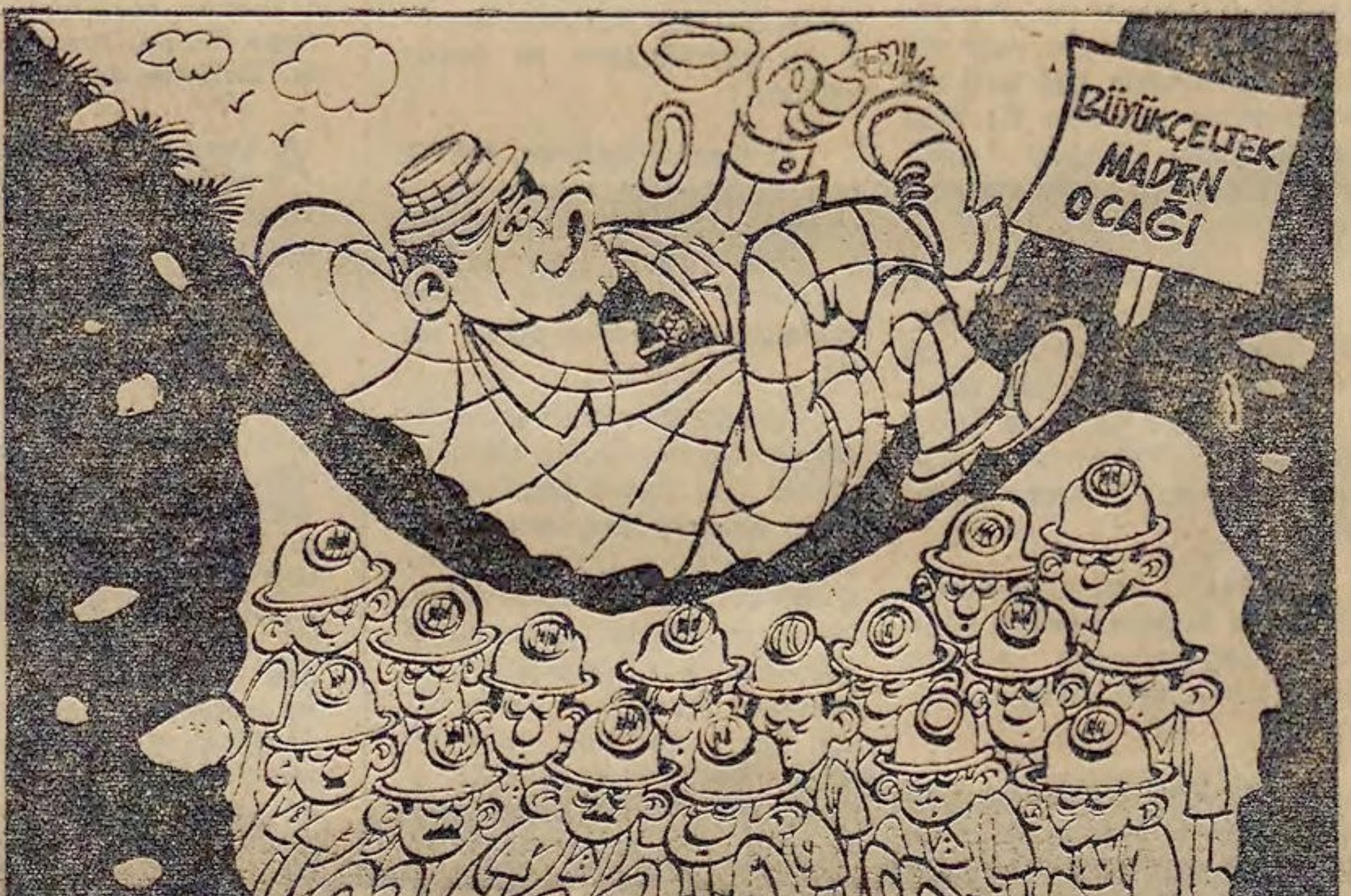

Erdemir'de üye çokluğunun Maden-İş'te olduğu saptandı

- Türkler, ERDEMİR işçilerine gönderdiği mesajda "Yetkiniz ve yapılacak sözleşmeniz şimdiden kutlu olsun" dedi

Haber Merkezi — Ereğli Demir Çelik Fabrikasında çoğunluk sendikanın saptanması çalışmalarını tamamlayan Bilirkişi Heyeti Maden-İş Sendikasının işyerinde çoğunluk sendikası olduğunu saptadı. Bilirkişi Heyeti'nin raporuna göre Maden-İş'in yetki almak için yeterinden çok fazla olan 4 bin 710 üyesi olduğu buna karşılık Dev. Maden-İş'in üye sayısının 3 bin 500'ü geçmediği belirlendi. Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Ereğli Demir Çelik'de yetki almak için gerekli 3 bin 968 üye sayısının çok üzerinde üyeye sahip olduklarını, Dev Maden-İş'in verdiği üye fişlerinin Adli Tıp tarafından sahteliğinin kanıtlandığını açıkladı. Kemal Türkler, irade beyanı uygulamasını bozan yargıtay'ın kararını uygulayan mahkemenin şimdi yapacak tek işleminin

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

KÖY-KOOP dışalımla ilgili alınacak önlemlerin tekellere karşı olmasını istedi

Ankara (Politika) — KÖY - KOOP Genel Başkanı ve Adana CHP Milletvekili Nedim Tarhan dışsatımcı özel kişilere yeteri kadar kredi veren hükümetin, KÖY - KOOP'a da yardımcı olması gerektiğini belirterek, «Kooperatiflere dışsatım olanağı yaratılmadıkça dışsatımı özendirmek amacı ile alınan önlemler sadece tekelci sermayenin işine yarayacaktır» dedi. KÖY - KOOP Genel Başkanı KÖY - KOOP'un konuğu olarak Türkiye'ye gelen Bulgaristan Merkezler Kooperatifler Birliği (ÇKS)

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İstanbul'daki orta dereceli okullarda bütünleme sınavları başladı

İstanbul (A.A.) — İstanbul'daki orta dereceli okullarda bütünleme sınavları dün başladı. Sınavlar 19 Eylül gününe dek sürecek.

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

İstanbul'da ayakkabıcıların direnişi bitti

- Türkiye çapında eylem kararı almak için Ayakkabıcılar Federasyonu Yönetim Kurulu hafta içinde toplanacak
- Temel Çoruh, "eylemimiz görünüşte kazanım sağlamadan bitmiş gibi görünse de, kamuoyuna ayakkabı fiyatlarındaki artışın sorumlusunu anlattığımıza inanıyoruz" dedi

İstanbul (Politika) — İstanbul'da ayakkabı üreticilerinin 27 Ağustos - 3 Eylül tarihleri arasında tekellerin aşırı fiyat artışlarına karşı yaptıkları işyeri kapatma eylemi dün sona erdi ve onüç bin işyeri yeniden açıldı. Bir haftalık eylemle ilgili olarak Politika'nın sorularını yanıtlayan Ayakkabıcılar Federasyonu Başkanı Temel Çoruh, «Eylemimiz, devletin ilgisizliği yüzünden görünüşte herhangi bir kazanım sağlamadan sona ermiş gibiyse de, 55 yıldır uyuduğumuzu anladık. Kamuoyuna ayakkabı fiyatlarındaki artışın sorumlusu biz olmadığımızı ilettik. Bu bizim için ilk eylemdi. Bundan sonra da tekellere karşı mücadelemiz daha da gelişerek sürecektir» şeklinde konuştu.

Ayakkabıcılar Federasyonu Başkanı Temel Çoruh, yönetim kurulunun hafta ortasında İstanbul'da toplanacağını ve tekellere karşı eylem koymak için karar alınabileceğini söyledi.

Ayakkabıcılar Federasyonu, Türkiye ayakkabı üretiminin yüzde 98'ini sağlıyor. Sümerbank'a ait Beykoz Kundura Fabrikası'nın üretimdeki payı ise sadece yüzde 2 kadar. İstanbul'daki bir haftalık eyleme, saraçlar, terlikçiler, frezecilerle birlikte 13 bin esnaf ve 100 bin işçi katılmıştı. Ayakkabı üreticilerinin en başta gelen istemleri, tekelci firmaların ellerindeki mal-

Devamı Sa. 7. Sü. 5'de

haftada bir

AHMET KARDAM

Bu zincir kırılacaktır

Emperyalizm, NATO'lar, IMF'ler yurdumuz, halkımız üzerindeki baskılarını daha da artırıyorlar. Bunun nedenlerini de gene kendileri açıklıyorlar.

NATO'nun general eskilerinden **Theodore Ross Milton** adlı azılı bir barış düşmanı, Brüksel'de yayınlanan bir NATO dergisine yazı yazmış:

— **İran'daki şah rejiminin düşmesinden sonra Doğu Akdeniz'de kalan tek dostu (Türkiye') daha fazla ilgi göstermek zamanı geldi**, diyor.

NATO'nun Güney Avrupa Kuvvetleri Başkomutanı Oramiral **Heroid E. Shear**, ise, bu **«daha fazla ilgi»**nin ne yönde olacağını açıklıyor. NATO denilen savaş makinesinin başlarından bu oramiral, 28 Ağustos günü İzmir'de, Genelkurmay Başkanı Kenan Evren'in de hazır bulunduğu bir törende konuştu:

— **NATO'nun güçlü bir Türkiye'ye şiddetle ihtiyacı vardır**, dedi.

Koç'ların, Sabancı'ların, burjuva basınının «Türk dostu» ilan ettikleri Federal Almanya'nın bir politikacısı var. Adı **Kiep**. IMF'nin o uğursuz yeşil ışığının yanmasında baş rolü oynayanlardan biri. İşte bu **Kiep** denilen adam, 29 Ağustos günü gene Türkiye'ye burnunu soktu.

— **Türkiye Boğaziçi'nin hasta adamıdır. Ülkenin iç güvenliği tehlikededir. Hükümet ile öteki partiler arasındaki çatışma tehlikelidir. NATO ile Türkiye arasında, Türkiye ile Yunanistan arasında sorunlar vardır**, dedi.

Ve NATO komutanı Shear'in «güçlü Türkiye» dediği şeyin nasıl sağlanacağını söyledi. NATO adına, IMF adına direktifi verdi:

— **Büyük partiler asgari müştereklerde birleşip, barış anlaşması yapmalıdır.**

Aynı gün, en büyük basın tekeli, felâket tellalı **Hürriyet** gazetesi **«AP ve CHP birleşmelidir»** yaygarasını başlattı.

Ağustos ayının son günlerinde «etkili ve yetkili» ağızlardan konuşmalar dinledik. **«Bazılarının başı ezilecektir»** dendi. **«Bir anda yok etmek»**ten söz edildi. 12 Mart hatırlatıldı. Gerici, faşist basın bu konuşmalar karşısında sevinç çığlıkları attı. MHP'nin yayın organı **Hergün** gazetesi, Genelkurmay Başkanı Evrene:

— **İşçi sınıfı örgütlerinin, ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin kafası nasıl ve ne zaman ezilecektir?** diye sordu.

Evet. Afganistan'da devrim başarıya ulaştı. Basra Körfezi'nin jandarması İran'daki şah rejimi yıkıldı. NATO'nun Ortadoğu'daki uzantısı CENTO çöktü. Filistin halkının, Arap halkının, Arap halklarının kurtuluş savaşları yükseliyor. NATO'nun iç bunalımı derinleşiyor, Güney Doğu kanadı sarsılıyor. Türkiye'de işçi sınıfının, emekçi yığınların, ilerici, yurtsever güçlerin NATO'lara, Amerikan üslerine, U-2 uçaklarına, kölelik anlaşmalarına, yerli-yabancı tekellere, gerici, faşist güçlere, tırmandırılan faşizme karşı savaşı yükseliyor.

Türkiye, bütün bu iç ve dış çelişkileriyle, emperyalist zincirin zayıf halkalarından birisidir. Yani, işçi sınıfının, emekçi halkın, ilerici, yurtsever güçlerin Türkiye'yi emperyalist kamptan koparmaları, bağımsız, sosyalizme açılan, ileri demokratik bir Türkiye yaratmaları bulutların ardında bir düş değildir.

Emperyalizm, NATO'lar, IMF'ler, bunların işbirlikçisi Koç'lar, Sabancı'lar, TÜSİAD ve MESS patronları, Demirel'ler, Türkeş'ler işte bu **«zayıf halkayı»** korumaya çabalıyorlar.

Türkiye'yi Ortadoğu'da NATO'ya bağlı olarak kurulması planlanan yeni bir saldırgan askersel pakta sokmak istiyorlar. Türkiye'nin İran'ın yerini almasını, Basra Körfezi'nin yeni jandarması olmasını istiyorlar. Türkiye'deki bunalımın tüm yükünü emekçilerin sırtına bindirmeye çalışıyorlar. İşçi sınıfının, emekçi yığınların, ilerici güçlerin, örgütlerin **«başını ezme»** planları yapıyorlar. Faşizmi tırmandırarak faşist bir diktatörlük tezgahlıyorlar. **«Geniş tabanlı»** dedikleri hükümet formülü bu diktatörlüğün bir başka kılıfıdır.

Ama emperyalizmin, NATO'cuların, işbirlikçi, tekelci burjuvazinin bu taktikleri, bu politikası bozulabilir, faşist tehlike önlenebilir. Ülkemizde faşist tırmanışı durduracak güçler vardır.

İşte MESS patronlarıyla kesin savaşa hazırlanan metalurji işçileri. İşte sigara fabrikasında faşist çetelere karşı direnen işçiler. İşte Coca Cola, Ülker işçileri. İşte Bank - Sen'de örgütlenme savaşı veren banka emekçileri. İşte toplusözleşme savaşına hazırlanan yarım milyon işçi. İşte Köy - Koop'ta, Köy - Der'lerde örgütlenen emekçi köylüler. İşte ilerici gençlik, yiğit ilerici kadınlarımız, öğretmenlerimiz. İşte Koç'lara, Sabancı'lara, Berker'lere, tekellere karşı seslerini yükselten ayakkabı imalatçıları, eczacılar, esnaf ve zanaatkarlar.

İşte yurdun dört bir yanında **«faşist MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın»** diye haykıran alanları, sokakları dolduran, bu uğurda ölümü göze alan ölen Fevzi Kuruçay'lar, Kuruçay'ların anaları, onbinler, onların temsil ettiği milyonlar.

İşte bu savaşlar içinde omuz omuza veren komünistler, sosyalistler, CHP'li yurtseverler, ilerici güçler.

Tüm halkın, 40 milyonun özlemlerini, isteklerini haykıranlar bunlardır. Halkımızın gerçek ve tek temsilcileri bunlardır. Halkımız, bir avuç işbirlikçinin, tekelcinin, asalağın, yurdumuzu emperyalizme peşkeş çekenlerin, faşizmi tırmandıranların hesabını görecek güçtedir.

Halkımız, Türkiye'yi NATO'dan çıkartacak, kölelik anlaşmalarını yırtacak, ABD üslerini sökecek, Koç'ların, Sabancı'ların sömürü ve talan düzenine son verecek, Türkiye'yi barış ve özgürlük ülkesi yapacaktır.

Bu esaret ve sömürü zinciri mutlaka kırılacaktır.

FORUM

CHP'nin tarihsel sorumluluğu

Ne yapsın CHP?.. Sağda faşizm var, solda sosyalizm. Ne yana gitsin CHP? Gücü yetmez ki, her mahallede bir milyarder yetişmesini önlesin. Gücü yetmez ki, proleterleşmeyi durdursun. Ne yapsın CHP?.. «İki cami arasında beynamaz» sözünün somut karşılığı değil mi CHP? Hem DİSK'e hem MİSK'e, hem POL-DER'e, hem POL-BİR'e; hem ÜGD'ye, hem İGD'ye karşı olan bir CHP'yi siz nereye oturtabilirsiniz?

Hasan HÜSEYİN

Benim kuşak, **CHP'nin hükümet, devlet, adalet sayıldığı** günlerde geldi dünyaya. Cumhuriyetin onuncu yılının kutlandığı o görkemli törene ben, yakınlarımdan birinin kucağında götürülmüş tüm. Belleğimde bugün, hava fişeklerinden başka birşey kalmamış. Demek ki, üç-dört yaşındaymışım o zaman.

«Cumhuriyet», savunulması gereken bir kavramdı benim için; **«Halk»** da öyle... **«Parti»** sözünden birşey anlamıyordum belki ama, onun da **«Devlet»** anlamına geldiğini sezinliyordum.

1945 yılına böyle geldik.

Bazı kimseler **«Biz hem halkız, hem Cumhuriyetiz, hem de Devletiz»** derlerse, bize ne demek düşerdi ki?.. Geride bir **«Allah»** kalıyordu ki o konuda da konuşan bir **«Lâiklik»** vardı; yâni herkes, o konuda başıboştu: isteyen inanırdı Allaha, istemeyen inanmazdı; Devletin dini-imanı olamazdı!

Altyapısal bir dönüşüm gerçekleştirilemediği için, **Laiklik**, «biti kanlılar»a yaradı, «Allahtan başka sığınacak bir yeri olmayanlar»a birşey getirmedi. Bu yüzden CHP, «biti kanlı» varsıllar sayesinde, **«Dinsiz parti»** diye tanındı. CHP, bu görüntünün faturasını, 1950 seçimlerinde çok kötü ödedi. Celâl Bayar, CHP'liydi. Adnan Menderes, CHP'liydi. Fuat Köprülü, CHP'liydi. 1945 ortamının dayattığı **yeni parti'nin** kurucuları hep CHP'liydi. CHP'yi iyi tanıyan bu kişiler, halkı etkileyecek **belgileri** iyi biliyorlardı; yâni, **kaleyi içinden çökertecek** silâhlara sahiptiler. **«Moskof düşmanlığı»**, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin Nazileri ezmesi gerçeğini, ABD nin araya girmesi sonucu, gözlerden uzak tuttu. O günkü burjuva - bürokrat yöneticiler de bunu istiyorlardı. 1923'ten beri emekçi hal-
onun boşluklarına vurmasını iyi bilen DP'ce köşeye sıkıştırıldı ve 1950 seçimlerinde yıkıldı. Bu, **«denize düşenin yılana sarılması»** sözünün vurguladığı bir gerçekti. CHP, kurulmasına ve gelişmesine olanak ve fırsat tanımadığı işçi sınıfı partisinin yumruğunu yemişti aslında. Toplumbilimsel olarak böyleydi bu, ama, görünürde kazanan, ticaret ve toprak ağalığıydı. Yıllardır acı çeken emekçi-yoksul halk kitlesi, ticaret ve toprak ağalarının yemlerini **kurtuluş** saydı. CHP, dine karşı değil miydi? Oysa DP, dinci bir partiydi. CHP. devletçilik adı altında, belirli bir zümrenin yanında değil miydi? Oysa DP, o anlayışa, o uygulamaya ve o zümreye karşıydı. **CHP, halkı** ezen asker ve jandarmadan yana değil miydi? Oysa DP, askere ve jandarmaya karşıydı. CHP, poturu yırtık köylüye karşı değil miydi? Oysa DP, o köylüden yanaydı. CHP, vatandaşın yürümediği yoldan «yol vergisi» almıyor muydu? Bu vergiyi vermeyeni deliğe atmıyor muydu? Oysa DP, bu vergiye karşıydı. CHP, devlet dairelerine girip çıkmakta zorluk çıkartmıyor muydu vatandaşa? Oysa DP, devlet kapısını han kapısı yapmaktan yanaydı. Tekmeyi vurup girebilirdin devlet dairelerine.

Kale, içinden çökertilmişti. 1950'de DP geldi iktidara. On yıl dayanabildi. Ne yazık ki, halk yıkmadı DP iktidarını. DP iktidarını yıkan, **«Gazi Osman Paşa türküsü»** ile sokağa dökülen ve DP iktidarından yüreği yanmış olan sosyalistleri yanına almasını bilen CHP oldu. 27 Mayıs 1960'da DP iktidarını CHP ile birlikte yıkan sosyalistler, bu işi bir de Ocak 1978'de yaptılar. Sosyalistlerin desteği olmasaydı, CHP zor yıkardı MC iktidarını!..

Ne yazık ki CHP, sınıfsal yapısı yüzünden, bu gerçeği kavrayabilecek durumda değildi. 1950'lerde attan düşmüş ve beyin sarsıntısı geçirmişti, uyarılar onu uyandırmağa yetmiyordu. Ne var ki, sağı AP doldurmuştu, geçit yoktu; solu sosyalistler kesmişti, geçit yoktu; peki, nere gitsindi CHP?.. Öznel ve nesnel koşulların bastırmasıyla, **Ortanın Solu** diye bir yol tutturmak zorunda kaldı CHP. Aklınca, sağı da, solu da kendine çekecek, **kitle partisi** olarak oyları cepleyecekti.

Marksizm denilen bilimsel görüşten yoksun CHP, bunu anlıyabilmek için yıllar harcadı. Diyalektikten habersizdi CHP. sınıf gerçeğini baştan beri yok saymayı uygun bulmuştu. **Bürokrasi** gibi güçlü ve egemen bir sınıf varken, ayrıca **sınıf gerçeği**'ne gerek var mıydı?

AP anladı **sınıf gerçeği**'ni, fakat CHP anlamamakta diretti. İyi mi? Çünkü onun kulağına, vaktiyle, **«imtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz»** sapıklığı üfürülmüştü ve o da yıllar yılı buna göre yönetmeğe çalışmıştı ülkeyi. Şimdi kalkıp da, **sınıf** diye bir gerçeğe âmin mi demeliydi? Ya, bunca yıllık iktidarı?..

İnanır mısınız, Bülent Ecevit'li kurultaylarında bile CHP, birtakım sol bastırmalara karşın, sınıf gerçeğine inanmış değildi. Sınıf gerçeğini Marksistlerin uydurduğunu sanıyordu. Sanki, sınıf gerçeğine inandığını söyleyecek olursa, iktidar hepten gidecekti elinden. O yüzden, **kitle partisi** özelliğini yitirmemeğe çalıştı CHP. **«CHP'nin göbekçileri»** denilen saf ranın ağırlığı buradan ileri gelmektedir. Şu anda Başbakan bulunan Sayın Bülent Ecevit'in ikide bir **«bizim solumuzdaki hiçbir parti, kuruluş ve kişiye hiçbir minnet borcumuz yoktur»** demesinin nedeni de hâlâ budur. **«İnatçı Kahraman Ağa»** diye bir tip vardır Osmanlı tarihinde: Galata Köprüsü'ne geçiş ödentisi vermemek için, Kafkasya ve Kırım üzerinden dolaşıp, İstanbul'un Anadolu yakasından Rumeli yakasına geçer. CHP, işte bu **İnatçı Kahraman Ağa**'ya benzemektedir. Nasılsa bir kez sokmuşlardır kafasına, **imtiyazsız ve sınıfsız kaynaşmış bir kitle** olduğumuz saçmalığını, yıllardır kambur gibi taşıyıp durur bu yalanı sırtında. **«Aşırı sağa da, aşırı sola da karşıyız»** gibi kaypak sözler, sapık uygulamalar hep buradan kaynaklanmaktadır. Yeni yeni anlamağa başlamıştır toplumların sınıfsız olamıyacağı gerçeğini, ama ne yazık ki, atı alan Üsküdarı geçmiştir!.. Sağı ve Solu kapalı CHP, arayerde solup gitmek gibi bir zorunlulukla karşıkarşıyadır. **«Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık»**. Ne yapsın CHP?.. Sağda **Faşizm** var, Solda **Sosyalizm**. Ne yana gitsin CHP? Gücü yetmez ki, her mahallede bir milyarder yetişmesini önlesin. Gücü yetmez ki, proleterleşmeyi durdursun. Ne yapsın CHP?. **«İki cami arasında beynamaz»** sözünün somut karşılığı değil mi CHP? Hem DİSK'e, hem MİSK'e; hem POL-DER'e, hem POL-BİR'e; hem ÜGD'ye, hem İGD'ye karşı o- bilirsiniz?..

CHP'yi ne Sol, ne de Sağ çökermektedir. CHP' CHP'li görünen CHP düşmanlarınca çökertilmektedir. CHP, bu kahpeliği yaşayan bir siyasal parti durumundadır bugün. CHP'yi AP'ye ve MHP ye satanlar, bir zamanlar her nasılsa CHP içine sızmış, onun bazı özelliklerini öğrenmiş, hâlâ CHP'li görünen birtakım hainlerdir. Bunlar, CHP'li çevrelerden aldıklarını AP ve MHP'ye satarak dünyalık sağlamaktadırlar. CHP, bu gerçeği öğrenemedikçe, kavrayamadıkça, gerçek Sol'a ters tavır almaktan kurtulamıyacak ve dostunu - düşmanını anlamağa fırsat bulamadan Tarihe karışıp gidecektir.

CHP, kendi içindeki AP'lileri ve MHP'lileri temizlemelidir. CHP yi arkadan hançerleyenler ve hançerleyecek olanlar bunlardır. CHP nin kendi solunda saydığı kişi ve örgütlerse, CHP'yi tarihsel yerine oturtmağa çalışmaktan başka birşey yapmayan Marksist kişi ve örgütlerdir, ki bunlardan CHP'ye hiç bir zaman zarar gelmez. İşçi sınıfı, MC ortaklarını koltuğa oturtacak kadar aptal, enayi, şapşal değildir!..

Dost, acı söyler!..

TÜM ÖĞRENCİLERE DUYURULUR

Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı müracaatlar bu gün başlamıştır.

Yurtlarda faşistlerin barındırılmaması, maocu faşistlerden arındırılması ve yurtların bir anti-faşist kurum haline getirilebilmesi ancak, tüm ilerici devrimci öğrencilerin yurtlara kayıt yapmalarıyla olanaklıdır. İlerici öğrenciler görev başına.

İGD İSTANBUL BÖLGE SEKRETERLİĞİ

---

yorum

OYA BAYDAR

Teröre hazırlık mı?

CUMHURBAŞKANI «Devlet»in başıdır simgesel olarak. Cumhurbaşkanı, **«şu yapılacak, şöyle olacak, böyle bitecek»** dedi mi, bu sözler **«devlet»**i bağlar; **«Devlet şunu yapacak, devlet şöyle eyleyecek»** anlamına gelir. Bu açıdan bakıldığında, son yıllarda hiçbir Cumhurbaşkanı'nın ağzından duyulmamış olan **«bazılarının başı ezilecek»** sözü, açıklık ve kesinlikle **«Devlet teröre hazırlanıyor»** demektir.

KİMİLERİNİN yorumlamaya çalıştığı gibi bir öfke anının ürünü, bir dil sürçmesi midir bu sözler? İlk bakışta böyle düşünülebilse de, son gelişmeler iyi değerlendirildiğinde, hiç de böyle olmadığı, aksine için için hazırlanmakta, tezgahlanmakta olan bir takım gelişmelerin, belki de erken verilmiş haberi olduğu anlaşılır.

NE var bu **«Bazılarının başı ezilecek»** lafında diyebilirsiniz. Hemen söyleyelim çok şey var. Bu sözler yerine Cumhurbaşkanı **«suçlular en sert biçimde cezalandırılacak»** diyebilirdi. **«Suçlar cezasız kalmayacak»** diyebilirdi. Daha da sert konuşmak istiyorsa, **«Suçlular, suç, acımasızca izlenecek, en küçük bir hoşgörü gösterilmeyecek»** diyebilirdi. İşin içine bir **«suç»** ve **«suçluluk»** kavramı karışsaydı, Cumhurbaşkanı'nın demeci hukuk devleti sınırları içinde kalmış olur, kastedilen aynı da olsa, sonunda aynı kapıya da çıksa, meşru ve hukuk çerçevesinde bir niyet, bir eylem, bir gelişme anlaşılırdı. Ama **«Bazılarının başı ezilecek»** dendi mi, söylenmek istenen hemen bu çerçeveyi aşmakta, bu çerçevenin dışına taşmakta ve **«terör»** çerçevesine girmektedir.

CUMHURBAŞKANI'NIN demecinin bu bölümünün, hemen hemen tüm tekelci basında manşette yeralması, tekelci kesimin **«baş ezme»** özleminin bir göstergesi olmuştur. Cumhurbaşkanı'nın demecini **«Kimilerinin başı ezilecek»**, **«Bazılarının başı ezilebilir»**, **«Başlarını ezeceğiz»** gibi küçük farklarla veren basının bu tutumu, **«baş ezmeye»**, yani teröre ne kadar meraklı ve istekli olunduğunun da işaretidir. Bununlada yetinmeyen bir kısım basın, demecin siyasal çevrelerde olumlu karşılandığı haberine de yer vermiştir. Kimdir bu siyasal çevreler diye bakıldığında ise, karşımıza çıkan CGP, MHP ve benzerleri olmaktadır.

GÖRÜLEN ve Cumhurbaşkanı'nın sözlerinden çıkarılan odur ki, Türkiye'yi bir kan denizine çeviren cinayet şebekelerinin, ardlarını CIA ve benzeri yerli yabancı ajan örgütlerine, daha da öte emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine, faşist odaklara dayamış terör, kan, cinayet örgütlerinin, kısaca faşist terörün tırmanışının hakkından gelemeyenler, buna niyetli bile olmayanlar, kurtuluşu tam tersi bir noktada, devlet teröründe, devlet eliyle terör uygulattırmakta görmektedirler.

TÜRKİYE işçi sınıfı, Türkiye emekçi halkı, Türkiye demokrasi güçlerinin tümü açısından, son derece dikkatli, akıllı, uyanık, birlikli ve yiğit davranılması gereken günlerde olduğumuz açıktır.

DEVLET terörü tehditleri -kimse kendini kandırmasın- açıkça bu kesimlere yönelmektedir. Bu tehditleri ve terörü karşılayabilmek, boşa çıkarmak, faşizmi bir basamak daha tırmandırıp, belki de şu veya bu biçimde iktidara getirebilecek böyle bir adımı önleyebilmek ve geriletebilmek, şu anda, sadece ve sadece demokrasi güçlerinin en küçük bir kırıntısı bile heba edilmeden, CHP'nin antifaşist tabanından başlayarak tek tek demokratlara, yurtseverlere kadar uzanan en geniş yelpazede tümünün birliğine ve seferberliğine bağlıdır.

GÖZ göre göre, haber vere vere hazırlanmaktır devlet terörü. Hâlâ dağınık, hâlâ **«bana değmez»** hesapları içinde, hâlâ grupçu kalınamaz.

GÜN, birlik, ortak eylem, ortak cephe günüdür...

İlericiler goşizmi iyi tanıyın

Günümüzde goşizm çoğu yerde maoizmden aşağı kalmamakta, aynı şovenist ve anti-komünist, karşı-devrimci tavırı takınmaktadır.

Bunun basit örnekleri son zamanlarda ilçemizde gözlenmektedir.

Mücadele yapmak için yanlış yöntem seçen, alevi emekçilerin oturduğu mahalleleri kurtarılmış bölge ilan ederek bütün çalışmalarını bu bölgede yoğunlaştıran, diğer mahalleleri etkinliği olmayan faşistlere bırakanlar, faşistlerin buralarda taban edinmelerine olanak sağlayanlar bunlardır.

Faşistlere karşı alevi emekçileri toplayarak «kahrolsun sünnî yezitler» sloganını attıran bunlardır.

Bir takım lümpen genci toplayarak işçi sınıfı bilimine ters bir şekilde «Kara Bela Çetesi» adı altında çete oluşturan ve bu çeteyle her türlü karşı-devrimci hareketi örgütleyen bunlardır.

İlericilerin denetimindeki bir mahallede kurulan pazara sebze satmak için çevre il ve ilçelerden gelen emekçileri koymayan, sebze satımını kendi tekellerine alarak istetikleri fiyattan satan bunlardır. Örneğin bir hafta önce 10 liradan satılan domatesi bir hafta sonra 30 liradan satan ve halkın yiyeceğini kısıtlayanlar bunlardır.

İlerici - yurtsever arkadaşlarımızın İGD temsilciliği açmak için tuttukları yerin sahibine giderek, «bunlar komünisttir, bunlara yer verirseniz evinizi bombalarlar» deyip İGD'nin gelişmesini engelleyeceklerini sananlar bunlardır.

Amatör sporcu arkadaşlarımızın spor la ilgilenmelerine küfreden ve «sporun özü faşisttir» diyen bunlardır.

Kendi derneklerinden «sünnî» gerekçesiyle birkaç arkadaşlarını ihraç edenler bunlardır.

Kısacası, faşizmin bölgemizde yaptıkları emperyalizmin ekmeğine yağ sürmekte ve faşistlerin taban oluşturmalarına olanak sağlamaktadır.

Bugün Suluovada hiçbir ilerici birkaç mahalle dışında rahat dolaşamamakta, her an faşistlerin saldırısına uğramaktadır. Bütün bunların sebebi, şovenist bir yol izleyen Dev-Yol'culardır. Ama şunları, dar grupçu kafalarına balyozla çakar gibi çakacağız:

İGD gelişecektir ve Suluova «yolumuz işçi sınıfının savaş yoludur» diyen ilerici gençliğin kalesi olacaktır.

Sıkı durun goşistler,
Sıkı durun faşistler,

R. YILDIRIM

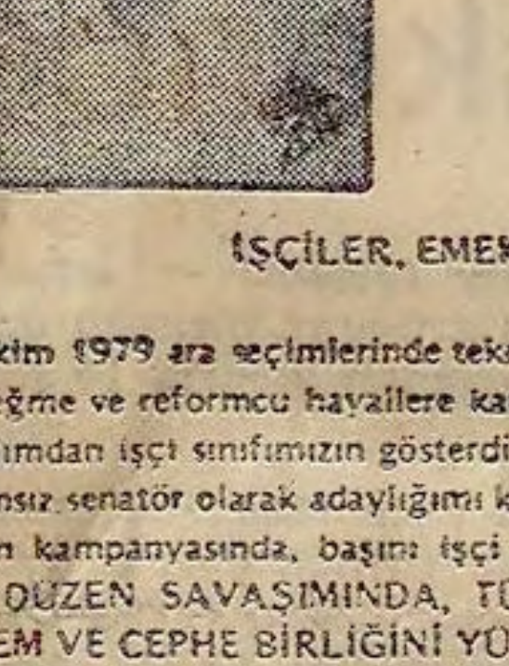

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİLER!..

14 Ekim 1979 ara seçimlerinde tekellerle uzlaşma, emperyalist dayatmalara boyun eğme ve reformcu hayallere karşı, ülkemizde yoğunlaşan ekonomik, politik bunalımdan işçi sınıfımızın gösterdiği çıkış yolunu duyurmak için İstanbul'dan bağımsız senatör olarak adaylığımı koymuş bulunmaktayım.

Seçim kampanyasında, başını işçi sınıfımızın çektiği İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN SAVAŞIMINDA, TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİNİ YÜKSELTELİM.

İŞÇİ SINIFININ SAVAŞ YOLUNDA YÜRÜYEN,

İŞÇİLER,
EMEKÇİLER,
İLERİCİLER!

FAŞİZME GEÇİT VERMEMEK için sizleri işçi sınıfının yükselttiği BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ, TOPLUMSAL İLERLEME ve SOSYALİZM bayrağı altında dayanışmaya çağırıyorum.

BAKİYE BERİA ONGER
İstanbul Bağımsız Senatör Adayı

BAĞIŞ KAMPANYASI HESAP NO: 107161/2
Yapı ve Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi -
İstanbul - Türkiye

BULMACA

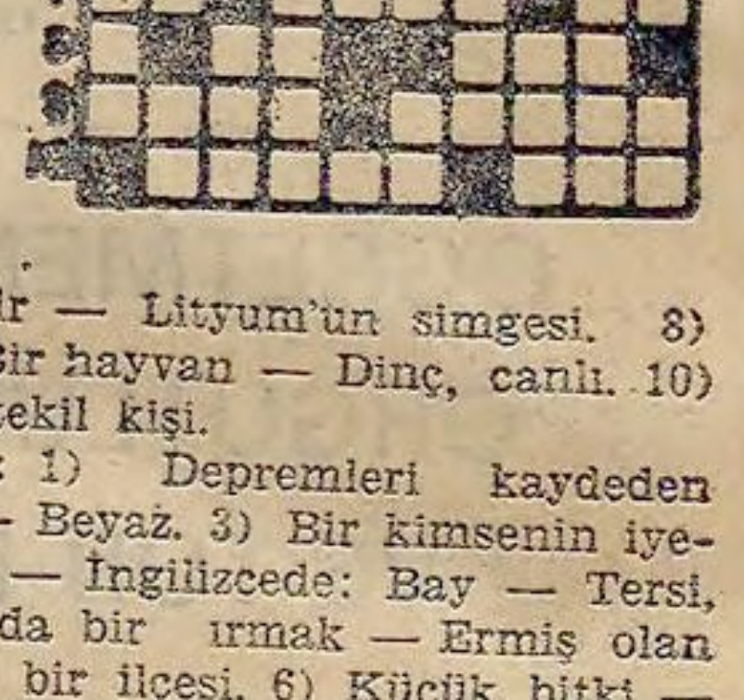

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde ölen ünlü Sovyet yazar ve ozanı — İlaç, çare. 2) Değme, tutma — Anadoluda ağabey. 3) Tersi, orduya yardımcı olarak toplanan kuvvet — Kripton'un simgesi. 4) Milimetre — üye, öğe. 5) Bir erkek adı — Yayvan sepet. 6) Bir emir — Tersi, aracı, 7) Tersi, Zirkonyum'un simgesi — İnanılır. güvenilir — Lityum'un simgesi. 8) Kısaltmada: kuruş. 9) Bir hayvan — Dinç, canlı. 10) Tersi, elastik — İkinci tekil kişi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Depremleri kaydeden aygıt. 2) Adı olmayan — Beyaz. 3) Bir kimsenin iyeliği altında bulunan şey — İngilizcede: Bay — Tersi, kudret, iktidar. 4) Asya'da bir ırmak — Ermiş olan kimse. 5) Tersi, İzmir'in bir ilçesi. 6) Küçük bitki — Tersi, vilayet — Bir harfin okunuşu. 7) İnkıta, bir işin aralık vermesi. 8) Tersi, bir kadın adı — Tersi, kısaltmada: Sayın. 9) Tersi, bir harfin okunuşu — Gelişigüzel. 10) Uyaklı beyitlerden oluşan koşuk — Genişlik.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Havana — Asa. 2) İfade Etmek. 3) Yine — Tasma. 4) Ey — Ta — Reel. 5) Rezalet — Ra. 6) Ati — Ar. 7) Yaptırım. 8) Şiar — Er. 9) ildA — Lamba. 10) keÇ — Eksen.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Hiyerarşi. 2) Afiyet — İlk. 3) Van — Ziyade. 4) Adeta — Araç. 5) Ne — alaP. 6) AET — Erteleme. 7) Tart — Irak. 8) amsE — Er — mS. 9) Semer — Be. 10) Akala — miaN.

Çin'de insan hakları gösterileri altı gündür aralıksız sürüyor

● "DEMOKRASİ DUVARI"NA ASILAN BÜYÜK BİR GAZETEDE ELEŞTİRİLER TOPLUCA YAYINLANDI

Dış Haberler Servisi — Pekin'de, insan haklarına saygı gösterilmesi için başlatılan gösterilerin altı gündür sürdüğü bildiriliyor. Mondale'nin Pekin'e gelmesiyle başlayan gösterilerin polis tarafından dağıtılmaya çalışıldığı, ancak dağılan göstericilerin bir başka yerde tekrar gösteri düzenledikleri haber veriliyor. Gösterilerde, Çin'de insan haklarına saygı gösterilmesi ve politik tutukluların serbest bırakılması isteniyor.

Öte yandan «Demokrasi Duvarı»na asılan büyük bir gazetede, Çin'de insan haklarına karşı girişilen saldırılara geniş bir eleştiri yöneltildi.

Duvar gazetesinde şunlar yazıldı:

«Merkez Komitesinin 43 numaralı genelgesiyle, Pekin Belediyesinin altı maddeli genelgesi yasaya aykırıdır ve iptal edilmelidir. Wang Dong Ksing Merkez Komitesinden çıkarılsın. Çin yurttaşları, Fu Yuehua, Ren Wanding ve Wei Jingsheng'in serbest bırakılmalarını istiyorlar. Çin yurttaşları Hua Guo Feng ve Deng Siboping'in Pekin'e şikayetlerini bildirmek için gelenlerle görüşmelerini istiyorlar.»

Ayrıca, yine aynı duvar önünde Guizhou eyaletinden gelen altı ressam, tablolarını ağaçlar arasına gerdikleri tellere asarak büyük bir sergi oluşturdular.

MONDALE: "BİRLEŞİK AMERİKA, PASİFİKTE GÜCÜNÜ ARTIRACAK"

Honk Kong (AA) — Çin'i ve Honk Kong'u ziyaret ettikten sonra ABD'ye dönen Amerika Başkan Yardımcısı Walter Mondale, ABD'nin Pasifik'teki askeri gücünü artıracağını ve Asya'daki «ittifaklarını» güçlendireceğini söyledi.

Walter Mondale Pasifik'teki yedinci Amerikan filosunun modern destroyerler, firkateynler, denizaltılar ve «Trident» tipi nükleer deniz [illegible] söyledi ve Trident nükleer denizaltılarının «Polaris» denizaltılarından yüz kere daha güçlü olduğunu hatırlattı.

.DORUK

SSCB Devlet Başkanı Bağlantısızlara mesaj gönderdi

Brejnev askeri paktların kaldırılması önerisini yineledi

● SOVYETLER BİRLİĞİ, VİETNAM, LAOS, KAMBOÇYA VE AFGANİSTAN'DAKİ DEVRİMCİ REJİMLERE YAPILAN GERİCİ SALDIRILARI KINIYOR

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Bağlantısızlar 6. Doruk toplantısına gönderdiği mesajda, dünya gerçek bir silahsızlanma döneminin başlayabilmesi için NATO ve Varşova Antlaşmasının karşılıklı olarak dağıtılması gerektiğini belirtti ve bu öneriyi yineledi. Leonid Brejnev, yumuşama sürecinin dünyadaki hakim süreç durumuna gelmesine karşın emperyalist saldırıların durmadığına dikkat çekerek bu saldırıların birinci hedefinin Vietnam, Laos, Kamboçya ve Afganistan olduğunu belirtti. Brejnev, Sovyetler'in, bu dört ülkenin devrimci savaşımını desteklediğini belirterek, Sovyetler'in dünyadaki bütün kurtuluş hareketleriyle ve Filistin halkıyla dayanışma içinde olduğunu açıkladı. Leonid Brejnev, 6. Doruk Toplantısında silahsızlanma konusunda kararlı bir tavır alınacağı umudunda olduğunu söyledi ve yeryüzünde evrensel anlamda bir barış ve güvenlik döneminin başlatılabilmesi için emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı uluslararası düzeyde bir işbirliğinin işlerlik kazanmasını, buna koşut olarak Bağlantısızlar hareketine bağlı ülkelerin bu hareketi ilerici bir biçimde güçlendirmeleri gerektiğini bildirdi.

SURİYE'DE «MÜSLÜMAN KARDEŞLER» ÖRGÜTÜ TERÖRÜ SÜRDÜRÜYOR

Dış Haberler Servisi — 16 Temmuz'da Suriye'nin Halep kentinde Topçu Okulu'na saldırı düzenleyerek 60 askeri öğrencinin ölümüne neden olan gerici «Müslüman Kardeşler» Örgütü'nün, 45 günlük bir aradan sonra yeniden bombalama, terör ve cinayet eylemlerine başladığı bildirildi. Şam Radyosu, emperyalizm, siyonizm ve gericilikle işbirliği içinde olduklarını belirttiği Müslüman Kardeşler çetelerinin Suriye'nin Lazikiye sahil kentinde ve Halep'te hafta sonunda bombalama ve cinayet eylemlerine giriştiklerini bildirdi. Suriye Elsevra Gazetesi de konuyla ilgili yorumunda gerici çetelerin bir önceki komplolarının Başkan Esat'ın yurt dışında bulunduğu sırada gerçekleştirdiklerini hatırlatarak son saldırıların da Esat'ın Libya'da ve Bağlantısızlar Zirvesi nedeniyle Havana'da bulunduğu bir sırada gerçek- [illegible] yor Gazete, emperyalist güçlerin, Müslüman Kardeşler çetelerini kullanarak ülkede iç savaş çıkartmayı amaçladıklarına dikkati çekti.

● FKÖ'YE İKİ GERİLLA ÖRGÜTÜ DAHA KATILDI

Dış Haberler Servisi — **Filistin Kurtuluş Örgütüne, iki Filistin gerilla örgütünün daha katıldığı bildirildi. Geçtiğimiz günlerde Şam'da yapılan Filistin Ulusal Konseyi'nde alınan karar gereğince, Filistin Kurtuluş Cephesi ve Elnidal (savaşım) cephesi gerilla örgütleri FKÖ Merkez Konseyi'ne, Habbeş liderliğindeki Filistin Halk Kurtuluş Cephesi de FKÖ Yürütme Kurulu'na alındı.**

● GAZETECİLER FİLİSTİN SORUNUNU TARTIŞACAK

«Gazetecilerin Filistin Halkının Haklı Davasının Savunulmasında Rolü» adı altında toplanacak uluslararası konferansın 7-10 Ekim günlerinde Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da yapılacağı bildirildi.

● CARTER'IN KARDEŞİ FİLİSTİNLİ LİDERLERLE GÖRÜŞTÜ

Kuveyt'te yayınlanan «El Rai Elâam» Gazetesi'nin yazdığına göre Libya devriminin 10. yılı kutlama [illegible] giden Billy Carter, Tripali'de Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komutanlığı Genel Sekreteri Ahmet Cibril ile görüştü.

Çavuşesku, İsrail, Suriye ve FKÖ arasında arabuluculuk önerdi

Kudüs (THA) — **Romanya Devlet Başkanı Nicolae Çavuşesku İsrail, Suriye ve Filistin Kurtuluş Örgütü arasında yapılacak görüşmeler için arabuluculuk önerdi.**

İsrail hükümetine yakın kaynaklar yapılan kabine toplantısında Başbakan Menahem Begin'in Çavuşesku'nun kendisi, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat ve Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat arasında arabuluculuk yapmayı istediğini söylediğini bildirdi. Hükümet kaynakları bu önerinin Çavuşesku'nun özel temsilcisinin İsrail'e yaptığı ziyaret sırasında Begin'e iletildiğini de açıklamalarına ekliyorlar.

İran Hükümet Birlikleri Mahabad'ı bombalıyor

Dış Haberler Servisi — **İran Kürdistanı'nda çarpışmaların yer yer sürdüğü, hükümet birliklerinin Mahabad'ı uçaklardan bombaladıkları bildiriliyor. Buna karşılık, özerklik için çarpışan Kürtlerin uçaksavarlarla karşı koydukları haber veriliyor. Bu arada Mahabad'ın dini liderliği, Humeyni'ye bir çağrıda bulunarak Kürtlere karşı askeri harekatlara son vermesini istedi. Mahabad'a karşı bir çeşit ekonomik abluka sürerken Tahran'da da kolera olaylarına rastlandığı haber veriliyor.**

Fransa'da sendikalar "Hükümetin Ekonomik Politikasını Protesto Haftası" başlattı

Paris (AA) — Fransız sendikaları, fiyat artışlarını ve işsizliği protesto etmek amacıyla, «Eylem Haftası» düzenledi.

Fransa'nın en büyük işçi kuruluşu olan ve Fransız **Komünist Partisi eğilimli «CGT» tarafından düzenlenen «Eylem Haftası» boyunca** 200'ü Paris'te olmak **üzere 1000 protesto toplantısı** düzenlenecek, **toplantılar,** önemli işkollarında **yapılacak** kısa süreli **direnişlerle** desteklenecek.

İş durdurma **eylemlerinin** en çok çelik sanayiini **etkileyeceği** haber veriliyor.

«CGT» tarafından **düzenlenen** Eylem Haftasına, **ülkenin ikinci büyük konfederasyonu** olan **«CDFT»ye** bağlı işçilerin **de katılabilecekleri** bildirildi.

Fransız Hükümeti, Ağustos ayında petrol, yiyecek maddeleri, alkol, tütün ve sigorta primine zam yapmıştı. Fransa'da işsizliğin de hızla arttığı bildiriliyor.

"David" Kasırgası Dominik'te en az bin kişinin ölümüne yolaçtı

Nassau Bahama Adaları (AA) — Dominik Cumhuriyeti'nin başkenti Santo Domingo'da en az bin kişinin ölümüne ve yaklaşık 1 milyar dolarlık hasara yolaçan yüz yılın en şiddetli kasırgası «David», Pazar günü geç saatlerde Bahama Adalarının başkenti Nassau'yu «feci bir şekilde hırpaladıktan» sonra bütün şiddetiyle Florida kıyılarına yöneldi.

İrlanda Başbakanı, İrlanda sorununa politik çözüm istedi

Dublin (AA) — İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı Jack Lynch, terörizme karşı yeni güvenlik önlemleri alınması, bu arada teröristleri izleyen İngiliz askerine sınırdan geçiş izni verilmesi yolundaki İngiliz önerilerini reddetti.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Afganistan Devrimi üzerine yanıt-3

Geri bıraktırılmış ülkeler topluluğunun çağımızın genel politik çizgisinde son derecede önemli yer tutan Bağlantısızlar hareketinin Havana zirvesiyle daha ileri aşamalara sıçramaya hazırlandığı şu sıralarda Afganistan gibi kapitalist olmayan yolu seçerek Sosyalizm sürecine giren ülkelerin sayılarının her geçen gün biraz daha artması hareketin sağlıklı dinamiğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Antiemperyalizm, antikolonyalizm ve antiırkçı platform üzerine temellenen Bağlantısızlar hareketinin, esasen, doğal olarak başka yönde gelişmesi olası değildi. 1961'de Belgrad'ta yapılan ilk toplantıdan bu yana Bağlantısızlar hareketinde gözlenen gelişmeler bu temel eğilimi en açık biçimde kanıtlamaktadır. Topluluk içinde yer alan çok sayıda ülkenin yukarda sözü edilen sağlıklı platformdan hareketle kapitalist olmayan yolu seçmek suretiyle kapitalist etabı atlayarak sosyalist sürece girmesi, Bağlantısızlar hareketinin kapitalizme de sosyalizme de aynı uzaklıkta, yerinde sayan giderek durağan bir hareket olmadığının somut örneklerini oluşturan kanıtlar arasındadır.

Sosyalist Devrimin başarısı ve yeni toplum düzeninin kurulmasının öncelikle Sosyalizmin genel yasalarının Marksist-Leninist öğreti çizgisinde doğru kavranmasından geçtiği bilinmektedir. Sosyal gelişme ise, böylece her ülkede, yine öncelikle sosyalizmin genel yasalarının baskın rolüne ve bu yasaların nesnel gücüne bağlı kalmaktadır. Oysa, Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi sekreteri ve Politik büro üyesi Alexandr Lilov'un Sosyalizm: Teori ve Pratik dergisinin Temuz 79 sayısında çıkan özgün yazısında önemle altını çizdiği gibi bu yasalar **"..tunçtan değil, tam tersine esnektir."** (1) ve **"sosyalizme geçişin somut biçimleri kaçınılmaz bir şekilde değişik olmak zorundadır."** (2)

"Böylece, Lenin'in de işaret ettiği gibi bütün sorun ..Sosyalizmin genel ve temel ilkelerini her ülkeye özgü sınıflar ve partilerarası ilişkilere, sosyalizme gidişin nesnel gelişme özelliklerine göre uygulamayı bilmek, bunu incelemek, keşfetmek, bulmaktadır." (3)

Kapitalizmin egemen olduğu dönemde sosyal gelişmenin koşullarını çözümleyen Bilimsel Sosyalizmin ustaları Marx ve Engels, geri kalmış ülkelerin **"kısaltılmış yoldan"** sosyalizme geçişlerinin mümkün olabileceğini kabul etmektedirler. Engels'e göre **"..kapitalistleşme öncesi gelişme evresinde olan tüm ülkelerin, bu "hızlandırılmış yolu" izlemeleri pekala olasıdır."** Marx ve Engels'in tezlerini kapitalizmin son aşaması emperyalizm sürecinde geliştiren Lenin, şu ya da bu ülkedeki kapitalistleşme öncesi ilişkilerin sosyalizme geçişi olanaksız kılan engeller olmadığını, geri kalmış ülkeler, daha gelişmiş ülkelerin muzaffer proletaryasının kardeşçe yardımlarını esirgememeleri koşuluyla, kapitalizm evresini atlayarak Sosyalizme geçebileceklerini güvenle ortaya koymuştur. Lenin bu konuda aynen şunları söylemektedir: **"Bize göre daha geri ve daha ezilen bu ülkelere, Polonya Sosyal-Demokratlarının güzel deyişleriyle"** çıkar gözetmeyen kültürel yardımda **"bulunmak için çaba göstereceğiz. Onlara makinaları kullanmayı öğrenmelerinde, işlerini kolaylaştırmada, demokrasiye, sosyalizme geçişlerinde yardımcı olacağız."** (4)

Yukarda, Lenin'in Marx ve Engels'ten kalkarak geliştirdiği tezlerin yaşamla kanıtlandığı ilk örneklerden biri olan Moğolistan Halk Cumhuriyetinin parti merkez komitesi birinci sekreteri Yumyagin Tsedenbal'ın Sosyalizm: Teori ve Pratik dergisinin Haziran 79 sayısında yayınlanan **"Sosyalist Topluluğun Sinesinde"** adlı yazısından aktardığımız bölümlerden de anlaşılacağı üzere **"geri kalmışlık"** kapitalistleşme öncesi ilişkilerin sosyalizme geçişi, Sosyalist topluluğun yardım elini uzatması koşuluyla, hiç bir şekilde engellemediğini ortaya koymaktadır. Nitekim, Lenin'in bu yöndeki tezleri ilk kez bizzat Türkistan, Özbekistan gibi geri kalmış Sovyet Cumhuriyetlerinde, daha sonra da Moğolistan'da yaşamla doğrulanmıştır. Bugün Moğolistan'dan Vietnam'a, Küba'dan Mozambik'e, Gine'ye, Angola'dan Güney Yemen'e, Etyopya'ya çok sayıda geri bıraktırılmış ülke Bağlantısızlığın sağlıklı platformundan hareketle kapitalist olmayan yoldan Sosyalizm sürecine girmiş, böylece de **"ikinci kurtuluşlarını"** gerçekleştirmiştir.

Bu gelişim süreci içinde yer alan Afganistan Devrimi de, tüm güçlüklere, emperyalistlerin tüm kışkırtmalarına, müdahalelerine, yalanlarına, tüm düzmece haberlerine rağmen Sosyalizm yolunda kararlı ve sağlam adımlarla ilerlemektedir. Ülkedeki tüm emekçiler, ilerici güçler Nur Muhammed Taraki ve Hafızullah Amin yönetiminde hummalı bir biçimde örgütlenmekte ve Devrimi ne pahasına olursa olsun korumaya kararlı görünmektedir. Başta Sovyetler Birliği ve Sosyalist Dünya ülkeleri olmak üzere tüm dünya sosyalistleri, ilerici güçleri, demokratları Afgan Devrimine yardım ve dayanışma ellerini uzatmışlardır.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L. Brejnev'in şu sözleri Afganistan Devrimiyle dayanışmanın boyutlarını göstermesi bakımından son derecede önemlidir: **"Bugün sözkonusu olan sadece iyi komşuluk değil, kardeşlik ve devrimci dayanışma duygularıyla dolu derin, içten ve sağlam bir dostluktur."**

Gün Afganistan Devrimiyle dayanışma günüdür.

---

(1) — Karl Marx - F. Engels - Yazışmalar - **Progres** Yayınları, Moskova.

(2) — Lenin - Toplu Eserleri, cilt 27, sayfa **215**

(3) — Lenin - Toplu Eserleri, cilt 31, sayfa **85**

(4) — Lenin - Toplu Eserleri, cilt 23, sayfa **73**

Dünya turu

- **MISIR**'da Sedat rejimi, Nasır'la ilgili bir kitabın toplatılmasını ve satışının yasaklanmasını kararlaştırdı.
- **BREZİLYA** İnsan Hakları Birliği 1979 yılı içinde Latin Amerika ülkelerinden Şili, Arjantin, Uruguay ve Paraguay'da faşist yönetim tarafından öldürülen 99 çocuğun adını yayınladı.
- **SOVYETLER** Birliği'nde Bakü'nün bir dağ köyünde 142 yaşında bir kişi ikinci kez belediye meclis üyeliğine seçildi.
- **KUZEY** Yemen'de, Dışişleri Bakanlığı görevine atanmasının üzerinden 5 ay geçtiği halde işine başlamayan Hüseyin Abdullah El-Emri'nin yerine bir başkası atandı.
- **GEÇTİĞİMİZ** Temmuz ayında Macaristan'a 3.450.000 yabancı turistin geldiği, böylece 1979'un ilk yedi ayında ülkeye gelen turist sayısının 8 milyon 350 bine ulaştığı bildirildi.
- **HİNDİSTAN**'da kaçak olarak yapılmış olan likörü içen 14 kişi zehirlenerek öldü.
- **GEÇEN** Nisan ayında idam edilen Zülfikar Ali Butto'nun kızı Benazir Butto'nun, yönetimce uygun bulunmayan bazı konuşmalar yaptığı için mahkemeye verildiği öğrenildi.
- **İSPANYA** Komünist Partisi'nin davetlisi olan 100 Polisariolu çocuk bir aylık bir tatil için İspanya'ya gitti.
- **İSVEÇLİ** seçmenler 16 Eylül'de yeni hükümeti belirleyecek genel seçimler için sandık başına gidecekler. Siyasal gözlemciler, seçimlerde birbirlerine rakip olan iki büyük siyasal parti gruplarının kazanma şanslarının eşit olduğunu söylüyorlar.

BAĞLANTISIZLAR VE BARIŞ

● BAĞLANTISIZLARIN KONFERANS VE TOPLANTILARI BOYUNCA, BARIŞ, YUMUŞAMA VE SİLAHSIZLANMA KONULARI DEĞİŞMEYEN GÜNDEM MADDELERİ OLARAK KALDI.

● BAĞLANTISIZLAR, SALT-2'YE TAM BİR DESTEK BELİRTİYORLAR

Bağlantısız Ülkeler Hareketi 6. Doruk toplantısı sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da yapılıyor. Emperyalizmin «soğuk savaş» politikasından korkunç zararlar gören gelişmekte olan ülkeler günümüzün yumuşama sürecinin değerini çok iyi bilmektedirler. 1946'da İngiliz ve Amerikan emperyalizminin yürürlüğe koyduğu soğuk savaş, emperyalist devletlerin gelişmekte olan ülkelere müdahalesini kolaylaştırmış, onlar üzerindeki sömürü ve baskıyı artırmasına, politik boyunduruğunu güçlendirmesine yaramıştı. Bu ortamın kışkırttığı ve halen süren silahlanma yarışı, ekonomileri zaten güçsüz olan gelişmekte olan ülkelerin belini büktü. Bütün bu nedenler gelişmekte olan ülkelerin barış ve yumuşamadan yana tavırlarına açık bir haklılık kazandırmaktadır. Bağlantısızların bu politikası 18 yıllık tarihleri boyunca kesintisiz olarak sürmüştür. Bağlantısızlar hareketi ve sosyalist sistem arasında bu yönde bir işbirliği gelişmiş; barış, silahsızlanma, politik ve askeri yumuşama, sömürgeciliğin ve ırkçılığın kökünün kazınması ve uluslararası ekonomik ilişkilerin yeniden düzenlenmesi yolunda ortak çalışmalarıyla sonuçlanmıştır.

● DORUK TOPLANTILARI VE BARIŞ

Bağlantısızlar 1. Doruk toplantısı Belgrad'da yapıldı. Konferansın sonuç açıklamasında bütün halkların kendi yazgılarını belirleme haklarının tanındığı, yabancı üsleri topraklarından çıkarmak isteyen ülkelerin desteklendiği, sömürgeci işgallere son verilmesinden ve bütün yabancı ülkelerdeki birliklerin geri çekilmesinden yana olunduğu, etnik ve dini azınlıkların haklarının desteklendiği, ırkçılığa karşı çıkıldığı, silahsızlanmadan yana olunduğu bildirildi. Birleşmiş Milletlerden silahsızlanma için özel bir oturum düzenlenmesi istendi.

2. Doruk toplantısı Kahire'de toplandı. Bu konferans özel olarak silahsızlanma ve nükleer silahsızlanmaya ayrıldı. Silahlanma yarışının sürmesinden derin endişe duyulduğu belirtildi ve silahsızlanmanın gerçekleştirilmesi için pratik önlemler alınması istendi. Birleşmiş Milletlere bu doğrultuda çağrı yapıldı.

1970 yılında Lusaka'da yapılan 3. Doruk toplantısında, Birleşmiş Milletlerin ilan ettiği silahsızlanma Onyılı'nın kararlarının uygulanabilmesi için bütün uluslararası örgütler eyleme çağırıldı. Konferans silahsızlanmanın sağlayacağı ekonomik yararları vurguladı ve teknolojik gelişmenin barışçı amaçlarla kullanılmasını istedi. 1973 yılında Cezayir'de yapılan 4. Doruk toplantısında da bu istekler bir kez daha tekrarlandı. Ayrıca, Fransa'ya Pasifik'te yaptığı nükleer denemeleri durdurması için çağrı yapıldı.

1976 yılında Kolombo'da yapılan 5. Doruk toplantısında silahlanma yarışının Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen davası ile çeliştiği vurgulandı ve Birleşmiş Milletlerden özel silahsızlanma oturumu toplantısı yapması isteği yinelendi.

● BM SİLAHSIZLANMA ÖZEL OTURUMU BAĞLANTISIZLAR VE SOSYALİST ÜLKELERİN ÇABALARI İLE GERÇEKLEŞTİ

Ve Birleşmiş Milletler silahsızlanma özel oturumu sosyalist ülkeler ve bağlantısızların işbirliği ile gerçekleşti. 1978 yılında Belgrad'da yapılan Dışişleri bakanları toplantısında özel silahsızlanma oturumunun sonuç belgesinin hazırlanmasında Bağlantısızların özel bir rol oynadığı saptandı. Kararların uygulanması için tüm üye ülkelerin var güçleriyle çalışacakları belirtildi. Ayrıca bir eylem programı benimsendi. Ancak, bazı ülkelerin karşı çıkması sonucu nükleer silahların denenmesini ya da kullanılmasını yasaklayan önlemler alınması engellendi.

Bu yıl Kolombo'da yapılan Eşgüdüm Toplantısında yapılan tartışmalar ve hazırlanan gündem 6. Doruk toplantısının da aynı barışçı politikayı sürdüreceğini gösteriyor. Bu son toplantıda Bağlantısızların SALT - 2 anlaşmasını destekledikleri açıklandı. Ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımlarına emperyalizmin pervasızca müdahale etmesini engelleyen, yumuşama sürecini büyük bir katkı yapan SALT-2 anlaşmasının Bağlantısızlar tarafından desteklenmesinden doğal birşey olamaz.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Sinematek'in 15. yılı kutlandı...

● MEHMET GÖNENÇ

25 Ağustos 1965'te kuruldu **Sinematek.** 15 kurucu, o tarihte şu amaç doğrultusunda birleşiyordu:

«Başlangıcından itibaren Türkiye'de ve yabancı ülkelerde çevrilmiş olan sinema eserlerini ve sinemayla ilgili yayınları araştırmak, toplamak, tasnif etmek, saklamak, korumak, göstermek ve yaymak amacıyla kurulan sinema müzesidir.» Sinematek Tüzüğü. Madde: 3) Aralarında Onat Kutlar, Semih Tuğrul ve Nijat Özön gibi Türk sinemasına damgasını vurmuş yazar ve eleştirmenlerin, Muhsin Ertuğrul, Tunç Yalman gibi tiyatrocuların, Prof. Macit Gökberk, Cevat Çapan gibi bilim adamı ve yazarların, Selâhattin Eyüboğlu gibi özverili sanat ve düşün adamlarının bulunduğu 15 kişinin onca zorluklar içinde attığı temel üzerinde yükselen **Sinematek** artık günümüzde aydınından sanatçısına, işçisinden emekçisine dek, tüm ilerici halkın ortak ürünüdür. Onun için de Sinematek'in 15'inci yılı yığınsal ve görkemli olarak kutlanmış, kutlamalarla ilgili her eylem yoğun ve özenli bir dikkatle izlenmiştir.

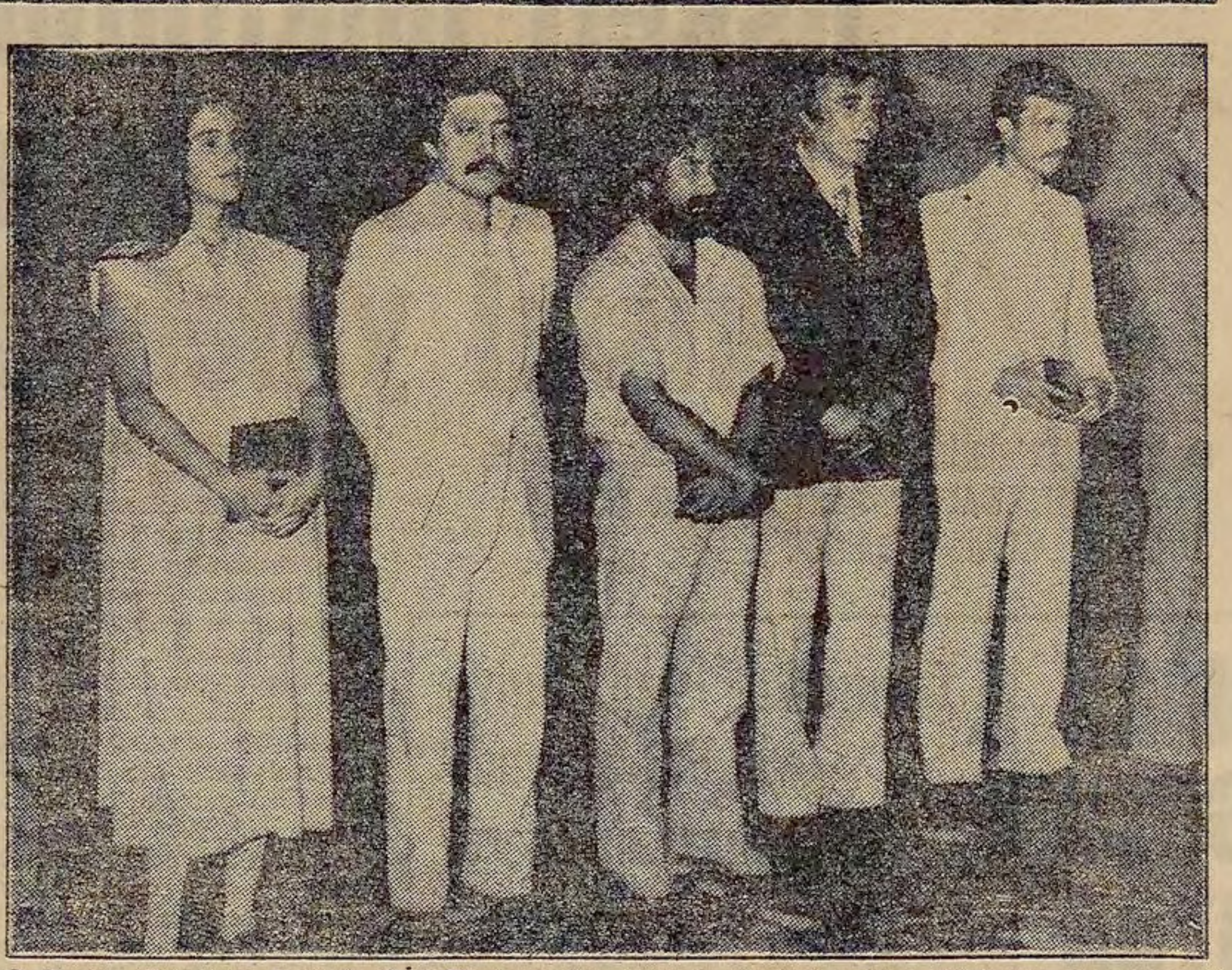

● Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) tarafından yılın en iyi filmi seçilen «Sürü»nün oyuncuları ve yönetmenine ödülleri verildi. Aktör Tarık Akan'ın dışında ödül törenine katılan sanatçılar soldan sağa: Melike Demirağ, Zülfü Livaneli, kameraman ve rejisör Zeki Öktem ve Güney Film temsilcisi.

(Fotoğraflar: Nuretin Soydan)

● DAHA İLERİ BİR SİNEMA ORTAMI YARATMAK

30 Ağustos Perşembe günü Sinematek yönetmeni Ahmet Sezerel düzenlediği basın toplantısında şöyle diyordu:

«Temel hedef daha ileri, daha olumlu bir sinema ortamının yaratılmasıdır. Bu, bilinçli ve ince beğeni sahibi sinemasever kitlesinin oluşturulması, yönetmen ve oyuncularımızın kendilerini geliştirmelerine ortam hazırlanması, yeni ve yetenekli sanatçıların sinemaya kazandırılması, hukuk ve çağdışı sansür tüzüklerine karşı mücadele verilmesiyle gerçekleşebilir.»

● Sinematek'in 15. kuruluş yıldönümünde ödül törenlerinden sonra geceye yapıtlarıyla renk katan ozan Zülfü Livaneli.

● Yılın en iyi yönetmeni ödülünü olan "Sürü" filminin yönetmeni Zeki Öktem.

Bu sözler, Sinematek'in 15' inci kuruluş yıldönümünün açılışında tüm ilericilere, sinemaseverlere Türkiye Sinematek'inin güncel ve tarihsel görevini saptamada sağlıklı ve doğru yolu gösteriyordu. Üç günlük kutlama etkinliklerinin ilki olan bu basın toplantısında iki konuk, Polonya Sinematek'inden Bay Slodowski ve Bulgar Sinematek'inden Bay Stajanov da yer aldı. Her iki konuk da, sinemanın tüm ülkeler insanları arasındaki barış, dostluk ve dayanışmayı yükseltmenin en etkin ve can alıcı araçlarından biri olduğunu vurguladılar. Konuklar ayrıca Türk sinemasını iyi tanımadıklarını ve bunun için de ülkeleriyle ülkemiz arasındaki sinema ve kültür ilişkilerinin daha da yoğunlaşmasını arzuladıklarını belirttiler.

● İKİNCİ GÜN: MÜZİK VE SANAT ŞÖLENİ VEYA NAZIM GECESİ

Sinematek'in 15 inci kuruluş yıldönümü etkinliklerinin ikinci gününde, Açıkhava Tiyatro'sunda Sinematek ve SİYAD (Sinema Yazarları Derneği) ortaklaşa düzenlediği sanat ve müzik gecesi yer aldı. Gece, SİYAD'ın geçtiğimiz sezon yapılan sinema çalışmalarıyla ilgili olarak ödüllendirdiği sanatçılara armağanlarının verilmesinden öte, çok anlamlı ve görkemliydi. Ne aralıklarla yağan ve **«acaba gece olacak mı?»** sorusunu izleyicilerin kafasında düğümleyen yağmur, ne şöhretinin ardına sığınarak Türkiye işçi sınıfının yüce evlâdı Nazım Hikmet'e karşı karalama kampanyasını yürütmüş bir yazarın anlamsız varlığı ve esprileri, ne de Moskova Film Festivali'ne katılmak mutluluğunun farkına bile varamamış ve Festival'e çamur atmaya kalkarak anti-Sovyetik propagandaya yönelen yeni yetme bir aktris gecenin görkemini bozamadı. Çünkü, tüm gecede, şiirlerden şarkılara dek dünya ve Türkiye işçi sınıfı hareketinin yılmaz savaşeri, dünya barış savaşımının anıtı ve Türkiye Komünist Partisi üyesi Nazım Hikmet vardı.

● VE DİĞER ETKİNLİKLER

Kuruluş yıldönümü kutlamalarıyla ilgili etkinlikler, bir dizi film gösterisiyle ve «Sinemateklerin Sinemaya Katkısı» adlı bir panelle sürdü. Bu arada, Macaristan'dan gelmesi beklenen, büyük sinema otoritesi **İ. Molnar'a** Türkiye Büyükelçiliği'nin vize vermemesi, üç günlük kutlama etkinliklerinin tek üzücü ve can sıkıcı olayıydı.

HABERLER

DETÇA-Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği, tiyatroda çalışanların rollerinde başarılı olabilmeleri için memur statüsünden çıkarılmaları gereğini savundu

DETÇA, yayınladığı basın bülteninde özetle, «...Yaşam Kavgası içinde, yan işlerle sömürülmeden, her şeyimizle yurt çapında tiyatroyu yaymak amacındayız... Kendisine yalnızca ne yapması gerektiği buyurulan bir sanat emekçisi, giderek işine yabancılaşır... Özellikle yaratıcı gücün temsilcisi durumundaki Tiyatro çalışanlarının buyurgan işlevin simgesi olan «memur». Statüsüne alınması, ters bir uygulamadır. Yalnızca yorumlayıcı değil yönlendirici de olmalıyz... Basınımızın, sayın yazarlarımızın ve seyircimizin, biz Devlet Tiyatroları çalışanlarının memur Statüsünden çıkmak ve yeni, köklü yasa oluşturmak isteklerine yardımcı olacaklarına inanıyoruz.» demektedir.

●

HALKEVLERİ, «AMATÖR TİYATRO KURSLARI» AÇIYOR

Halkevleri Genel Merkezi Tiyatro Kolunun, eylül ayının sonlarında «Amatör Tiyatro Kursları» açacağı açıklandı.

Tiyatro Kolu Başkanı Enis Gençtürk, kursla ilgili kayıtların, 9-16 Eylül günleri, Vilayet Binası yanı, Fırat sok. Ulus-Ankara adresindeki Halkevleri Genel Merkezinde yapılacağını, konuyla ilgili olarak 10.60.79 numaralı telefondan bilgi alınabileceğini bildirdi.

1. AYDIN SANAT FESTİVALİ 13-15 EYLÜL TARİHLERİNDE YAPILIYOR

Bu yıl ilk kez düzenlenecek olan 1. Aydın Sanat Festivali için Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca 700 bin lira tahsis edildiği açıklandı.

Aydın Belediye Başkanı Muhterem Ağababaoğlu, 13-15 tarihleri arasında düzenlenecek 1. Aydın Sanat Festivali'yle ilgili hazırlıkların son aşamaya geldiğini, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının festival için 700 bin lira katkıda bulunmasının kesinleştiğini söyledi.

Ağababaoğlu, THA muhabirinin konuya ilişkin sorularını yanıtlarken, ilk kez düzenlenecek festivalin görkemli geçmesi için büyük çaba gösterdiklerini belirtti.

ALLAH'A KURBAN ADADIĞI OĞLUNU KESEN BABANIN ÖYKÜSÜ FİLME ALINDI

Filmin senaryosunu **Başar Sabuncu** yazdı. Yönetmen: **Atıf Yılmaz Tarık Akan** ve **Neclâ Nazır** başrolleri paylaştılar.

1962 yıllarında Erzincan'da Müslim Koca adlı kişi, iftira sonucu tutuklanmıştı. Tutukluluktan kurtulmak ve suçsuzluğunu kanıtlamak karşılığında ilk doğacak erkek evladını Allah'a kurban adadı. Müslim Koca'nın Suçsuzluğu kanıtlandı, tutukluluktan kurtuldu. Tutukevinden çıktıktan kısa bir süre sonra 52 günlük oğlu Mıbrab'i diri diri kesti. Öğlunu öldürdüğü için yeniden yargılandı, önce idama, sonra müebbed hapise mahkum oldu. 12 yıl hapis yattıktan sonra Af Yasasından yararlanarak dışarı çıktı ve bir ay geçmeden de öldü.

İşte, toplumumuzda inançların, geri düşüncelerin nerelere vardığını belgeleyen bu gerçek olay, **Başar Sabuncu'nun** senaryosuyla **Atıf Yılmaz** yönetiminde filme çekildi.

MHP
KAPATILMALI MI?
NEDEN?

«MHP Kapatılmalı mı, Neden?» sorularını kapsayan soruşturmamız, özel olarak örgütlenmemesine rağmen gene de şaşırtıcı bir ilgi gördü. Özellikle İSTA muhabirleri bölgelerindeki demokratların görüşlerini aldılar ve yolladılar. Kendisine soruşturma için başvurmamış nice okurumuz da katıldı soruşturmaya. Soruşturmamızın sonuçlarının sayısal bir dökümünü sunmayı «abes» buluyoruz. Şu ya da bu netlikle, soruşturmamıza katılanların —bir kaç eksiği ile— tümü MHP ve ÜGD'nin kapatılmasının zorunlu olduğunu vurguluyordu.

Soruşturmamızın yayınını önümüzdeki günlerde sona erdirmek istiyoruz. Ancak postadan gelen «yanıt» yağmurunun sonu gelmiyor. Bu durumda, teknik zorlukları da gözönüne alarak, soruşturmamıza katılan okurlarımızın adlarını yayınlamakla yetineceğiz. Böyle yapacağız, ancak en küçük bir yanlış anlamaya yol açılmasını da istemiyoruz. Sadece adlarını yayınlamakla yetindiğimiz okurlarımızın yolladıkları yanıtlarla, daha önce yayınlanan yanıtlar arasında ne içerik bakımından, ne de önem bakımından en ufak bir fark yok. Uygulamamız salt teknik zorunluklara dayanıyor. Soruşturmaya yanıt veren tüm okurlarımıza burada bir kez daha teşekkür ediyoruz. Soruşturmanın yanıtlarından çıkan toplu sonucun, ülkemizde demokrasi güçlerinin istemlerinin yönünü ve içeriğini somut olarak ortaya koyduğu inancındayız.

- **A. KADİR GEDİK:** Diyarbakır Eczacı Odası 2. Başkanı
- **MAHMUT ÇETİN:** TÖB-DER Diyarbakır Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi
- **HASAN ÇALUK:** Dev Maden-Sen üyesi işçiler adına
- **RIZA İLTER:** Lice Karahasan Mah. Karayolları işçisi
- **ALİ ATMAN:** Lice, Kali Mah. Marangoz
- **Talat ZORASLAN:** Lice, işçi
- **ALİ YALÇIN:** Akçakonak Köyü Muhtarı
- GERÇEK GAZETESİ ÇALIŞANLARI ADINA, **BURHANETTİN ÇETİNKAYA, NECATİ DENİZ, AHMET DİKMEOĞLU**
- **YILMAZ AKKILIÇ:** CHP Bursa eski İl Başkanı
- **AHMET UĞURLU:** DETÇA Devlet Tiyatrolarında Çalışanlar Derneği Bursa Şb. Başkanı
- **MÜMİN CEYHAN:** Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Temsilcisi
- **SELAHİ KAYADİBİ:** TÜM-DER Bursa Şub. adına
- **HÜLYA YILMAZ:** İKD Adana Şube Sekreteri
- **MEHMET SARI:** KÖY-KOOP Adana Birlik ADAKOBİRLİK Genel Müdürü
- **KÖKSAL TOPAL:** TÖB-DER Adana Şube Başkanı
- **GÜNGÖR SEZGİN:** TÖB-DER Beykoz Şube Bşk.
- **AYHAN SARIOĞLU:** Bursa, Hürriyet Kültür Derneği Başkanı
- **HALİT ARISOY:** TSİP Dinar İlçe Başkanı
- **HATİCE ERSANLI:** HABER-DER Yönetim Kurulu üyesi
- **EROL KAYA:** Beykoz Halkevi Başkanı
- **SUAT AZİZOĞLU:** İGD Hazro Şb. Yön. K. üyesi
- **HAKKI SERİN:** TARİŞ Üzüm Depolama Baş Temsilcisi
- **YÜKSEL ÇALIK:** Çumralı 10 işçi adına
- **HAYATİ TAMŞEN:** Turgutlu Belediyesi Şehir Meclisi Üyesi
- **AHMET TETİK:** Beton-İş Sendikası Turgutlu Bölge Temsilcisi
- **İSMET BAYRAK**
- **NEJAT ALBAYRAK:** İnönü Fahrettinpaşa Mahallesi Muhtarı
- **ANTAKYA'DAN BİR GRUP İLERİCİ YURTSEVER ER**
- **OZAN DÜZENLİ**

● DEVAM EDECEK

HACIBEKTAŞ ŞENLİĞİNİN ARDINDAN...

● AYTAÇ SEL

16-20 Ağustos tarihleri arasında Hacıbeştaş'ta bu ilçeye adını veren ünlü düşünür Hacıbektaş'ın adına ve anısına şenlikler düzenlendi.

Belediye ile Turizm Derneği'nin ortak çalışmaları sonucu gerçekleştirilen şenliğin amacıyla ilgili sorumuza şu yanıtı aldık:

«Hacıbektaş'a yurdun çeşitli yörelerinden ziyaretçi gelir her yıl. Yani halkın doğal katılımı sözkonusudur. Amacımız türbe ziyareti ve kurban kesme düzeyindeki dinsel içerikli bu ilgiye çağdaş bir içerik kazandırmaktır. Bir başka amaç, ilçemizi tanıtmak ve Hacıbektaş düşüncesine geniş kitlelerin ve aydınların ilgisini çekmektir. Asıl önemlisi düşünsel, kültürel, sanatsal alanda alışveriş sağlamak, bu olguları yalnızca büyük kentlerin yararlandığı olgular olmaktan çıkarıp yaygınlaştırmaktır.»

Peki, bu amaçları gerçekleştirmede ne derece yeterli oldu 16. Hacıbektaş şenliği?

Turizm Derneği'nin bastırdığı programa göre, şenlik gece ve gündüz olmak üzere iki bölümde düzenlendi. Gece programında semah gösteriler, konuk ozanlardan şiirler, (Hasan Hüseyin, Cengiz Bektaş, Ataol Behramoğlu, İsmail Uyaroğlu), Şah Senem, Aşık Daimi, Sümeyra, Rahmi Saltuk Zülfü Livaneli, konuk aşıklar, Müslüm Sümbül yer alıyor. Fakat, programda gördüğünüz adların bazılarını gerçekte göremiyorsunuz. Boşluklar, amatör bile sayılamıyacak kişilerle doldurulmaya çalışılıyor. (Düzenleyiciler, bazı sanatçıların söz verdikleri halde gelmediklerini söylüyorlar, sanatçılarsa söz vermediklerini!)

Hacıbektaş Müzesi yanındaki tören alanı geceleri tıklım tıklım doluyor. İzleyiciler heyecanlı, hevesli... Program başlıyor, sözcükleri ezerek ve alabildiğine bağırarak sunuculuk yapan genç bayanın ne söylediği pek anlaşılmıyor, ses cihazı aksaklıklar yapıyor. Cihazın bir siyasi grup tarafından kasıtlı olarak bozulduğu söylentileri yayılıyor. Ozanlar şiirlerini sunarken ya da saz ustaları çalıp söylerken atılan sloganlar izleyicinin hevesini, ilgisini bezginliğe dönüştürüyor. Şölen, şölen olmaktan çıkıp Hacıbektaşlı bir işçinin söylediği gibi panayıra dönüyor.

Gelelim gündüz düzenlemelerine: Program gerçekten gerçekten çok olumlu. Üç açık oturum, bir konferans, sergiler, spor gösterileri, halk oyunları, söyleşiler...

Açık oturum konuları şöyle: **«Tarih Boyunca Mezhep Çatışmaları», «Çocuk ve Gençlik», «Ülkemizde Kültür Örgütlenmesi Açısından Şenlikler.»**

Her konunun yanında da bir kaç konuşmacı adı.. Uygulamada karşılaşılan ise, bildiğimiz anlamda açık oturum değil. İzleyici yine çok hevesli, Belediye'nin bu işe ayırdığı salon ağzına dek doluyor. Oturumlar, genellikle belirtilen saatten bir saat sonra başlayabiliyor ve programda adları yazılı olanların çoğu yok. Yerlerine ya adı programda yazılı olmayan bir iki kişiçıkarılıyor ya da boş bırakılıyor. Beyinsel açlıklarını doyurmak üzere koşup gelen şalvarlı, kasketli izleyiciler, bir süre sonra kendi aralarında konuşmaya başlıyorlar ya da yavaş yavaş salonu terkediyorlar. Salonda bütünlük sağlayabilen konuşma sayısı azınlıkta. Bu durum şenliğin sonundaki eleştiri ve öneri toplantısında belirlendiği gibi, çeşitli nedenlerden kaynaklanıyor:

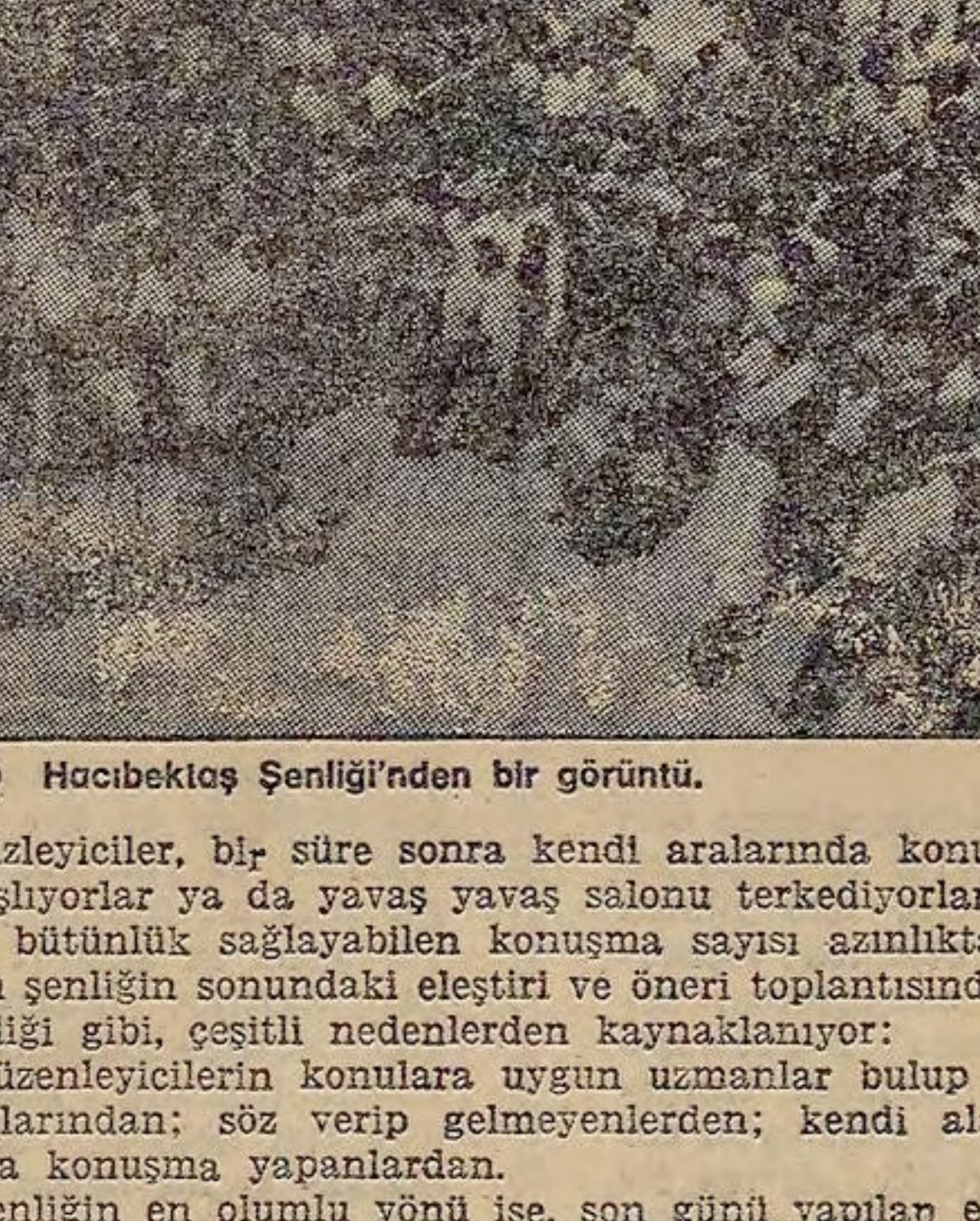

● Hacıbektaş Şenliği'nden bir görüntü.

Düzenleyicilerin konulara uygun uzmanlar bulup çağırmamalarından; söz verip gelmeyenlerden; kendi alanları dışında konuşma yapanlardan.

Şenliğin en olumlu yönü ise, son günü yapılan eleştiri ve öneri toplantısı. Bu toplantıda özenilecek bir olgunlukta sürüyor tartışmalar. Herkes, özgürce düşüncesini dile getiriyor ve kıyasıya eleştiriliyor yapılanlar. Ama konuşmalar şenlikte son amaç olan **«kültürel ve sanatsal alışverişin doğru ve iyi bir düzeyde sağlanabilmesinde nasıl bir yöntem izlenmelidir?»** sorusunda yoğunlaşacağı yerde, bir şenlik düzenlemesinde ilk basamak sayılacak konular çerçevesinde döneniyor.

Sonunda, bunca iyi niyetli, bunca yetişkin, bunca aydın insanın biraraya gelip de, dört gün boyu şenlik yerini tozlu dumanlı, gürültülü, sloganlı bir panayır oluşturmalarını kavramanız iyice güçleşiyor.

Baştan beri sözünü ettiğimiz düzensizlik içinde, başta Hacıbektaş halkının devrimci, aydın niteliği ve konukseverliği, Silifke **«Kırtıl Ekibi»**nin unutulmaz semahları, Boğaziçi Folklör Klübünün yetkin çalışmaları, bazı yazar ve ozanlarımızın sunduğu değerler, şenliğin sözü edilmeden geçilmeyecek **sevindirici ve umut verici yanları.**

AVTOEXPORT

GÜÇLÜ MOTOR VE YÜKSEK RANDIMAN
BelAZ-548A TAŞ OCAĞI DAMPERLİ KAMYONLARININ BAŞLICA ÖZELLİKLERİDİR

Damper Gövde hacmi	21.0 m³
Motör	4 Zamanlı, V-12 Silindirli
Vites kutusu	Hidrolik tork konverterli 3 vites

MANEVRA KABİLİYETİ BelAZ-548A DAMPERLİ KAMYONLARI 40 TONA KADAR YÜK TAŞIYABİLİR.

ÇELİKTEN YAPILMIŞ KEPÇE MÜTEHARRİK AMBAR TİP YÜK KASASI EGZOST ISITMALIDIR.
BelAZ-548A Damperli kamyonları

İzmir Enternasyonal Fuarında
Sovyet Dış Ticaret İşletmesi
V/O AVTOEXPORT
tarafından teşhir edilmektedir.

Ayrıca geleceğin çeşitli maksatlarda kullanılacak taşıtları ve IZh-"Planeta-Sport" Motosikletleri de sergilenmektedir.

V/O AVTOEXPORT Standına hoşgeldiniz !

1928

(BASIN: 33358 — 1970)

DÜNYA ÇOCUK YILINDA İŞTE ÇOCUKLARIMIZ

● ŞENOL AŞIK

—2—

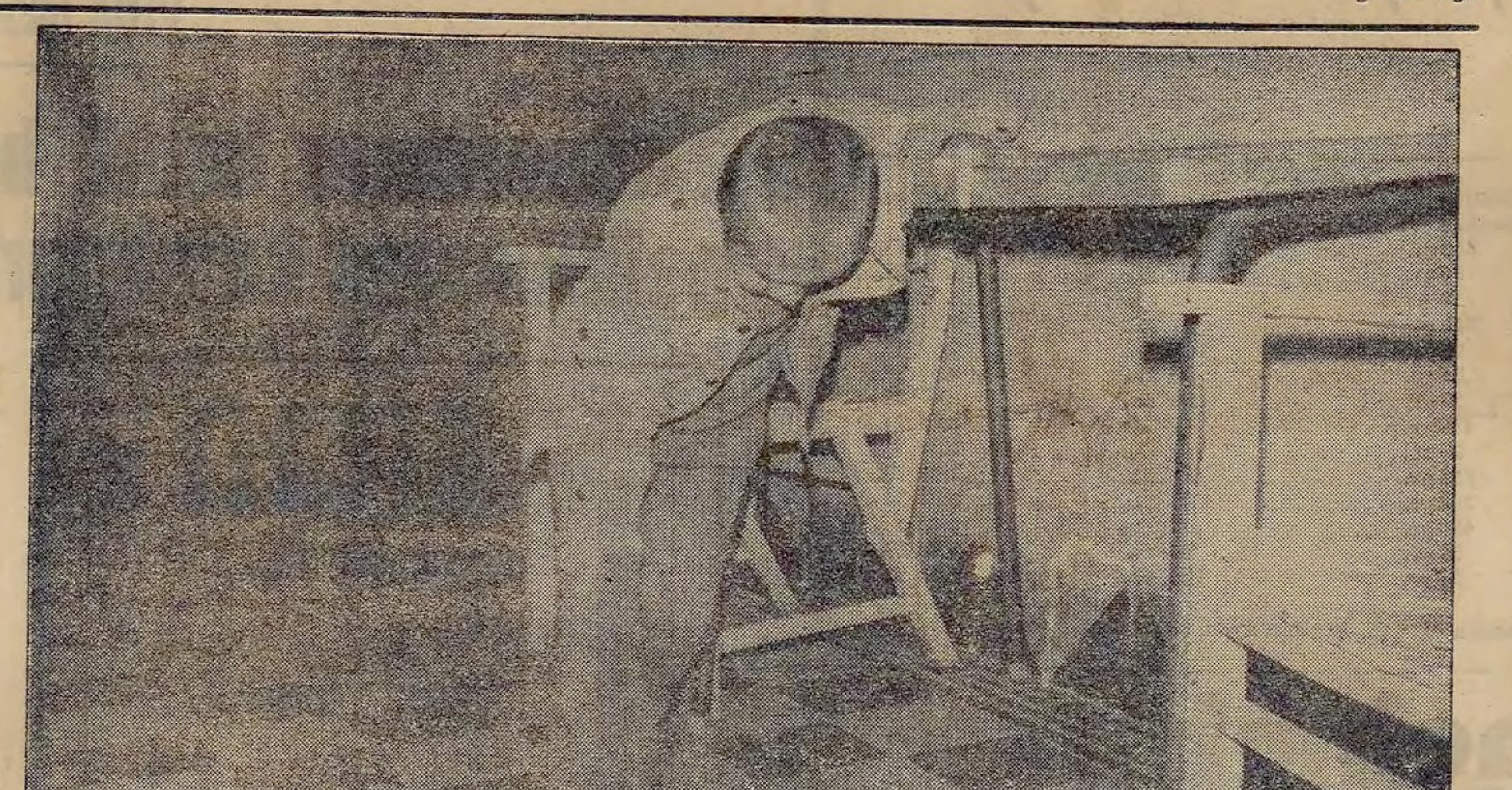

● Cengiz Yeşilova 9 yaşında bir büyük adam...

Cengiz Yeşilova: Dokuz yaşında bir büyük adam, bir Darülaceze çocuğu

● «CENGİZ BAK...» DİYORUM, «DİĞER ÇOCUKLAR SÖMESTR TATİLLERİNİ BAŞKA YERLERDE GEÇİRİYORLAR. DİNLENİYORLAR, GEZİP OYNAYIP GÜLÜYORLAR. SEN NEDEN BURAYA GELDİN?»... BAŞINI ÖNÜNE EĞİP BİR AN DURUYOR, DAHA SONRA KALDIRARAK, GÖZLERİNİ GÖZLERİME DİKİYOR...

Bomboş koridorlar. Birisi gelse, taa uzaktan seziliyor. Yankı yapıyor ayak sesleri. Bir ayak sesi duyuldu. Durup bekleme gereği duydum nedense...

Bir görevli sandım. Ya da bir yetkili. Giriş kapısı açıldı. Bir çocuk girdi içeriye. Üzerinde yün kazak, palto yerine kullandığı kadife mont. Ayaklarında, kara lastik ya da Trabzon lastiği dediğimiz bir ayakkabı. Yatakhanenin önünde durdu. Kapıyı yavaşça aralayıp, yatan çocuklara bir göz gezdirdi. Hepsi de uyuyor olacaklar ki, yavaşça kapıyı kapatarak, yürümeye başladı. Kendisini izlediğimi anlamış olacak ki, bana doğru yürüyerek, yanıma dek geldi. «Hoş geldin» diyerek ellerini uzattı. Kısa ama, sıcak ellerinden tutup gözlerinin içine baktım, ışık fışkırıyordu. Buranın yabancısı olduğumu anlamıştı. Gözünden kaçmamıştım.

● «ONA AĞABİ DERLER...»

Ağabi diyorlar ona küçükler. 9 yaşında bir erkek. «Neden ağabi diyorlar?» diye sormama fırsat bırakmıyor Nezaket ablaları: «Ona ağabi» derler diyor.

Elini bırakırken, Adını soruyorum:

— «Cengiz Yeşilova» yanıtını veriyor.

— «Yıldıray Yeşilova senin kardeşin mi?»

Başını sallayarak «Evet» diyor, «kardeşim».

Koridora çıkıp bir masada karşı karşıya oturuyoruz Cengiz Yeşilova ile. «Sen burada mı kalıyorsun?» diyorum.

— «Küçükken burada kalıyordum».

Kendini büyümüş sanıyor, öyle hissediyor. Bir bir anlatıyor bana. «Biliyormusun ben okulda okuyorum» diyor. Bunu söylerken de övünç duyuyor kendisiyle, gururlanıyor haklı olarak. «Beykoz'un Bozhane Köyün de yatılı bir ilk okulda okuyorum, ikinci sınıftayım, buraya 15 günlük tatile geldim.»

Sormak istiyorum Cengiz Yeşilova'ya, «Cengiz bak» diyorum, «diğer çocuklar sömestre tatillerini başka yerlerde geçiriyorlar. Dinleniyorlar, gezip onayıp gülüyorlar. Sen neden buraya geldin?» Başını önüne eğip bir an duruyor, daha sonra kaldırarak, gözlerini gözlerime dikiyor.

— «Nereye gidebilirdim ki?» Şaşırıyorum. Bir yanıt arıyorum kendi sorduğum soruya. Bu kez aynı soruyu kendime soruyorum. Ben olsam nereye giderdim? Cengiz nereye gidebilirdi? İkimiz de susuyoruz. Ben elimdeki kalemle oynuyorum, o ise, başı yerde birşeyler düşünüyor. «Ben burada büyüdüm» diyor bir zaman sonra. «Annem yanımızda. O da burada çalışıyor.»

Şaşkın şaşkın yüzüne bakarak, «Annen burada mı?» diye soruyorum.

Başını sallayarak, «evet» diyor, «annem burada mutfakta çalışıyor bize bakıyor. Üç kardeşiz, ikisi daha küçük, ben yatılı okulda okuyorum. Bu yıl ikinci sınıftayım» diye bitiriyor konuşmasını Cengiz Yeşilova...

O anlattıkça anlatıyordu. Hiç kesmiyordum sözünü. İçini döksün istiyordum. Buranın yerlisiydi o. Kendi evi gibi girip-çıkıyor, kendinden küçüklere yakınlık gösterek, onları kendine bağlıyordu. Alışkanlık edinmişti bu işi. O kendinden küçükleri korumasını çok iyi biliyordu. Çünkü, o zamanları kendisi de yaşamıştı. Anlatıyordu Cengiz. Anlattıkça anlatıyor...

— «Hem burası daha iyi. Okulda dayak atıyorlar. Burada öyle birşey yok. Babamı hiç tanımadım. Buraya ne zaman geldiğimi soracaksın değil mi? Buraya ne zaman geldiğimi bilmiyorum. Çok küçükken gelmişim. Buraya öyle alıştım ki, buradan hiç ayrılasım gelmiyor. Burayı çok seviyorum» Sonra susuyor, dinleniyor. Belki de anlatacaklarını ez[illegible] berliyordur, bilemiyorum. Uzun uzun seyrediyorum onu. Gözleri uzakta birşeyler arıyor sanki. İkide bir burnunu çekiyor Cengiz, çıkarıp bir mendil veriyorum, siliyor burnunu «Sağol» diyor fısıldarcasına.

«İlerde büyük adam olursan yeniden buraya gelmek ister misin?» diye soruyorum.

— «Tabii,» diyor Cengiz Yeşilova, «Ben buranın adamıyım. Çünkü burada büyüdüm. Birçok şeyleri burada öğrendim.» Dolu, dopdolu o küçücük yüreği. Arada bir durup dururken «of!» çekiyor, sıkıldığını sanıp, «Seni sıktım mı Cengiz?» diye sormak gereği duydum.

— «Yok ağabi, yok» diyor ve başlıyor anlatmaya, «buradaki çocuklar her geldiğimde çevremde toplanırlar çünkü onlara her gelmemde birşeyler getirirdim. Alışmışlar. Her gelişimde birşey getirip getirmediğimi sorarlar. Annem ne pişirirse, ne verirse alıp onlara getiririm.» Sözü değiştirmek istiyorum ama, ne soracağımı bilemiyorum. En sonunda «Okuldan memnun musun Cengiz?» diye sorabildim. «Yok» oldu yanıtı.

— «Annem dilekçe verdi. Beni Yakacık'a aldıracak. Beykoz zor oluyor, araba sorunu var. Dayak var. Çok döğüyorlar. Hor görüyorlar» diyor. 9 yaşındaki Cengiz Yeşilova, «annem dilekçe verdi. Beni Yakacığa alacak» diyor yeniden.

● BU YIL ÇOCUK YILI...

1979 Dünya Çocuk Yılı. Bu yıl Cengiz gibilerin yılı. Cengiz'e yeniden soruyorum:

— «1979 yılı Dünya Çocuk Yılı olarak ilân edildi. Biliyor musun, hiç böyle bir şey duydun mu?» diyorum.

— «Ağabi» diyor, «ben karne tatiline geldim. Hiç duymadım ve de söylemediler. Belki ben yokken söylemişlerdir.»

1979 Dünya Çocuk Yılı diyorum. Tüm dünya çocuklarının yılı... «Bu yıl çocukların yılı imiş ama ben bundan birşey anlamıyorum, çünkü ne olduğunu bilmiyorum» diyor. Cengiz Yeşilova. Bana dönüp, «Ağabi ne demek bu. Ne olacak çocuk yılında?» diye soruyor.

Anlatıyorum Cengiz'e, Birleşmiş Milletleri, bir sürü terimleri. Hiçbir şey anlamıyor. Kendimce avutmaya çalışıyorum onu, oysa onu kandırdığımı, boş sözlerle kandırdığımı anlamıyor değil de hani, «boş ver ağabi» diyor. Başka bir şey demiyor.

«Boş ver ağabi» diyor. «Bu bizim yılımız olamaz» mı demek istiyor? Ne diyor bu Cengiz?.. «Boşverelim mi Cengiz?» diyeceğim, diyemiyorum, çünkü yanıtını biliyorum:

— «Boş verelim ağabi»...

Cengiz'e yeniden okulunu soruyorum, hasta olunca ne yapıldığını?

— «Okulun reviri var, orada yatırıyorlar. Hemşiresi, doktoru var. İlâç içip iyileşiyoruz. Bir kez hasta oldum, ateşim vardı, beni okulun revirine yatırdılar, ilâç verdiler üç gün yattım, iyileşince yeniden okula başladım» diyor.

— «Memnun musun okulun doktorundan, hemşiresinden?» sorumu yanıtsız bırakıyor. Başını önüne eğip, konuşmak istemiyor. Ama, ben ne demek istediğini çok iyi anlıyorum.

Okuldaki öğretmenini soruyorum, «kaç tane?» diyorum, «3-4 tane» yanıtını veriyor. Bilmiyor bile.

— «Okulumuzda arkadaşlar da var. Bizi küçümsüyorlar, hor görüyorlar, dövüyorlar. Ara da bir piç diyorlar, annen baban yok diyorlar. Öğretmene söylüyoruz yine bize bağırıp, çağırıyor. «Sevmiyorum okulu. Burayı özlüyorum. Hergün buraya gelmek istiyorum.»

— «Nerelisin?» diye sorduğumda, başını sallayarak, «bilmiyorum» diyor. Durup durup, kardeşlerini de çok sevdiğini söylüyor. «Annemi de seviyorum» diyor.

— «Beni de sevdin mi Cengiz?» diyorum, gülerek gözlerime bakıp, hiçbir şey söylemiyor. Ne söylesin ki. Ben onu seviyor muyum? Bizler onları seviyor muyuz? O beni neden sevsin? Onlar bizleri neden sevsin?

Ayrılma saati gelmişti:

— «Benden bir isteğin var mı?» dedim. Yarı ağlamaklı, hafifçe mırıldanarak.

«Sizden isteyecek bir şeyim yok» diye fısıldayıverdi. [illegible] di? Sanki bugüne değin Cengiz'lerin istediklerini yerine getirebildik mi? Onlara, işte istedikleriniz diyebildik mi?

Ne isteyebilirdi Cengiz. Hem sonra istese bile verebilir miydik? İstememesi daha iyi... O istediklerini yeterince söyledi. Bunu biliyoruz. Bir Cengiz'in istediği şeyi, binlerce Cengiz istemez mi? O diğer Cengiz'lerin sözcüsüydü, öyle kabul ettim onu. Kendini anlatırken diğerlerini de anlatmak istiyordu...

Darülacaze çocuk yuvasından çıkarken arkamda gözü yaşlı, başı önünde 9 yaşındaki Cengiz'i yine kaderi ile başbaşa bırakıyordum. Sıra diğer Cengiz'lerle konuşmama gelmişti. Yaman meraklanıyordum. Tüm Cengiz'ler böyle mi? diye. Düşündüklerim istediklerim gibi olmadı. Bu kez konuşacağım başka birisiydi. Bahçedeki ağaçlardan birine yaslanmış ağlayan bir kadın. Genç bir anne...

● YARIN:

Bir anne ağaca yaslanmış ağlıyor. Çocuğunu göremeyen, bebeğini öpüp koklayamayan bir anne...

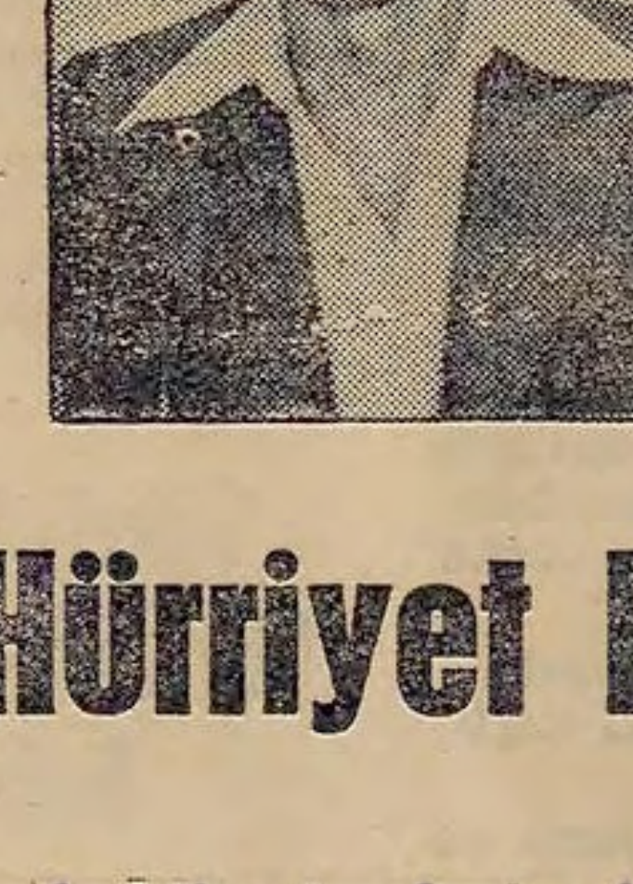

Hürriyet Er

Maocu faşistler tarafından katledildi

Anısı savaşımımızda yaşatılacak,
hesabı sorulacaktır

BAKIRKÖYLÜ
İLERİCİ LİSELİLER

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Resmi devlet terörü

Cumhurbaşkanı seçilip, Çankaya'da oturmaya hak kazananlarda ne gibi nitelikler aranır bilemiyoruz. Pek merak da etmiyoruz. Ama oraya seçilen bir kişinin, sözünü tartarak söylemeyi bilen biri olması gerektiğine kuşku yok. Demeçlerinde, açıklamalarında, mesajlarında kullandığı kelimeleri kılı kırk yararcasına seçmekle yükümlüdür. Burjuvazi'nin de, olsa bir «devlet»i temsil etmektedir çünkü. Kullandığı terimlerin, temsil ettiği devleti bağladığını, bağlayacağını bilmelidir o kişi.

Korutürk 30 Ağustos günü bir mesaj yayınladı. O mesaj basında geniş yankılar uyandırdı. Tekelci sermayenin sözcülüğünü üstlenen büyük gazeteler, mesajdaki bir cümleyi özellikle seçip, meslek diliyle söylersek, «manşete çıkardılar»:

«Bazılarının başı ezilecek...»

Mesajı biz de tekslerden çıkarken gördük. Biz de koca metinde, ne anlama geldiğini kavrayamadığımız **«Harbiyelinin sesine kulak verme»** filan gibi **«12 Mart kokulu»** deyimleri bir yana bırakırsak **«bazılarının kafası ezilecek»** cümlesine takıldık.

Açık tehdit kokan bu cümlenin anlamı açık. Korutürk, mesajında rejimin **(yani kendi uygun gördüğü rejimin)** bir tanımlamasını yapıyor. Örneğin, bundan böyle ülkemizde **«sınıf ayrımına dayanan faaliyetler»** olmamalıdır filan diyor. Ardından da ekliyor: **«Bazılarının başı ezilecek...»**

Breh, breh, breh...

Anayasa'yı bir yana bırakalım, faşistlerden ödünç alınmış Ceza Yasasının 141 ve 142. maddeleri bile **«Bir sosyal sınıfın, bir başka sosyal sınıf üzerindeki tahakkümünü tesis etmeye...»** diye başlıyor. Yani tartışma götürmez bir açıklıkla ülkede **«sosyal sınıfların»** varlığını kabul ediyor. Sonra Cumhurbaşka- [illegible] **sak»** diyor.

Bu yasağa uymayanlara da tehdit savuruyor: **Bazılarının başı ezilecek...**

Peki anladık da bu iş nasıl olacak? Korutürk burjuva devletinin, **burjuva** devleti olmasından kaynaklanan terörünü resmileştirmek mi özleminde? Bu yetkiyi nereden almış acep? Kim vermiş kendisine, **«bazılarının başının ezileceğini»** söyleyebilme yetkisini.

Anayasa mı?

Hadi, canım, Anayasa'yı başından sonuna kadar okuyun, **«baş ezme»** gibisinden **«Nazi terminolojisi»**ne uyumlu bir satır gösteremezsiniz.

Cumhurbaşkanı'nın yetkileri içinde mi var yoksa bu?

Baktık gene Anayasa'ya. Yok öyle bir yetki filan. Cumhurbaşkanı'nın yetkisini de, etkisini de yasalar pek açık tanımlamış.

E, peki bu sözler Korutürk'ün kişisel fikirleri olmasın?

O da değil, açıp baktık mesajı bir daha okuduk. Mesaj Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı, emekli Amiral Fahri Korutürk adına değil, **Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk adına yayınlanmış.**

O zaman sormak zorunlu oluyor: **Devletin terörü resmileştirilmek mi isteniyor?**

Bu soru başka türlü de sorulabilir: **Burjuva demokrasisinden de mi vazgeçilmek isteniyor?**

Eğer, o sözlerden murad edilen bu ise, önemsemeyin. Türkiye'de demokrasi güçlerinin ulaştığı örgütlülük düzeyi, öyle her aklına esenin, burjuva demokrasisini rafa kaldırmasına olanak vermez.

DGM Yasasının meclislerden geçirilme istemi de bir tür **«başezme»** özleminden kaynaklanıyordu.

DGM Yasası ne meclislerden geçti, ne de hayata geçti.

Bilmiyoruz anlatabildik mi? Bilmiyoruz bu örnek yeterli oldu mu?

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

—90—

Şarkı söyleyişinde insanın yüreğini parçalayan ezgiler var

İskele ve iskelenin kuruluş şekli Nuh Nebi'den kalma olup üzerinde gezinen için tehlike yaratıyordu. Biz, demir direklerin toprağa derince çakılmasına ve onların da zincirler, halatlar ve eğik çubuklarla sağlam bir şekilde birleştirilmesine alışkındık. İskele tahtaları sanki biz yaya kaldırımında yürürmüşüz gibi emin ve sağlam olurdu. Ama burada. Çatıdan birkaç tane kiremit çıkartılıp, açılan deliklerden iki demir direk geçiriliyor, onlara da palanlar bağlanıyordu. Bu palanlara demir bir karkas asılıyor, onlara da iki ince tahta geçiriliyordu. Bu iskele, denizden dalga dalga esen rüzgârda öne arkaya sallanıp duruyordu.

Bu sallantı, sabahları kahvaltıdan kalkıp geldiğimiz zamanki halimiz yüzünden daha da artıyordu. Yarı uykulu ve canı sıkkın bir halde şantiyeye varmazdan önce, canımız bir kahvehanede duraklayıp, bir kahve içmek ve iki ayçöreği yemek istiyordu. İki saatlik bir çalışma sonunda ikinci bir kahvaltı arası veriyorduk: İçinde salam ya da çukulata olan uzun bir sandviç ve yemek yediğimiz pansiyon sahibinin karısı tarafından daha bir gün önce hazırlanmış yarım litre yerli şarap.

Şarabı içince kendimizi gayet iyi hissediyor, o günün daha neşeli renklerle bezenmiş olduğunu sanıyorduk. Şöyle bakınca tüm kent, eski evleri ve katedraliyle birlikte rüzgarda tatlı tatlı sallanıyor gibi geliyordu bana.

Yurt özlemini en derinden duyduğum anlar da o anlardı. Buranın salamını da, ince biberli et yemeklerini de hiç sevmiyordum. Aklıma hep ciğer salamı, bizde yapılan füme edilmiş o güzelim salam takılıyordu. Ekmekle beraber çukulata yiyip, şarap içmek bize gülünç geliyordu. Gene de birkaç hafta sonunda çukulatayla şarabın verdiği o ekşimsi tatdan zevk almaya başladım. Beni en çok düşündüren de, belki aylardan beri tek satır okumamış olmamdı. Üstelik çevremdekileri anlamıyor, kiminle olursa olsun konuşmayı olanaksız gibi görüyordum. Bastel'le mi? İsa sakallı yobaz patronla mı? Benim için her ikisi de başka bir dünyadan, benimkine tümden yabancı bir gezegenden gelmiş gibiydiler.

Zaman zaman şiirler söyleyerek kendimi avutmayı deniyordum. Ne var ki hepsini bir birine karıştırıyordum: Weinert ile Mayakovski'yi, Hesse ile bilmem hangi halk şarkısının sözlerini. Kahvaltıdan sonra iskeleye tırmanırken avaz avaz bağırıyordum: **«Bir hayalet geziniyor Avrupa'nın üzerinde... Bir hayalet!»** O zaman bizim yaman Pierre de başlıyordu şarkı söylemeye. Bu, siyah kıllı ve çırpı gibi zayıf, ufak tefek bir Sicilyalıydı. İşe gelmezden önce içmesi gerekirdi.

Verdiğimiz arada mideye indirdiği şarap kendisinde garip bir etki yaratıyordu. Bizi pek sevmiyordu. Belki de bizimle konuşamadığından olacaktı bu. Şarkı söyleyişinde insanın yüreğini paralayan ezgiler vardı. Zavallının yüreğini böyle yakan şey yaptığı iş mi, yoksul yaşantısı mı, yoksa sonu gelmez ve bomboş gündüzleri, ya da harap bir merdiven altındaki karanlık köşesinde geçirdiği geceleri miydi?

Bununla birlikte bir gün bu çocuk, bende o zamana kadar ilk kez karşılaştığım bir duygu uyandırdı ve içime dokundu. Kentte şurada burada dolaşıp dururken eski Belediye binasına ve müzeye yolum düştü. Orada sergilenen bilmediğim şeyler karşısında, korku ve şaşkınlıkla dolu olarak, müzenin salonlarını baştan başa dolaştım. Açıklayıcı yazıları okuyamıyordum. Bu, her şeyi benim için daha da içinden çıkılmaz hale getiriyordu. Antik sütun kaideleri ve bunlar üzerindeki eski Yunan ve Roma'ya ait sütun başlıklarıyla, aynı dönemden kalma bir yığın heykelin dolu olduğu bir salonda durakladım. Bir Roma büstünden kalan parçalarla, bir mozaiğin kalıntıları önünde derin bir heyecana kapıldım. İlk kezdir ki, geçmiş çağların ve dünyanın benden önce başlamış olduğunun bilincine varıyordum.

Tam o sırada ne göreyim? Bir kadın silueti olan mermer bir heykelin önünde dikilmiş ve hıçkıra hıçkıra ağlayan Pierre'i karşımda buldum. **«Herhalde içmişti, yoksa müzede ne işi var?»** diye kendi kendime sordum. Tereddüt içinde yaklaştım kendisine. Elimizi omuzuna koyar koymaz aniden döndü. Kötü kötü bakarak: **«Merde... Sule Boche..»** (Hadi ulan... Pis Alman sen de!) diye ağzından kaçırdı. Şaraptan kızarmış gözlerinden şakır şakır yaşlar akmaya devam etti.

Ama, kentteki son günlerinde bizimle dostluk kurdu. Bize şişesini ikram ediyor, kentte karşılaşırsak tanımazlıktan gelmiyordu. Kendisine vedaya geldiğimizde içten gelen sıcak gözyaşları döktü. Böyle ağlaması bizden ayrılacağından mı, yoksa hergün kendisine getirdiğimiz bir şişe şaraptan bundan böyle yoksun kalacağından mıydı? Bilmem?

★

Sık sık kapağı müzeye atıyordum. Kuşkusuz, orada gördüklerimizin daha da ha fazlasını tanımak isteği beni iki yıl sonra İtalya yollarına düşürdü. Aklımıza İtalya'dan geçip Balkanlar'a kadar inmeyi, oradan da Türkiye ve İran'a kadar uzanmayı kuruyorduk. Bugün bile, Etiyopya veya Guatemala gibi herhangi bir ülkenin adını bir yerlerde okur okumaz, kendi kendime o ülkeyi kafamda canlandırırım. Hemen o anda bacaklarım kendiliklerinden yürümeye başlayacakmışcasına kımıldanmaya başlar. İleri, marş!

Milano mağazasında ve Belediye Sarayı'nda çevremizdekilere dünya turu yapmakta olduğumuzu anlatıyor, elimizde kocaman bir kitapla dolaşarak, gezimizin finansmanına yardımcı olmaları için adlarını yazmalarını öneriyorduk. Gecelerimizi Po Nehri boyunca yeralan ambarlarda, akşamları da o koskocaman köylü mutfaklarında, Polenta'yla kalın ekmek dilimleri ve salata yiyerek ateşin yanında geçiriyorduk. Gitar eşliğinde şarkı söylüyor, kızların söylediği şarkıları da dikkatle dinliyorduk. Venedik'te gündüzleri kentte şurada burada sürükleniyor, geceleri ise şarkı söyleyip dilenerek, o meyhane senin bu meyhane benim dolaşıp duruyorduk.

Doges Sarayı'nda Titien'in yağlı boya tablolarını seyrettim. Tuval üzerinde sonsuzlaşmış kişiler ve renkler karşısında hayranlıktan dilim tutuluverdi. Doges Sarayı'nda daha neler var neler yok bilmiyorum. O zamandan bu yana oraya tekrar gitmek, ilk izlenimimin gerçekçiliğini anlamak olanağı bulamadım. Ne zaman bir müzeye, bir resim galerisine veya bir ressamın atölyesine adım atsam, henüz kültürsüz bir genç iken yaptığım o ilk resim müzesi ziyaretim hemen aklıma gelir. Renkler, kompozisyon ve sanat tarihi üzerinde o günden beri çok şeyler öğrendim kuşkusuz. Fakat Doges Sarayı'ndaki bu ziyaretim sırasında duymuş olduğum o büyük heyecanı hiçbir zaman yeniden yaşamadım.

(Devamı var)

Bir sporcunun insanca yaşaması için en az 10 bin lira gerek

«Ruhsuz» olarak suçlanan sporcularımız «besinsiz»

Gereksinimlerin cinsi	Günlük alması gereken (gr. adet)	Ederi (kilo adet)	Tutarı
Et (kemiksiz)	350 gr.	160 TL.	56.00 TL.
Kuru baklagiller	60 gr.	60 TL.	3.60 TL.
Yumurta	2 Adet	3 TL.	6.00 TL.
Süt	250 gr.	25 TL.	6.25 TL.
Peynir	75 gr.	100 TL.	7.50 TL.
Margarin	25 gr.	36 TL.	0.90 TL.
Zeytinyağ	30 gr.	80 TL.	2.40 TL.
Ekmek	400 gr.	11 TL.	4.40 TL.
Pirinç	75 gr.	40 TL.	2.30 TL.
Taze meyva	250 gr.	30 TL.	7.50 TL.
Taze sebze	300 gr.	30 TL.	9.00 TL.
Patates	400 gr.	15 TL.	6.00 TL.
Şeker (toz)	75 gr.	16 TL.	1.20 TL.
Kuru meyve	35 gr.	100 TL.	3.50 TL.
		Toplam	116.55 TL.

Günlük beslenme harcaması 116.55 liradan ayda 3496.50 TL. eder.

● Hasan UYSAL

«Ruhsuz sporcular», bu kelimeler sık sık ısıtılıp ısıtılıp kamu oyuna sunulur. Hele yurt dışında alınan bir sonunculuktan sonra, yöneticilerden ya da renkli basının sayfalarından bu ve benzeri suçlamaları duymak veya okumak doğaldır.

«Bir dediklerini iki etmedik. Şu kadar ay kampa aldık. Yemedik yedirdik, içmedik içirdik. Gene sonuç yok. Ruhsuz kardeşim bunlar, ruh yok bunlarda. Nerede bizim zamanımızdaki -ruhlu- sporcular. Şimdi birde itici güç yardımı alıyorlar. Gene de değişen bir şey yok.»

Gerçekleri bilerek ya da bilmeden saklayan sorumsuz, bilgisiz yönetimlerin yıllardır kullandıkları kalkandır bu sözler. Oysa sporcularımız beslenmelerinden, sağlık denetimlerine, sosyal ve kültürel yaşamlarından, iyi çalıştırıcı ve tesislere, bilimsel ve denetimli çalışmadan sosyal güvenceye kadar her şeye sahip olan karşıtları ile aynı yarışlara sokulmaktadırlar. Hem de bunların hemen hiç birisine sahip olmadan... Kedi-fare örneği yarışmaktadırlar. Tüm bunlara karşın başarı beklemek, «Haydi aslanlar» veya «Biz Türkler» diye başlayan nutuklarla sporcularımızın sırtını sıvazlayarak uluslararası yarışmalarda karşıtlarını yenmelerini beklemek her zamanki gibi hayaldir.

İşte gerçek ortada. İyi tesis, iyi çalıştırıcı, bilimsel ve denetimli çalışma, iyi malzeme, sosyal güvence, sağlık denetimi gibi konuları bir kenara itelim. Bir sporcunun günlük asgari beslenme harcaması, insan gibi yaşaması için gereken harcama ne kadar hesaplayalım. Yani bir sporcunun yaptığı -ki biz bunu en iyi koşullarda yaptığını varsayıyoruz- idmanlarda verim alabilmesi için beslenme ve insan gibi yaşamasını sağlayan en az harcama ne kadardır, bunu bulalım.

BESLENME İÇİN GÜNLÜK 116.55 TL. GEREKİYOR

Sporcunun günlük ağır idmanı ve günlük yaşamı için gerekli olan belirli bir kaloriyi alması gerekir. Bu kalori miktarı en az, ağır işçilik yapan bir kişinin gereksinimi olan kalori kadardır. Biz bunu en alt sınırda tutarak, sporcunun bu gereksinimi karşılayabilecek günlük beslenme harcamasını bulalım.

Sporcunun bu harcamayı geçmemesi için alış verişini kendi yapması ve bunları kendi başına pişirmesi gerekiyor. Yani bu beslenme gereksinmesini dışarıdan, lokantalardan karşılamaması gerekiyor. Aksi takdirde harcamasına % 250 daha çok ayırması gibi bir durum ortaya çıkıyor. Biz sporcunun kendisinin alış veriş yapıp bunları kendisinin evde yaptığını düşünelim. Ancak belirlenen bu harcamanın içine elektrik, havagazı, taşıma ve yiyeceklerin firesi dahil değil.

Tabi sporcunun insanca yaşaması için bunlar yetmiyor. Her insan gibi onunda, barınması, ısıtma, aydınlatma, giyim, temizlik, taşıt, eğitim, sağlık koruma, dinlenme ve eğlence giderleri olması gerekiyor. Bugünkü koşullarda bu harcamalar en az 6 bin lirayı buluyor. Daha doğrusu sporcunun yaptığı çalışmalar sonucu başarılı olması için, bir insan olarak en doğal gereksinmelerinin karşılanması gerekiyor. Bunun içinde en az aylık gelirinin 10 bin lira olması ve tek başına yaşaması gerekiyor. Hele bir de evli ise ve çocuğu var ise...

İşte bizim, yurt dışında karşıtları ile kedi-fare örneği yarışıp sonuncu olan «Ruhsuz sporcular»ımız...

KULÜPLERDE EĞİTİM DEĞİL "MEDRESE TEDRİSATI" YAPILIYOR

● Genel anlamda, kulüplerin eğitim etkinliklerinin yönlendirilmesi hiçbir sportif eğitim görmemiş, kendi sahasının uzmanı fakat eğitim sahasının yabancısı olan şube kaptanlarınca yapılır. Bu kişiler kendilerine bağlı olarak çalışan antrenörlerin temel amaç ve ilkeleri belli olmayan, keyfi çalışma programları uygulamalarına zemin hazırlamaktadırlar.

Spor ve beden eğitimi kişileri boyutları önceden saptanmış değer ve normlara uygun olarak koşullandırma uğraşı olan EĞİTİM'in vazgeçilmez bir parçasıdır.

Çağdaş bir toplum, yarınlarını oluşturacak bireylerinin yapısının, niteliklerinin nasıl olması doğrultusunda belirli normlar saptar ve eğitim bütünü içerisinde değişik etkinliklerle insanını o doğrultuda koşullandırmaya, şekillendirmeye başlar. Bu arada spor ve beden eğitimi etkinlikleride boyutları belli olan bu uğraşı tamlayan bir anlayışla yönlendirir.

Yukarda belirtilen gerçekten yola çıktığımız zaman günümüzdeki oluşumları da değerlendirebiliriz.

Bugün Türkiye genelinde yaşanan çağın gerçekleriyle uygun olarak, devletin saptadığı, yarınki bireylerinin yapısının, niteliklerinin ne olması doğrultusunda bir norm yoktur. Buna eş uzantılı olarak da eğitim kurumlarında kafaları kuru rakam ve kelime, iç dünyaları hınç dolu kuşaklar yetişmektedir. Temel eğitim politikası olmayan bir ülkede spor politikası da olmayacağından, yurdumuz sporununda tutarlı bir hedefi, politikası yoktur.

Sportif eğitimin sürdürüldüğü kulüplerimizden yapısı incelendiğinde eğitime verilen anlayışi ve bu anlayışın ne denli insanlar yetiştirdiğimizi çarpıcı bir şekilde algılarız.

Kulüplerin Genel Kurulu kendi üyeleri arasından, çoğunlukla, 2 yıl süreyle görev yapacak Yönetim Kurulunu seçer. Yönetim Kurulu, kulüp ana tüzüğünün gereği olarak, a) Başkan, b) 2 veya 3 Başkanvekili, c) Genel Sekreter, d) Muhasip, e) Veznedar, f) Birkaç Asil Üye'den oluşur.

Yönetim Kurulu'na çoğu kez, salt idari ve mali konularda etkinliği olan kişiler seçilir ve bu kişiler 2 yıl süreyle kulübün idari ve mali konularının yanında eğitim faaliyetlerini de yönlendirir, denetler.

● Günümüz spor kulüplerinde, idari ve mali yönden başarılı olan yöneticilerin, salt çağdışı eğitim ünitesi ve bu ünitenin yönlendiricisi, denetim ve koordinasyonunun olmayışının yarattığı olaylardan dolayı olumsuz ve yaralayıcı yargılarla karşılaşması olağan hale gelmiştir.

Genel anlamda, kulüplerin eğitim etkinliklerinin yönlendirilmesi hiçbir sportif eğitim görmemiş, kendi sahasının uzmanı fakat eğitim sahasının yabancısı olan şube kaptanlarınca yapılır. Hemen hepsi fahri olarak görev yapan şube kaptanları kendilerine bağlı olarak çalışan antrenörlerin temel amaç ve ilkeleri belli olmayan, keyfi çalışma programları uygulamalarına zemin hazırlamaktadır. Böylesi tutarsız ve çağdışı eğitim uygulamasının yarattığı sorunların muhatabı da çoğu kez, doğrudan Yönetim Kurulu veya kulüp başkanı olmakta ve bu durum, kulüp hiyerarşisindeki sorumluluklar düzenini de sürekli tahrip etmektedir. Nitekim, zedelenmiş ve boyutlandırılmamış bu hiyerarşik düzende sporcular, küçük sorunlarının bile çözümlenmesini en üst düzeydeki yöneticiden bekleme ve çözümü yalnız şeften bekleme gibi, kulübü kurumsallıktan, aşiret düzeyine indiren alışkanlıklar edinmektedir.

Günümüz spor kulüplerinde, idari ve mali yönden başarılı olan yöneticilerin, salt çağdaş eğitim ünitesi ve bu ünitenin yönlendiricisi, denetim ve koordinasyonunun olmayışının yarattığı olaylardan dolayı olumsuz ve yaralayıcı yargılarla karşılaşması olağan hale gelmiştir.

Çoğu spor kulüplerimizde, yıldız, genç ve ileri yaştaki kişilere antrenman uygulanmaktadır. Hiç bir spor kulübünde de, Yönetim Kurulu'nu veya Başkanı, uygulanan çalışma programlarının niteliği ve temel esaslara uygunluğu, yönünden aydınlatacak eğitim enstitüsü kurulmamıştır. Bu durum kulüp yapısında karmakarışık bir eğitim düzeni (!) oluşmasına etmen olmakta, bu karmaşanın yarattığı sorunları çözmek için de yönetim sık sık radikal tedbirler almak zorunda kalmaktadır. Radikal tedbirlerden en belirgin olanı ise antrenör değişimi olmaktadır. Gerçekleştirilen bu değişim ekseri hiç bir olumlu sonuç doğurmamaktadır. Kendisini denetleyecek üst eğitim ünitesinden uzak bulunan yeni çalıştırıcı, kulübün belli bir eğitim anlayışı olmadığını da farkettikten sonra her türlü ekol anlayışından yoksun eğitim uygulamalarına başlamakta ve döngünün sürekliliğini sağlamaktadır.

● Çoğu spor kulüplerimizde yıldız, genç ve ileri yaşiaki kişilere antreman uygulanmaktadır. Hiçbir spor kulübünde de, yönetim kurulunu veya başkanı, uygulanan çalışma programlarının niteliği ve temel esaslara uygunluğu yönünden aydınlatacak eğitim enstitüsü kurulmamıştır.

Bu günlerde moda olan bir uğraşa giren spor kulüpleri, hiçbir araştırma yapmadan buluğ öncesi gençlere yönelik okul çalışmaları yapmaktadır.

Ruhsal ve bedensel yönden olumlu veya olumsuz her türlü etkilenmeğe yönelik bir yaşta çocuklara yönelik bu çalışmalar; a — Çocuk anatomisi, b — Çocuk Fizyolojisi, c — Çocuk anatomisi, d — Çocuk sportif antrenmanları yükleme dozaj nitelikleri temel kültüründen yoksun çoğu eski sporculardan ve hertürlü pedagojik nosyondan yoksun kişilerce yönetilmektedir. Bu çalışmalarda uygulanan metodlar, çocukların gerek fizik, gerekse ruhsal yapısında, gelecek günlerde düzeltilmesi cidden zor olumsuz gelişmelere etmen olmaktadır. Böylesi çağdışı etkinlikleri için Anayasa aynen şöyle demektedir. Madde 24: «...... Çağdaş bilim esas ve metodlarına aykırı olarak mahalle mektepleri ve bu nitelikte eğitim ve öğretim yerleri açılması yasaktır.»

Geçen yıl etkin bir kulübün yüzme eğitim tesislerinde sürdürülen yüzme öğretim okulu kış dönemi çalışmalarında yaklaşık 15 öğretici görev almıştı. Görev alan bu öğreticilerin 5 tanesi kısa süreli kurs görmüş antrenör (!), geriye kalan 10 kişi ise eski yüzücülerden oluşmuştu. Görev yapan tüm bu eğiticilerin (!) tek ortak yanı hiçbirinin çocuk ve buluğ devresi, fizyolojisi, psikolojisi ve öğretim metodu eğitimi görmemiş olmasıydı.

Sportif eğitim alanında hergün yeni gelişimler olmakta ve gelişimler, tüm çağdaş ülkelerde, seminer, kurs, yazılı yayın, broşür vb... gibi çalışmalarla insanına iletmektedir. Açıkçası insanına saygısı olan tüm ülkeler, eğitim uğraşını bir tutku haline dönüştürmüş ve akıl almaz harcamalar ve organizasyonlarla aynı ekol ve eğitim anlayışında kişiler yetiştirmiştir.

Ana hatları ile anlatılan gerçekler doğrultusunda şu önerilerde bulunabiliriz:

Yurdumuzdaki tüm kulüplerde sürdürülen etkinlikleri, aynı ekol ve eğitim anlayışının egemen olduğu akademik kuruluşlarda yetişmiş kişilerin başında bulunduğu «eğitim koordinasyon ve denetim» ünitelerince yönetilmelidir.

Kurulacak olan bu üniteler, doğrudan Gençlik ve Spor Bakanlığı Eğitim Genel Müdürlüğüne, mali konularda ise kulüplerde sorumlu olarak çalıştırılmalıdır.

Eğitim koordinasyon ve denetim ünitesi ve bu ünitenin başında sportif akademik kariyeri olmayan kişilere sahip kulüplere yıldız ve genç takım çalışmalarının men edilmesi böyle kulüplerin açtıkları okul ve kursların iptal edilmesi.

Kulüplerin yıllık genel bütçelerinin enaz yüzde 40'ının eğitim etkinliklerine ayrılmasının sağlanması.

Çocuklarımızdan sürekli istiyoruz. İsterken unuttuğumuz tek şey ise, onlara bugüne kadar ne verdiğimizdir. Çoğu isyanın kökeninde, ikilemi çözememenin sağlıksız hıncının yattığını biliyor muyuz?...

— BİTTİ —

AYMERGEN BEDEN TERBİYESİ ÖRGÜTÜNE VEDA MESAJI YAYINLADI

«Sporumuz kendi bağımsız politikasına kavuşturulmalı»

Ankara, (A.A.) — Beden Terbiyesi eski Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen, görevinden ayrılması nedeniyle örgüt çalışanlarına yayınladığı veda mesajında, «Türk sporunun oluşmasının ve gelişmesinin ilk koşulu, spor örgütünün, idari, mali ve tüm teknik konularda, kendi politikasını bağımsız olarak saptayıp uygulama olanağına kavuşturulmasıdır» dedi.

Aymergen mesajında, «altı aylık çalışma döneminde örgüt çalışanlarından büyük yakınlık ve ilgi gördüğünü belirterek özetle şöyle devam etti:

«Toplumumuz sporunu oluşturmak, yönetmek ve yönlendirmek göreviyle yükümlü olan sizlerin gerçek bir sorumluluk duygusu ile sporumuzun içinde bulunduğu bulunduğu bugünkü durumundan ne büyük acı duyduğunuzu görevde bulunduğum kısa süre içinde yakından izledim. Bu acıdan kurtulabilmek için gösterdiğiniz çabalara ise tanık oldum. Ne var ki bu çabalar sonuçsuz kaldı. Çünkü sonuçsuz kalmaya mahkûmdu.

Bu mahkûmiyetin temel nedeni, Türk spor örgütünün, yanlış bir yapıda olmasının ortaya çıkması veya daha doğru bir deyimle çağın gerektirdiği koşulların gerisinde kalmış olmasıydı. Her zaman ve her yerde açıkladığım üzere bir kez daha belirtmek isterim ki, Türk sporunun oluşmasının ve gelişmesinin ilk koşulu, Türk spor örgütünün, idari, mali ve tüm teknik konular da kendi politikasını bağımsız olarak saptayıp uygulama olanağına kavuşturulmasıdır. Bu ilk ve temel koşul oluşturulmadıkça Türkiyemiz de sporu ve spordaki başarıyı beklemek hayaldir.

Son günlerde bu konuda umut verici bir gelişme olmuştur. Yeni bir spor örgütü yasa tasarısı hazırlamak üzere çalışmalar yapılmış, bir komisyon kurulması öngörülmüş, üyeler saptanmış ve kendilerine davet yapılmıştır. Dileğim bu tasarının sporumuzun içinde bulunduğu açmazdan gerçek çıkış yollarının bulunup sağlıklı ve planlı gelişmesi amacına yönelik bir özde ve çok ivedi hazırlanmasıdır.»

● Sağesen atanıyor

Öte yandan Ergun Aymergen'in istifası ile boşalan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne Genel Müdür Vekili Hüseyin Avni Sağesen asaleten getirilecektir.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevini halen vekil olarak yürütmekte olan Hüseyin Avni Sağesen ile Gençlik ve Spor Bakanı Müsteşarı Nuri Kılcı bir görüşme yapacaklar. Kılcı, Sağesen'den Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü görevini kabul etmesini isteyecek.

● Çakmur'un yatırımları

Öteyandan Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'in görevden alınmasıyla birlikte, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'un kendi seçim bölgesi olan İzmir'e yaptığı yatırımlar da birden bire hızlandı.

Bilindiği gibi, Aymergen'le Çakmur arasındaki sürtüşmenin ana kaynağı, Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerine yapılacak personel atamaları ile İzmir'e yapılacak yatırımlardı.

Öğrenildiğine göre, İzmir Büyükçiğli'de toplam 12 milyon liraya malolacak Karabük tipi çelik konstrüksiyon 1000 kişilik kapalı salon eksiltme ilanı dün yayınlanmıştır. Eksiltme 12 Eylül Çarşamba günü Ankara'da yapılacaktır.

Sağlıksız kentleşme güreşimizin de sırtını mindere yapıştırdı

Turgay RENKLİKURT yazdı

Yarın POLİTİKA'da

İSTANBUL YÜZME ŞAMPİYONASINDAN İZLENİMLER

● Atilla KARACA

İstanbul Kulüplerarası Puanlı Yüzme Birinciliği TSYD yüzme havuzunda geçtiğimiz günlerde yapıldı. Yarışmalara gösterilen ilginin az oluşu dikkati çekti.

Yüzme Federasyonunun Balkan Şampiyonasında kullanılan kulvarları alması İstanbul Bölgesi Yüzme Ajanlığını zor durumda bıraktı. Yarışlar, katılan kulüplerden sağlanan kulvarlarla yapıldı.

İstanbul Yüzme Şampiyonası, şampiyonadan başka herşeye benziyordu. Üç gün süren yarışmalarda nereye bakılsa bir laçkalık görülüyordu. Önceden bildirilmesi gereken yüzücü listeleri yarışmanın yapılmasına 5 dakika kala veriliyor, bu da itirazlara yol açıyordu. Yarışmalar boyunca derecelerin el kronometresiyle saptanmasından dolayı meydana gelen farklılıklar hakemler, antrenörler, yöneticiler ve yüzücüler arasında sürtüşmelerin çıkmasına yolaçtı.

İkinci gün sabah yarışmaları devam ederken bir yarışta dereceye girenlere madalyalarını vermek için Prof. Dr. Kaya Çilingiroğlu'nun ismi anons edildi. Kısa bir bekleyişten sonra madalyaları vermek üzere kimsenin gelmediği görüldü. Sonradan iş açıklığa çıktı. Tribün'de oturan orta yaşlı bir bey Kaya Çilingiroğlu'na benzetilmişti.

Ödül kürsüsü çocukların oyun yeri oldu. Havuzun kenarında sürekli dolaşan çocuklar arasıra kürsüde oyun oynadılar.

Birara küçük çocukların kenarda kronometre tuttuğu görüldü. Küçüklerin bu konuda hakemlere taş çıkartırcasına başarılı oldukları gözden kaçmadı. Küçük çocuklarla hakemlerin tuttukları dereceler arasında pek fark olmadığı görüldü. Küçük bir çocuğun tuttuğu kronometre ile hakemlerin tuttukları dereceler arasında fark olunca bir hakem yanına yaklaşarak "Dışarıdan karışıp değişik derece söyleme yoksa tokatı yersin, sen söylüyorsun sonra biz iki saat uğraşıyoruz" dedi.

Galatasaray yüzme yetkilisi Ufuk Bilem'in İYİ'li yüzücü Gürcan Güler'in isminin yarışmadan önce verilen listede olmadığı, sonradan yazıldığı için Yüzme Ajanı'na verdiği yazılı itiraz son günde incelenmeden Ufuk Bilem'e geri aldırıldı.

200 metre kelebek büyük erkekler yarışında Murat Özüak'ın geçilmesi izleyicileri hayal kırıklığına uğrattı. Yarış sonrası Murat Özüak'ın hasta bir şekilde, kulübüne puan kazandırabilmek için yarışlara katıldığını öğrendik.

Yarışmaların son gününde Mısra Tutanç'ın 100 metre kelebek genç bayanlar kategorisinde kırdığı rekor, yarışmalar içinde kırılan tek rekordu.

Yarışmalar haricinde 11 - 12 yaş grubu Kelebek stilinde rekor denemesi yapan Suat Bilger, 1.12.93 ile yeni Türkiye rekorunun sahibi oldu.

Uluslararası İstanbul Tenis Turnuvası dün başladı

İstanbul, (Politika) — 34. Uluslararası İstanbul Tenis Turnuvası dün TED Kulübü kortlarında başladı. İlk gün yapılan Tek Erkekler I. Tur karşılaşmaları konuk tenişçilerin üstünlüğünde geçti. Bulgar tenisçi Pampulov kardeşler Edirne'den yurda girişte kuyrukta çok bekledikleri için dünkü maçlarına yetişemediler.

Turnuva bugün Tek Bayanlar I. Tur ve Tek Erkekler 2. tur karşılaşmaları ile devam edecek. Maçlar TED Kulübü kortlarında saat 12.00'de başlıyor.

Dün yapılan Tek Erkekler I. tur karşılaşmalarında şu sonuçlar alındı:

Metrevelli (Sovyet) — Bedri Baykaman:	6-2, 6-1
M. Mirza **(Romen)** — Necvet Demir:	6-2, 7-5, 6-4
S. Velev (Bulg.) — Ö. Ayverdi:	6-4, 7-5
Arif Kaçak — C. Bouchaib (Fas):	6-4, 6-2
J. Bircu (Romen) — Vartan Tetikbaş:	6-1, 4-6, 6-2
S. Tarpichev (Sovyet — Engin Kraser:	6-0, 6-0
Y. Stamatov (Bulg.) — Bülent Ergin:	6-1, 6-4
İ. Pilipchuk (Sovyet) — Oğuz Eroğlu:	6-3, 6-0
C. Petrov (Bulg.) — Hüseyin Karasu:	**(hükmen)**
A. Zverev (Sovyet) — Fatih Elibol:	6-0, 6-1
L. Genov (Bulg.) — Süleyman Soysal:	6-0, 6-4
Bülent Altınkaya — Nihat Ulusoy:	6-3, 6-0
D. Saviç (Yug.) — Gürsel Yenilmez:	6-1, 6-1
Murat Gürler — İdris Turna:	6-2, 6-2

Şükrü Ersoy: "Diyarbakırspor futbol oynamadı; savaştı"

İstanbul — Fenerbahçe Teknik Direktörü Şükrü Ersoy Diyarbakırspor karşısında yenilgiyi hak etmedikleri ni söyleyerek «Cehennemden çıkmış gibiyiz. Diyarbakırspor'un bir kaç futbolcusu hariç, diğer oyuncuları adeta sahaya savaşmaya çıkmışlardı» dedi.

YAĞMUR YAĞDI BÖYLE OLDU

(Baştarafı 1. sayfada) lık Büyükçeltek Maden Ocağı'nda en ilkel kurtarma araçlarının bulundurulmasından, Başbakan'ın "Şu anda Allahtan en büyük dileğimiz onların kurtulmasıdır. İnşallah kurtulurlar" mistizmine kadar tüm sorumlularda gözlenmektedir.

Cuma günü başlayan yağmurların oluşturduğu sel sularında 40'ı aşkın yurttaşımız ölebiliyorsa, 16 maden işçisi bu sel sularından toprağın 180 metre altında mahsur kalabiliyor ve 4 gün hiçbir şey yapılamıyorsa, "Allahın bir hikmeti, elden ne gelir" veya "inşallah kurtulurlar" gibisinden sözlerle sorumlular işin içinden çıkamaz.

Ölenlere bir bakın. Hemen hepsi yok yoksul kimseler, topraktan, iki parça tahtadan başını sokacak bir dam yapabilmiş köylüler, emekçilerdir. Yani, herşeyin üzerinde kutsal tutulmaya zorlandıkları devletin en küçük bir yardımını yaşamlarının hiçbir anında görmemiş olanlardır.

Toprağın altında 4 gündür ölü mü, sağ mı oldukları bilinemeyenler yerin yedi kat dibinden aydınlığı, ısıyı çıkartmaya uğraşanlardır. Göçük olduğunda ölen, yağmur yağdığında toprak altında kalan; ama hak istediğinde, zam istediğinde, işgüvenliği, can güvenliği istediğinde kurşunlananlardır. Kısacası felakete uğradığında "Vah Vah" denilen, felaketten önce önlem istediğinde polisin jandarmanın üstüne sürüldüğü yurttaşlarımızdır.

Başbakan. "En büyük dileğim kurtulmalarıdır. İnşallah kurtulurlar" demiş. İşçiler, emekçiler kurtuluşun "inşallahla, maşallahla olmayacağını" biliyorlar. Ancak, onlar kurtulduklarında bu tür katliamların önüne geçmek için en küçük bir önlem almayı reddedenler kaçacak delik arayacaklardır.

Güneş

(Baştarafı 1. Sayfada) ve bu halka yansıtılmıştır. İşsizlik çok. Yüksek öğrenime giremeyen gençler, üretime katılmak, yönetime katılmak ve pay almak istiyorlar. Bölgede toprak reformu uygulanmamıştır. Bu arada aşiret kavgaları sürüp gidiyor. Apocu'lar adıyla anılan grubun gücü fazla abartılıyor. Sayıları AP milletvekili Bucak'ın söylediği kadar değildir. Ancak sözünü ettiğim ekonomik ve sosyal şartlardan yararlanıyorlar.»

İçişleri Bakanı Güneş, Cumhurbaşkanına sunduğu raporda, sorunun uzun vade de ekonomik ve sosyal önlemler alınarak çözümlenebileceğini belirttiğini açıkladı. Güneş daha sonra uçakla Ankara'ya döndü.

YİTİK

İ.Ü. Hukuk Fakültesinden aldığım şebekemi, İ.E.T.T. kartımı ve öğrenci karnemi yitirdim. Geçersizdir.

Rafet İÇÖZ
(Po: 2139)

Dev-Yol'cular İGD'li bir gence 10 saat

(Baştarafı 1. Sayfada) sürdürülüyor.

Karabağlar semtinde İGD, Dev-Yol ve diğer gençlik örgütleri arasında güç ve eylem birliği çalışmaları olduğunu belirten İGD yöneticileri bu olayı kınadılar. Olayla ilgili olarak yapılan açıklamada kaçırma olayında adı geçen ve ODTÜ'den gelme Vedat isimli kişinin Karabağlar semtine gelmesiyle İGD'ye karşı saldırıların arttığına dikkat çekildi. Açıklamada, 1 Eylül akşamı iki İGD'linin arkasından Dev - Yol'cuların ateş ettiklerini, 3 Eylül sabahı da Osman Yıldırım adlı İGD üyesinin işyerine Dev-Yol grubuna mensup kişiler tarafından baskın yapılarak bacağından iki kurşunla yaraladıkları hatırlatıldı.

TARSUS'TA

İçel Valisi Naim Cömertoğlu önceki gün Tarsus'ta meydana gelen olaylarla ilgili olarak ikisi kadın 20 kişinin gözaltına alındığını ve gece sokağa çıkma yasağının şimdilik sözkonusu olmadığını söyledi.

Önceki gün Tarsus'un eski Ömerli Mahallesinde 4 kişinin yaralanması ve yaralılardan Veli Durmuş adlı öğrencinin ölmesi üzerine Tarsus'ta başlatılan protesto gösterileri sırasında Emniyet kuvvetleri ile silahlı çatışmaya giren göstericiler Ali Özel adlı polis memurunu yaralamış, bir polis aracını da yakmışlardı.

Olayların devam ettiği sırada çevre yolunda da, bir grup gösterilerde bulunmuş ve güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya girmişti. Çatışmada Akbay Çalık adlı bir genç yaralanmıştı.

Olayların giderek büyümesi üzerine İçel Valisi Naim Cömertoğlu, Mersin ve Adana'dan güvenlik kuvvetlerini takviye için yardım istemişti. Güvenlik kuvvetleri olayın cereyan ettiği kesimde yaptıkları operasyonlar sonucunda ikisi kadın 20 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlardan Hediye Hizmetçi adlı kadının üzerinde bir tabanca bulundu.

İlçede hayatın normale döndüğünü ve gece sokağa çıkma yasağının söz konusu olmadığını belirten Vali Cömertoğlu, Tarsus'taki gelişmelerle ilgili olarak İçişleri Bakanlığına ve Sıkıyönetim Komutanlığına bilgi sunduğunu ve soruşturmanın sürdürüldüğünü söyledi.

İSTANBUL'DA

Bahçelievler, Siyavuşpaşa'da bir kahveye Anadol marka bir arabayla gelen beş kişi tarafından ateş açıldı. Olaydan sonra kaçan arabaya jandarmalar ateş etti. Sanıklardan biri ağır yaralandı. Otomobilde yaralı olarak ele geçen Sinan Koç adlı kişinin Yenibosna AP Belediye Başkanının yeğeni olduğu anlaşıldı.

Öte yandan Mecidiyeköy Ortaklar Caddesinde dün gece sabaha karşı dört ayrı yere patlayıcı madde atıldı. Olaylarda ölen ya da yaralanan olmadı.

Bu patlamadan yarım saat sonra yine Ortaklar Caddesi Sakızağacı Sokakta bulunan Ayla Şenol'a ait pastahanede, Ülkü Yıldızhan'a ait eczanede ve Ömer Kartal'a ait bakkal dükkanına yerleştirilen patlayıcı maddeler arka arkaya patladı.

ORDU'DA

● Kumru Kaymakamı H. Nedim Öztürk'ün önceki gece saat 03.30 sıralarında oturduğu lojman kimliği belirsiz kişilerce tarandı.

Onaltı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yardımları bizzat ben izledim, yeterli yardım gönderilmektedir» dedi.

Başbakan Bülent Ecevit, ANKA muhabirinin «Afet bölgesine yeterli miktarda yardım gönderilmediği söyleniyor» yolundaki sorusunu şöyle yanıtladı:

«Afet bölgesine gönderilen yardımları ilk gününden itibaren bizzat ben izledim. [illegible] gönderilmiştir. Halen de gönderilmektedir.

Afetzedelerin sağlık, barınma ve gıda gereksinmeleri karşılanmıştır. Bu arada hafta sonunda Çorum'a cam gönderildi. Geri kalan eksiklikleri karşılamak için bu hafta da cam gönderilecek ayrıca ulaşım gereksiniminin karşılanması için bölgeye mazot ve benzin de gönderilmiştir.

Yardım çalışmalarını halen yakından izlemekteyim. Gereken çalışmalar yapılmaktadır.»

Başbakan Bülent Ecevit, daha sonra afet bölgesindeki maden ocağında mahsur kalan 16 işçinin kurtarılması çalışmalarının halen devam ettiğini söyledi ve Türkiye Kömür İşletmeleri'nin de kurtarma çalışmalarına olanca gücüyle katkıda bulunduğunu kaydederek, «Şu anda Allahtan en büyük dileğimiz onların kurtulmasıdır. inşallah kurtulurlar» şeklinde konuştu.

İstanbul Üniversitesini kazanan öğrencilerin kayıtları 17 Eylül'de başlıyor

İstanbul (A.A.) — Üniversitelerarası Seçme Sınavına girerek İstanbul Üniversitesi'ne bağlı İstanbul Tıp Fakültesi dışındaki fakülte ve yüksek okullara girmeye hak kazanmış öğrencilerin kesin kayıtları 17 Eylül - 15 Ekim tarihleri arasında yapılacak. İstanbul Tıp Fakültesi'nde kesin kayıtlar ise, 10 Eylül Pazartesi günü saat 09.00'dan başlayarak 25 Eylül Salı [illegible] cek.

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden yapılan açıklamaya göre, 1979 - 1980 öğretim yılı Üniversitelerarası Seçme Sınavına İstanbul Üniversitesi'ne bağlı bölümlere girmeye hak kazanan öğrencilerin kayıtları 09.00 - 12.00 ile 13.30 - 16.00 saatleri arasında yapılacak. Kayıt için başvuran öğrencilerden lise diplomasının aslı, ÜSS puan kartı, ÜSS kimlik kartı, 15 adet vesikalık resim, sağlık raporu, ikametgâh tezkeresi, nüfus sureti, ders ve sağlık haraçları ve sağlık harcını yatırdığına ilişkin makbuzlar. öğrenime ara verenlerden iyi hal kağıdı ve 19 yaşından büyük erkek öğrencilerden askerlikle ilişkisi olmadığına dair belge isteniyor.

YİTİK

Şebekemi ve İETT kartımı yitirdim, geçersizdir.

Turhan Mertler
(Po: 2138)

İLAN

ANKARA TOPRAKSU IV. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

1 — Aşağıda tafsilatı belirtilen işler hizalarında gösterilen gün ve saat'erde 2490 sayılı yasanın 31 maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Sıra No	Yapılacak İşin Cinsi	Keşif Bedeli (TL)	Geç. Tem. (TL)	İhale Gün Ve Saati
1 —	Ankara-Beypazarı-Uruş Elektropompaj sulama projesi inş.	2166469.00	64994.07	21.9.1979 Cuma S. 9.30
2 —	Niğde-Aksaray-Uluırmak-Topakkaya sulama bütünleme projesi inşaatı.	4340826.00	130224.78	21.9.1979 Cuma S. 11.00
3 —	Niğde-Aksaray-Uluırmak-Yeşiltepe (Kırkıl) sulama bütünleme projesi inşaatı.	13594675.00	407840.25	21.9.1979 Cuma S. 15.00

2 — Bu işlere ait eksiltme dosyası, eksiltmenin yapılacağı Ankara-Dışkapı Fatih Cad. No: 16 adresindeki TOPRAKSU IV. Bölge Müdürlüğü binasında mesai saatleri dahilinde ücretsiz olarak görülebilir.

3 — İsteklilerin belge müracaat son günü olan 17.9.1979 tarihinde saat 17.00'e kadar Bölge Müdürlüğüne verecekleri dilekçelerine;

a) Bütün işler için en az keşif bedeli kadar «C» grubu müteahhitlik karnesi ile birlikte ayrı mahiyette iş yaptıklarına dair Resmi Daire lerden verilmiş iş bitirme belgesi.

b) Yapı araçları bildirisini (Miktar ve çeşitleri eksiltme dosyasında belirtilen inşaat makinalarının kendine ait olduğunu kanıtlayan belge, bu makinalar kira ile temin edilecekse noter tastikli kira mukavelesi)

c) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisi ve Banka Referans mektubu,

d) İsteklilerin bu işte çalıştıracağı teknik personele ait Noter tastikli teknik personel bildirisini (İdareden alınacak örneğe göre.)

e) Dilekçelerin veriliş tarihinde isteklinin elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisini,

f) İsteklilerin işyerini görüp tetkiklerine dair işin kontrolluğundan alınacak iş yeri görme belgesini (İdareden alınacak)

g) Kanuni ikâmetgah belgesini ekleyerek her iş için ayrı, ayrı yeterlik belgesi almaları şarttır.

b, e, d ve e bentlerinde yazılı belgelerin bizzat istekli tarafından imzalanması şarttır.

4 — İhaleye gireceklerin yeterlik belgeleri ile birlikte usu'üne uygun olarak alınmış geçici teminat makbuz veya Banka Mektubunu, aslı veya Noterden tasdikli 1979 yılı Ticaret ve Sanayi Odası belgesini usulüne uygun olarak 2490 sayılı yasa gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri lâzımdır.

Telgrafla yapılacak müracaatlar ve postadaki gecikmeler dikkate alınmaz duyurulur.

(Basın: 20145 — 2096)

TÖB DER'in kuruluş yıldönümünde

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lan açıklamada 3 Eylül 1979 un devrimci-demokratik öğretmen hareketi açısından Türkiye'nin daha karanlık bir döneme götürülmesine karşı, kanla canla mücadele günü olacağı belirtilerek «başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen sömürülen yığınlar bu gidişe dur demelidir» denildi. Grev silahına kavuşulmadığı sürece ekonomik koşulların iyileştirilmesi yolunda daha ileri haklar koparabilmenin mümkün olmadığı belirtilen açıklamada gasbedilmek istenen haklara sahip çıkılması gerektiği bildirilerek özetle şöyle denildi:

«9 yıl önce grev silahından yoksun da olsa öğretmenlerin var olan sendikal hakları gaspedildi. O günden bu yana grevli-toplu iş sözleşmeli sendika hakkı mücadelesi eğitim-öğretim ve tüm emekçiler açısından hayati bir önem taşımaktadır. Burjuvaziye karşı pazarlık gücüne erişmediğimiz, grev silahına kavuşmadığımız sürece ekonomik koşullarımızı iyileştirme yolunda. daha ileri haklar koparabilmemiz mümkün olmayacaktır.

Emekçiler açısından demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması da zorlu mücadelelerle gerçekleşmiştir. Emekçiler haklarını kanları ve canları pahasına söküp alabilmişlerdir.

Grevli-toplu-iş sözleşmeli sendika hakkı mücadelemiz, zorlu ve kahırlı bir mücadeledir. Burjuvazi bu hakkımızı bize sunmayacaktır. Söke söke alacağız. 9 yıldır bitevi ye sürdürdüğümüz sendika hakkı mücadelemiz bugün daha bir önem kazanmıştır.

3 Eylül 1979, 9. kuruluş ve mücadele yıl dönümü nedeniyle tüm üyelerimize ve ilerici demokrat, yurtsever öğretmenlere sesleniyoruz.

— Her türlü iç çekişmelere, dargınlıklara son verelim.

— Bizi yutmak isteyen faşizme, zulme karşı saflarımızı sıklaştıralım. mücadeleyi arttıralım. canımıza ve onurumuza kasteden faşist teröre karşı mücadele edelim. Faşizmin iğrenç yüzünü her yerde durmadan, usanmadan teşhir edelim. Faşistleri kitlelerden tecrit edelim, emekçi halkla kaynaşıp saldırılarını etkisiz kılalım.

— Gaspedilmek istenen demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkalım.

— Ekonomik olarak daha çok sömürülmeyi önlemek ve yeni hakları alabilmek için grev silahıyla donatılmış sendika hakkımızı elde etmek için diğer emekçi kesimlerle kaynaşıp. daha zorlu kahırlı mücadele günlerine hazırlanalım.»

Öğretmenlerin

(Baştarafı 1. sayfada) alamadıkları yedi aylık maaşlarını aldılar. Çeteleri örgütleyen ve onlar arasında dövüşenler oldular.

1960 sonrası TÖS'ü aynı devrimci maya üzerinde yükselttiler. Baskılar, kıyımlar, sürgünler yıldırmadı öğretmeni. Büyük eğitim yürüyüşü ve İLK-SEN'le birlikte «öğretmenler boykotu»nu gerçekleştirdiler. Grevsiz sendika hakkını grev silahıyla donatmak için savaşıyorlardı. 15-16 Haziranları yaratan işçi sınıfının yoluna öğretmenin devrimci potansiyelini katıyorlardı. Bir yandan da Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nu TÖS'e katmayı başardılar.

Ancak bir 12 Mart Paşası Memduh Tağmaç, «toplumsal uyanış ekonomik gelişmenin önüne geçmiştir. Bu durum bertaraf edilmelidir» diyor ve 12 Mart Muhtırası veriliyordu. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin açık teröre dayanan partilerüstü hükümetler dönemi, balyozlar, işkenceler, darağaçları, kırımlar, tekelci burjuvazinin en büyük vurgunu vurdukları, altın yılları...

Öğretmenlerin elinden sendika kurma hakkı alınıyor. Binlerce öğretmen ve TÖS yöneticileri içerde, işkence altında. TÖS tasfiye ediliyor ama, öğretmenler hemen yerine 3 Eylül 1971 günü TÖB-DER'i yükselttiler. O açık ama direşken günlerde içerdeki arkadaşlarına dışardaki eş ve çocuklarına avukat, zeytin, ekmek parası yetiştirerek örgütlü dayanışmayı yükselttiler.

Günden bugüne örgütlü öğretmen savaşımı faşist baskı ve cinayetlere karşı yürüyor. Tek tek şubeler ölenlere, sürülenlere sahip çıkıyor. Dayanışmayı ve savaşımı yükseltiyor, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, can güvenliğinin sağlanması için işçi sınıfının yükselttiği örgütlü yığın savaşımına katılıyor.

Ne var ki bugün öğretmen merkezi önderlikten yoksundur. Merkez yönetimi alabildiğine aymazlık ve pasifizm içindedir. Diğer kitle örgütleriyle dayanışma içinde faşizan gidişin önüne duvar çekmek ve onu geriletmek için öğretmenin devrimci potansiyelinin ayağa kaldırılması gerekmektedir. Bu görevi yerine getirmek yerine İstanbul'da, Bursa'da Ankara'da binlerce öğretmenin kaydını silerek grupçu tasfiyecilikle uğraşıyor.

Dahası antifaşist eylemlere öğretmenlerin, şubelerin katılmaması için genelge çıkarıyor.

Öğretmenler, sağlam örgütlü geleneğini koruyarak, örgütsel işlerliği sağlayıp doğru önderliğe kavuşacak ve daha güçlü bir biçimde demokrasi savaşımına katılacaktır.

İpekçi cinayetinden aranan bir kişi teslim oldu

İstanbul, (A.A.) — Milliyet Gazetesi Yazıişleri Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'yi öldürmekten sanık Mehmet Ali Ağca'ya yardım ettikleri savı ile aranan Mehmet ve Hasan Hüseyin Şener kardeşlerden, Hasan Şener İstanbul Sıkıyönetim Savcılığına teslim oldu.

Beraberinde avukatı ile birlikte İstanbul Sıkıyönetim Savcılığına teslim olan Hasan Hüseyin Şener, olayla hiçbir ilişkisinin bulunmadığını öne sürdü. Hasan Hüseyin Şener daha sonra sorgusunun tamamlanması için İstanbul Emniyet 1. Şube Müdürlüğüne gönderildi.

Mete Tan Tamgün'de değişiklik konusunda fazla sıkıştırılmamasını istedi

Ankara (Politika) — Tam Süre Yasası Yönetmeliğinde yapılması gerekli değişiklikler üzerine tartışmalar sürerken Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'ın hekimlere «fazla sıkıştırırsanız istifa ederim» dediği öne sürüldü.

Türk Tabibleri Birliği Merkez Konseyi Temsilcileri Meclisinin 28-29 Ağustos'ta yaptığı toplantıdan sonra aldığı bir dizi kararın metni Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'a götürülmüş ve yönetmelik değişikliğinin işlerliğe konulması için 15 Eylül'e kadar süre tanınmıştı.

İstanbul'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da) zeme stokunun devletçe alınması ve esnafa dağıtılması, bunun yanında fiyat denetleme komisyonunun kurularak haksız kazançların önlenmesiydi.

Ayakkabıcılar Federasyonu Başkanı Temel Çoruh, bir haftalık eylemlerine devletin ilgisiz kalmasının tekelci firmaları «şımarttığını» bu nedenle, ilaç, lastik, suni kösele ve vinyleks gibi maddelere eylem sürerken yüzde 20 zam yaptıklarını belirterek şöyle konuştu:

«Devlet ayakkabı sanayiinin sorunlarına ilgisiz kalmamalıdır. Tekelci firmalar bizim sırtımızdan haksız kazanç sağlamakta, fiyatlar de netlenmemektedir. Üretim için zorunlu olan ana maddelerden kösele sağlayan İzmitte kurulu Kazlı Deri Sanayi'nin yüzde 60'dan fazla hissesi İş Bankasına aittir. Tali malzeme üreten Derby, Site, Epa, Esem, Fulya, Bali ve Balina gibi firmaların ardı ardına yaptıkları zamlar ayakkabı üreticisini perişan etmektedir.»

Temel Çoruh, devletin sorunlarına ilgisiz kalması halinde eylemlerinin genişleyeceğini, haklarını elde edinceye kadar mücadele edeceklerini söyledi.

Yanödemeler

(Baştarafı 1. Sayfada) lar Kurulunda, İçişleri Bakanının Doğu ve Güneydoğu'ya yaptığı gezisi hakkında izahat verdiğini söyledi.

Öte yandan, ANKA Ajansının haberine göre yanödemelerin artırılması nedeniyle memurlara brüt olarak toplam 12.6 milyar lira verileceği ancak bu miktarın 7.8 ni yarının vergilerle geri alınacağı bildirildi. Başbakanlık yetkilileri, memurların eline net olarak toplam 4.8 milyar lira geçeceğini, hazineye binen yükün de böylece 4.8 milyar lira olacağını söylediler.

Yetkililer memurların yan ödeme katsayılarının 4'den 6'ya çıkarılması ile yan ödemelerde yüzde 50'lik brüt bir artış meydana geldiğini bildirdiler. Yanödeme kat sayısı 8'e yükselen teknik personelin yanödemelerinde ise toplam yüzde 100'lük brüt bir artış sağlandı.

Ön seçimlerin kesin sonuçları

(Baştarafı 1. Sayfa'da) **layim** (Hatay), **Solmaz Belül** (İstanbul), **Muzaffer Şamiloğlu** (Kars), **Mehmet Ali Arıkan** (Mardin), **Bahri Cömert** (Samsun), **Süreyya Önen** (Siirt), **Zihni Betil** (Tokat).

ÖNSEÇİM SONUÇLARI

Anadolu Ajansı Seçim Bürosu'nun belirlemelerine göre, AP, CHP, MSP ve MHP'nin Cumhuriyet Senatosu adaylığı için önceki gün yaptıkları önseçim sonuçları şöyle:

AĞRI: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Kasım Küfrevi
CHP: Naci Kutlay

AMASYA: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Nevzat Şener
CHP: Zafer Özakça
Bu il'de AP Senatörü Macit Zeren önseçimi kaybetti.

ANTALYA: (Çıracağı senatör sayısı: 2)
AP: Şerafettin Peker, Remzi Yılmaz
CHP: Mehmet Emin Sungur, Rahmi Erdem, Besim Üstünel, Aysel Baykal, Cevdet Hacaloğlu, Fikret Gündoğan, Yavuz Ergenekon, Ali İsmet Gencer, Engin Ünsal, Fevzi Hakkı Esatoğlu.
SDP: Bu partinin İstanbul'da yaptığı önseçime ilişkin oy ayrımının devam ettiği bildirildi.
İstanbul'da Cumhuriyet Senatosu eski başkanlarından AP Senatörü Tekin Arıburun önseçimi kazanamadı. CHP İstanbul Senatörü Solmaz Belül de seçimi kaybetti.
CHP: Enver Konyar, Necdet Vural Gürcüoğlu
Bu il'de CHP Senatörü Reşat Oğuz önseçimi kazanamadı

ARTVİN: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Rasim Gezmiş
CHP: Hayri Öztürk
MSP: Abdulvahip Demirkaya

Artvin'den CHP Senatörü olan Recai Kocaman seçimi kaybetti.

BALIKESİR: (Çıkaracağı senatör sayısı: 3)
AP: Mithat Şükrü Çavdaroğlu, Cemal Ergen, Ahmet İhsan kırımlı
CHP: Nejat Sarlıcalı, Ahmet Dikmenoğlu, Orhan Üretmen
Balıkesir'de AP Senatörleri Raif Eriş ve Hikmet Aslanoğlu önseçimde listenin sonlarında yer aldılar.

BİTLİS: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Mehmet Sedat Özcan
CHP: Bu il'de adayını merkez yoklamasıyla belirliyecektir.
Bitlis'de AP Senatörü Kamran İnan'dan boşalan bir senatörlük için senato ara seçimi yapılacak.

BURDUR: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Fikret Kırbaşlı
CHP: Osman Aykul
MSP: Ali Rıza Kaplan
Bu il'de CHP Senatörü Ekrem Kabay seçimi kaybetti.

ÇANAKKALE: (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: Refet Sezgin, İsmail Kutluk
CHP: İmadettin Elmas, Ruşen Fuat Gökhan

ERZİNCAN: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Orhan Özen
CHP: Avni Aksu
MSP: Adnan Hüsmen
Bu il'de CHP Senatörü Nlyazi Ünsal, önseçimi kaybetti.

ERZURUM: (Çıkaracağı senatör sayısı: 3)
AP: Selahattin Deniz, Naci Gacıroğlu, Nihat Diler
CHP: Selahattin Babüroğlu, Orhan Şerifsoy, Dündar Özen
Bu il'de, CHP Senatörü Hilmi Nalbantoğlu ile AP Senatörü Sakıp Hatunoğlu önseçimi kazanamadılar.

HAKKARİ: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Abdulhalik Özdinç
CHP: Merkez yoklaması yapacak.

HATAY: (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: Mustafa Delivell, Ahmet Paşabeyoğlu
CHP: Mehmet Sönmez, Atıf Seyfettinoğlu
MSP: Muhsin Bulut Göçer
Hatay'dan adaylığını koyan CHP Samsun Senatörü Ziya Gökalp Mülayim seçimi kazanamadı. Hatay CHP Senatörü Kemal Kılıçoğlu ise, bu seçimlerde aday olmadı.

ISPARTA: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Mustafa Gülcügil
CHP: Bu il'de merkez yoklaması yapacak.

İSTANBUL: (Çıkaracağı senatör sayısı: 10)
AP: Vefa Poyraz, Sadık, Batum, Orhan Cemal Fersoy, Erdoğan Adalı, Emin Ulusoy, Osman Özbek, Aleaddin Öztopuz, Osman Gümüşoğlu, Şevket Akyürek, Osman Buldaç.

KARS (Çıkaracağı senatör sayısı: 3)
AP: Salih Dursunoğlu, Yusuf Ziya Ayrım, Behnam Kuran.
CHP: Sırrı Atalay, Halis Soylu, Medet Serhat.
Kars'ta CHP Senatörü Muzaffer Şamiloğlu önseçimlerde son sıralarda yeraldı.

KÜTAHYA (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: Fevzi Ergun, Mehmet Emin Alanyalı.
CHP: Bu ilde adaylarını merkez yoklamasıyla belirleyecek. Kütahya'da AP Senatörü Ahmet Özmumcu önseçimleri kazanamadı.

MANİSA (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Erol Yavuz.
CHP: Merkez yoklaması yapacak.
Bu ilde AP Senatörü Ruhi Tunakan'ın ölümüyle boşalan bir üyelik için senato ara seçimi yapılacak.

MARDİN (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: İsmet Muharremoğlu, Abdülkadir Keremoğlu.
CHP: Cemil Çeçan, Sabri Düzgören.
Mardin'de CHP Senatörü Mehmet Ali Arıkan ile AP Senatörü Sait Mehmetoğlu önseçimleri kaybettiler

MUŞ: (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Ahmet Feridun Gültekin.
CHP: Nurettin Yıldırak.

RİZE (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Şükrü Meto.
CHP: Talat Doğan.

SAMSUN (Çıkaracağı senatör sayısı: 4)
AP: Doğan Kitaplı, Şaban Demirdağ, Celal Aslan, İhsan Saraçlar.
CHP: Muharrem Bartın Emin Süer, Üstün Küsefoğlu, Fuat Uysal.
Samsun'dan AP Senatörü Rafet Rendeci ile CHP Senatörü Bahri Cömert önseçimi kaybettiler.

SİİRT (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Mustafa Ramanlı.
CHP: Cevdet Aydın.
Bu ilde CHP Senatörü Süreyya Önen önseçimi kazanamadı.

TOKAT (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: Osman Çetin, Ömer Açıkel.
CHP: Metin Somuncu, Senem Köylüoğlu.
Tokat CHP Senatörü Zihni Betil, adaylığını koymadı AP Senatörü Cevdet Aykan ise seçimi kaybetti.

YOZGAT (Çıkaracağı senatör sayısı: 2)
AP: Ünal Alıoğlu, İsmail Yeşilyurt.
CHP: Şakir Keçeli, Veli Uyar.
MHP: Servet Bora, İsmet Kapısız.

VAN (Çıkaracağı senatör sayısı: 1)
AP: Merkez yoklaması yapacak.
CHP: CHP de bu ilde adayını merkez yoklamasıyla belirleyecek.

MİLLETVEKİLİ ARA SEÇİMİ ÖNSEÇİM SONUÇLARI

AYDIN (Çıkaracağı milletvekili sayısı: 1)
AP: Selahattin Acar.
CHP: Merkez yoklaması yapacak.

EDİRNE (Çıkaracağı milletvekili sayısı: 1)
AP: Ahmet İnceoğlu.
CHP: Erdal Kalkan.

KONYA (Çıkaracağı milletvekili sayısı: 1)
AP: Adayını merkez yoklamasıyla belirleyecek
CHP: Merkez yoklaması yapacak.

MANİSA (Çıkaracağı milletvekili sayısı: 1)
AP: Süleyman Çağlar.
CHP: Adayını merkez yoklamasıyla belirleyecek.

MUĞLA (Çıkaracağı milletvekili sayısı: 1)
AP: Ünat Demir.
CHP: Merkez yoklaması yapacak.

Adana Sanayi

(Baştarafı 1. Sayfada) dün yaptıkları açıklamada fabrikalarda üretim için gerekli ham yağın bulunduğunu iddia ettiler.

Adana Sanayi Odası yöneticileri açıklamalarında şunları savundular:

«Yağ fabrikalarının sürekli üretim yapabilmesi için gereksinmeleri olan 4-5 günlük ham yağ stokunun, stokçulukla kabil-i telif bir yönü yoktur. Sanayiciler olarak stokçuluk yapan, karaborsa yaratan müessese varsa gerçek durumun bilir kişi tesbiti yapıldıktan sonra ortaya çıkarılmasından ve yasal işlem yapılmasından yanayız. Aksi halde işletmelerinde üretime devam edebilmek için asgari limitler dahilinde bulundurdukları üretim için stokların, stokçuluk yapılmış gibi kamu oyuna yansıtılmasını haksız ithamlar olarak telakki ve red ediyoruz.»

Bilindiği gibi, Ramazan ayı öncesinde AP Genel Sekreteri Nuri Bayar ile aralarında Sabancı'nın da bulunduğu bazı yağ fabrikatörlerinin biraraya gelerek yağ darlığı konusunda karar aldıklarına ilişkin haber gazetemizde yeralmıştı. Gazetemiz aynı haberin gelişmesi olarak da Sabancı ve Has ailelerine ait fabrikalarda 10.5 milyon kilogram yağ stokunun ele geçirildiğini de duyurmuştu. Sabancı Holdingin egemenliği altında bulunan Adana Sanayi Odası Yöneticileri dün yaptıkları açıklamada bu haberleri yalanlama gayretine giriştiler.

Öte yandan, TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker'e ait TEKFEN fabrikasında da stok ampul elegeçirilmiş Berker, Adana Sanayi Odası yöneticilerinin söyledikleri-ne benzer bir açıklamayla bu olayı yalanlama çabasına girişmişti.

İstanbul'daki

(Baştarafı 1. Sayfada) İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, orta dereceli okullarda sınav sonuçları her okulun sınav komisyonunun değerlendirmesine göre en geç Eylül ayı sonuna dek belli olacak. Orta dereceli okullarda öğrenci kayıtları ise dün başladı. Kayıtlar 8 Ekim gününe dek sürecek.

İlkokullarda kayıt işlemlerine 31 Ağustos günü başlandı.

YİTİK

İETT kartımı yitirdim, geçersizdir.

Muhsin Dönmez
Po: 2140

Plevne Lisesinden aldığım pasomu yitirdim. geçersizdir.

Cumhur Atasov
Po: 2141

YİTİK

İ.Ü. Hukuk Fakültesinden aldığım kimlik kartımı yitirdim, geçersizdir.

Mehmet Tamses
Po: 2142

KÖY - KOOP

(Baştarafı 1. sayfada) ile ilişkilerin yeni boyutlar kazandığını söyledi.

KÖY - KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan, ÇKS yetkililerinin Türkiye'deki görüşmelerine ilişkin yaptığı açıklamada Kasım ayı başlarında Ankara - Kızılcahamam - Aksak Köyü Kalkınma Kooperatifi'nin maden suyu şişeleme tesislerinin üretime geçeceğini belirterek, «bu yatırımla ilgili olarak 199 bin dolarlık makina ithalatı yapılmaktadır» dedi. İki ülke kooperatiflerinin görüşmeleri sonunda Bulgaristan'a 2 bin 700 dolarlık tarım ürünü satılacağını bildiren Tarhan, bu ürünlerin destekleme kapsamında bulunmadığını söyledi.

KÖY - KOOP ile ÇKS arasında 20 maddelik bir protokolün imzalandığını belirten Tarhan, özetle şunları söyledi:

«Bu protokolle kırsal alanda sanayileşmek hareketine katkıda bulunucu bazı yatırımların oluşturulması hedeflenmiştir. Yine aynı protokolde bazı tarım ürünlerinin en geç 15 gün içinde ihraç edilebileceği esasa bağlanmıştır.»

ERDEMİR'de

(Baştarafı 1. Sayfada) bilirkişi heyetinin raporuna dayanarak yetkiyi Maden-İş'e vermek olduğunu belirtti. Duruşma günü olarak saptanmış olan 14 Eylül tarihinin daha öne alınması için çalıştıklarını belirten Kemal Türkler şu açıklamada bulundu:

«Devrimci yaftalı Dev Maden-İş denen sendikanın Erdemir işçilerine çektirdiği çile sona ermiştir. Bölge Çalışma Müdürlüğü Müfettişlerinin de aylarca önce saptadığı gibi öteden beri tümüyle sendikamız üyesi olan Erdemir işçilerinin yetki almaya yeterli sayı olan 3 bin 968'den çok fazla en az 4 bin 710 üyemizin bulunduğu İstanbul 5. İş Mahkemesine verilen bilirkişi raporu ile bir kere daha sabit olmuştur.

Artık sayın mahkemece yapılacak tek şey bağlı bulunduğu bozma kararı doğrultusunda alınan rapora göre 275 sayılı yasanın 7 ve 11. maddelerine göre yetkiye çoğunluk sendikası olduğu bir kere daha saptanan sendikamıza vermektir.

Üyelerimize ve tüm Erdemir işçi ve memurlarına bir kere daha sesleniyoruz. Erdemir'de Maden-İş vardır. Var olacaktır. Dün Demir Döküm'den kovulan sarımaocu karması sendika bugün de Ereğli'den sizin gücünüzle kovulmuştur. Bu nedenle Erdemir işçileri yeni maceraya, oyuna ve aldatmacalara kapılmamalıdır.

Ereğli işçileri Maden-İş etrafında nasıl birlik ve dayanışma ile yetkiyi aldıysa aynı birlik ve dayanışmayla sözleşmesini de en güçlü bir şekilde bağlamasını bilecektir. Yetkiniz ve yapılacak sözleşmeniz şimdiden hepinize kutlu olsun.»

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... **KEMAL TÜRKLER**
Yazıişleri Müdürü ... ... **Tamer KAYAŞ**
İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu
Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - **Teleks:** 23 290

Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay
Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — **Teleks:** 42 486 - 42 879
İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak
Telefon: 13 69 61
Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Stok ampuller karaborsa da satılıyor

● Normal fiyatı 20 lira olan ampüller karaborsa da 40 liraya satılıyor

Halid SERTEL

Tekeller tarafından aşırı kârlar sağlamak amacıyla stoklanan ampullerin karaborsa fiyatlarla satıldığı saptandı.

Piyasada uzun süredir bulunamayan ve tekeller tarafından aşırı kârlarla satılmak amacıyla stoklanan ampullerin, bugünlerde el altından ve karaborsa fiyatlarla satıldığı, elektrik malzemesi satan bazı dükkânlarda ise ampullerin hiç bulunamadığı öğrenildi.

Ampul almak için kendilerine başvurduğumuz elektrik malzemesi satıcıları kendilerinin de uzun süredir ampul bulamadığını, karaborsa fiyatlarla bulabildikleri ampulleri de gene karaborsa fiyatlarla satmak zorunda kaldıklarını söylediler. Bu yüzden sık sık müşterilerle tartıştıklarını bildiren elektrikçiler, normal fiyatı 20 lira olan ampule hiç kimsenin 40 lira ödemek istemediğini ve bu yüzden de işlerinin sadece elektrikli malzeme onarımı ve satışından öteye gitmediğini belirttiler.

Libya'nın ABD ve İngiltere'deki büyükelçilikleri işgal ediliyor

Libya temsilcilikleri halk bürolarına dönüştürülüyor

● KADDAFİ, LİBYA DEVRİMİNİN 10. YILDONUMÜNDE YAPTIĞI KONUŞMADA LİBYALI ÖGRENCİLERİ LİBYA'NIN DIŞ ÜLKELERDEKİ BÜYÜKELÇİLİKLERİN ÜZERİNE YÜRÜMEGE ÇAGIRMIŞTI...

Libya Lideri Muammer Kaddafi

Dış Haberler Servisi — Libyalı öğrencilerin Libya'nın dış ülkelerdeki büyük elçiliklerinin üzerine yürümesini isteyen Kaddafi'nin demeci üzerine bir grup öğrenci Kaddafi'nin isteğini yerine getirmeye başladı. Kaddafi'nin konuşmasından sonra Yunanistan, Malta, İtalya ve İngiltere başkentlerindeki Libya Büyükelçiliklerinin basılmasından sonra Washington ve Londra'daki elçilik binaları da işgal edildi.

LİBYA'NIN LONDRA BÜYÜKELÇİLİĞİ İŞGAL EDİLDİ

Bir grup Libyalı öğrenci, Libya lideri Muammer Kaddafi'nin çağrısına uyarak bu ülkenin Londra Büyükelçiliğini işgal etti ve büyükelçiliği «Halkın Bürosu» haline getirdiklerini açıkladı.

Büyükelçiliği işgal eden bir grup öğrenci adına yapılan açıklamada işgal'in yeşil kitapta yazılan esaslara göre ve barışçıl bir yöntemle yapıldığı belirtildi. Daha önce de Atina Büyükelçiliği beş öğrenci tarafından işgal edilmiş ve elçilikte halk komitesi kurulmuştur.

WASHİNGTON'DA DA İŞGAL

ABD başkenti Washington'daki Libya Büyükelçiliğinde de bir grup Libya'lı öğrencinin yönetime el koyduğu bildirildi.

Libya lideri Muammer Kaddafi, Libya devriminin onuncu yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada ülkede bir halk iktidarının kurulmuş olduğunu belirterek, yabancı ülkelerdeki Libya temsilciliklerinin de halk bürolarına dönüştürülmesini istemişti.

Kaddafinin konuşmasından sonra, Yunanistan, Malta, İtalya ve İngiltere başkentlerindeki Libya Büyükelçilikleri bir grup Libyalı turist ve öğrenci tarafından işgal edilmişti.

Washington'daki Libya Büyükelçiliğinde yönetimi ele aldıklarını açıklayan bir grup Libyalı öğrenci de bir halk bürosu oluşturduklarını bildirdiler.

BONN BÜYÜKELÇİLİĞİNDE HALK KOMİTESİ

Libya'nın Bonn Büyükelçiliği önünde toplanan bir grup, en kısa zamanda Bonn Büyükelçiliğinde kurulacak «Halk Komitesi» üyelerini seçmek üzere Federal Almanyada oturan Libya uyruklularin seçim yapacaklarını aynı girişimlerin, Washington, Paris, Roma gibi büyük merkezlerde de gerçekleşeceğini belirtti.

Bonn Büyükelçiliği önünde toplanan Libyalıların sözcüsü, Federal Almanya ile Libya arasındaki ilişkileri sürdürecek olan halk komitesinde Libyalı eski büyükelçilerden ikisine görev verileceğini kaydetti ve Libya halkının gerçek temsilcilerinin bu kişilerden oluşacağını söyledi.

Sözcü, bu girişimin gerçekleşmesi ile devlete ait kurumların halk tarafından sürekli bir biçimde denetlenmiş olacağını açıklamalarına ekledi.

Maden-İş üyeleri direnişteki Ülker işçilerini ziyaret etti

İstanbul (Politika) — İşverenin kanunsuz lokavt ilan etmesi üzerine 1200 Ülker işçisinin başlattığı direniş sürerken, Maden - İş üyeleri de direnişteki işçileri ziyaret etti. Maden - İş 1. Bölge üyesi olan işçilerin dayanışma ziyaretinde karşılıklı sorunlar anlatıldı ve işçilerin tekellere karşı savaşımında değişik işkollarındaki işçilerin yardımlaşmalarının önemi vurgulandı. Ülker işçileri, dayanışma toplantılarını coşku ile karşıladıklarını belirtirlerken, Maden - İş üyesi işçiler de yardımlaşmayı değişik biçimlerde sürdüreceklerini söylediler. Fotoğrafta Ülker işçileri, Maden - İş üyeleriyle birlikte görülüyor.

Bursa Merkez İlçe Seçim Kurulunun kararı

«MHP Kapatılsın» mitingine izin verilmemekle hata edildi

Bursa (Politika) — Bursa Merkez İlçe Seçim Kurulu, 1 Eylül Barış Günü için kapalı salon toplantısına verdiği izin kararında, «MHP kapatılsın» mitingine izin verilmeme kararının hatalı olduğunu belirtti. Bilindiği gibi «MHP - ÜGD kapatılsın» kampanyası sırasında İlçe Seçim Kurulunun kararına dayanılarak yürüyüş ve mitingler iptal edilmişti.

«1 Eylül Dünya Barış Günü» için kapalı salon toplantısı başvurusunu görüşen İlçe Seçim Kurulu, önceki verdiği kararı da gözden geçirdi ve yeni bir karar aldı. Bu yeni kararında Merkez İlçe Seçim Kurulu «gözünden kaçtığını» kaydettiği bir Yüksek Seçim Kurulunun varlığına dayanarak Barış Günü toplantısına izin verdi. Kararda şöyle deniliyor:

«28.8.1979 gün ve 5369 sayılı yazıda konu edilen «işten çıkarmaları protesto etmek ve faşist cinayet odaklarının dağıtılmasını istemek «amaçlı gösteri yürüyüşü benzeri bir olayda 18.8.1979 gün ve 20 sayılı kararımızla yasaklanmış ise de bu defa Yüksek Seçim Kurulunun emsal 1977 yılı kararları arasında rastlanmadığı için Kurulumuzun gözünden kaçan ve Resmi Gazete'nin 20.4.1977 gün ve 15915 sayılı nüshasında yazılı Yüksek Seçim Kurulunun 14.4.1977 gün ve 353 sayılı kararında seçimin başlangıç tarihinden oy verme gününden 21. nci günün sonuna kadar olan süre içerisinde yapılacak açık ve kapalı yer toplantılarında 298 sayılı kanunun açık ve kapalı yerlerde yapılacak toplantıları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına olanak bulunmadığına ve bu süre içerisinde yapılacak açık ve kapalı yer toplantılarında 171 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasının gerektiğine ilke kararı olarak varılmış bulunduğundan; şartları bulunduğu cihetle ve 21 günlük süreye henüz girilmediğinden istekte anılan toplantı ve yürüyüşün de idarece uygulanması gerekli olan 171 sayılı kanuna göre yapılmasında keza sakınca olmadığına bir numaralı kararda oy birliği ile 2 numaralı kararda oy çokluğu ile karar verildi.»

Genel Kurmay Başkanlığı açıklama yaptı:

Org. Ulker kendi isteği ile emekliye ayrıldı

Ankara, (A.A.) — Genelkurmay Başkanlığı, Üçüncü Ordu ve Erzincan Sivas illeri Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Mahmut Ülker kendi isteğiyle emekliye ayrıldığını açıkladı.

Açıklamada, daha sonra şöyle denildi:

«926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa ilişkin yönetmeliğin ilgili maddesine göre 3'ncü Ordu ve Erzincan Sivas İlleri Sıkı yönetim Komutanı Orgeneral Mahmut Ülker, 2 yıllık şark hizmetini her türlü takdirin üzerinde başarılı bir şekilde Erzincan'da tamamladığından ve bu talimat gereği iki yıldan fazla şark hizmetinde tutmak mümkün olmadığından mecburen bu görevinden alınarak Yüksek Askeri Şura Üyeliği'ne atanmıştır. Daha sonra kendi arzusu ile emekliye sevk edilmesini istemiş ve gerekli işlemleri sonuçlanarak askerlik hayatı boyunca her kademesinde değerli hizmetlerde ve büyük katkılarda bulunduğu Türk Silahlı Kuvvetleri'nin derin şükran ve en iyi dilekleri ile uğurlanarak faal hizmetten ayrılmıştır.»

AET Konseyi Başkanı O' Kennedy ziyaretini erteledi

● İrlanda Dışişleri Bakanı O'Kennedy ile AET Komisyonu Başkanı Yardımcısı Haferkamp'ın ziyaretlerini «İrlanda'daki gelişmeler» nedeniyle ertelediklerini bildirildi.

● OECD Genel Sekreteri Van Lennep 11 Eylül'de geliyor.

Ankara, (ANKA) — Avrupa Topluluğu Konseyi dönem Başkanı İrlanda Dışişleri Bakanı Michael O'-Kennedy ile Konseyin dış ilişkilerle görevli Başkan Yardımcısı Wilhelm Haferkamp'ın, 5-7 Eylül tarihleri arasında Türkiye'ye yapmaları programlanan ziyaretin ertelendiği bildirildi.

Öğrenildiğine göre, Türkiye ile AET arasındaki sorunlar üzerinde görüşmelerde bulunmak üzere Türkiye'ye gelmeleri beklenen Micheal O'kennedy ve Wilhelm Haferkamp, ziyaretlerini iki hafta ertelemek zorunda kaldıklarını, dışişlerine bildirdiler.

Erteleme dileğine gerekçe olarak, İrlanda Dışişleri Bakanı O'Kennedy'nin, İrlanda'da meydana gelen son olaylar ve gelişmeler nedeniyle programında değişiklik yapması zorunluluğu gösterildi.

Öteyandan, kısa adı OECD olan İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Genel Sekreteri Emil Van Lennep'in, daha önce planlandığı gibi 11 Eylül'de Türkiye'ye gelerek hükümet yetkilileri ile temaslar da bulunacağı bildirildi.

Bursa'da Kanalet Fabrikası işvereni 64 işçiyi işten çıkardı

Bursa (Politika) — Mustafakemalpaşa'da bulunan Kanalet Fabrikasındaki işçiler toplu olarak işten çıkarıldılar. Tarımsal sulama işlerinde kullanılan kanalet ve künk imal eden fabrikanın sahibi Yılmaz Bayar, siparişlerin karşılığı olan parayı alamadığı gerekçesiyle fabrikada çalışmakta olan 64 işçiyi işten çıkardı. İşverenin daha sonra 15-16 yaşındaki çocuklarla tekrar üretime başladığı bildiriliyor

İstanbul'da bir süre elektrik kısıtlaması yapılacak

İstanbul (AA) — Bulgaristan'dan gelen elektriği taşıyan yükleyici trafoda meydana gelen arıza nedeni ile Trakya Bölgesi de İstanbul şebekesinden beslenmeye başladı. Bu nedenle İstanbul'da elektrik kısıntısı yapılacağı bildiriliyor.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, yükleyici trafodaki arıza giderilinceye değin, Trakya Bölgesine İstanbul şebekesinden elektrik verilecek. Şebekenin hem İstanbul hem de Trakya Bölgesine elektrik vermesi yüzünden tüketimi karşılayabilmek için kısıntılara gidildiğini kaydeden yetkililer, trafodaki arızanın giderilmesinden sonra kısıtlamanın kaldırılacağını söylediler.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

07.40 Sabahtan Sabaha
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.15 Köy Dağarcığı
21.30 Müzik Magazin
23.00 Haberler

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
11.30 Sivas Kongresi Özel Programı
13.30 Olaylar İçinden
16.20 Arkası Yarın
16.45 Ses Ustaları
21.00 Sanat Olayları
22.00 Hafif Müzikte Dans

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
18.00 Stüdyo FM
22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

Televizyonda Türk Sineması

Son Hıçkırık

Hülya Koçyiğit..

Programda, yönetmenliği Ertem Eğilmez'in yaptığı ve başınca rollerini Hülya Koçyiğit, Kartal Tibet, Münir Özkul, Metin Serezli, Önder Somer'in oynadıkları «Son Hıçkırık» adlı film yayınlanacak. Kenan (M. Serezli) ile Nalan (H. Koçyiğit) birbirlerini çok sevmektedirler. Evlenmeye karar verirler. Nalan'ın ağabey gibi sevdiği komşu köşkün sahibi İlhami ise, Nalan'a deli gibi aşıktır. Nalan'ın İlhami'nin aşkından haberi yoktur. Kenan ile Nalan'ın düğün gecesi, kızı başkasına yar etmek istemeyen İlhami (K. Tibet) Nalan'ı vurarak öldürür. Aradan uzun zaman geçer, Kenan kendini yalnızlığa mahkum eder. Koskoca köşkte Ferhat (M. Özkul)'la yalnız yaşar. Ta ki, Nalan'ın kardeşinin kızı Handan (H. Koçyiğit) ortaya çıkıncaya kadar. Handan, kimsesi kalmamış biri olarak bir yatılı okulda kalmaktadır. Okul müdiresi Kenan beyi haberdar eder ve böylece olaylar gelişir.

Toplumsal eleştiriye ağırlık veren «Çukur»un çekimi tamamlandı

Ankara (Politika) — Ankara Televizyonu Tiyatro Şubesi tarafından İstanbul Fındıklı'da çekimi yapılan «Çukur»da toplumsal eleştiriye ağırlık veriliyor. Televizyon filmi olarak hazırlanan «Çukur» yaklaşık 40 dakika süreli olacak. Televizyon filmi Çukur'un yapımcılığını Tayfun Beker, yönetmenliğini ise Okan Uysaler yapıyor. Filmde, Ajlan Aktuğ, İbrahim Uğurlu, Erhan Dilligil, Yavuz Karakaş, Mine Dönmez ve Meral Kurtuluş gibi sanatçılar rol alıyorlar.

Çukur filminin yönetmeni olan Uysaler, programın içeriği hakkında şunları söyledi:

«İstanbul Fındıklı'da 15 günde tamamladığımız program, iki işçinin başından geçen olayları ve bu olaya müdahale edenler ile etmek isteyenler arasındaki çelişkileri sergiliyor.

Bir mahallede kanalizasyon patlaması olur. Bu kanalı onarmak için Belediye iki işçi görevlendirir. İşçiler, kanalı onarmak amacıyla derin bir çukur kazarlar. Ancak bilinçli bir kazma çalışması uygulayamadıklarından, çukur duvarlarının iyi beslenememesi nedeniyle duvarlar çöker. İki işçi çöken duvarlar altında kalırlar. Çevreden yetişenler, göçük altında kalan işçilerden birini yaralı olarak çıkarırlar. Ancak, diğer işçiyi çıkarmak oldukça güç olur. Çevreden olay yerine gelenler, büyük bir kalabalık oluşturur. Burada birikmiş insanlar, göçük altında kalan işçinin kurtarılması için kendi toplumsal konumlarına göre fikirler ortaya atarlar. Bu arada olay yerine gelen itfaiye, polis, doktor, her biri ayrı kurtarma yöntemi uygulamaya çalışır. Ancak her biri kendi kurtarma yönteminin daha doğru olduğunu ileri sürerler. Böylece kurtarma işleminde bir birlik sağlanamayınca çalışmalar aksar. Daha sonra göçük altında kalan işçi geç de olsa çıkarılır ama...

Olayda, toplumumuzun bir olay karşısındaki heyecanı ve herkesin kendine göre değerlendirmesi verilmek isteniyor. Öte yandan amele denilen kol işçilerinin hiçbir önlem alınmadan çalıştırılması gözler önüne seriliyor.»

Senaryosu Rana Cabbar'ın olan «Çukur» filminin şu anda montaj çalışmaları sürdürülüyor.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Flanderler'in Köpeği

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 45. bölümünde, Nero dedesi öldükten sonra yapayalnız kalmıştır. Aroa gibi George ve Paul de büyükbabanın ölümüne çok üzülmüşlerdir. Hans, Nero'dan kirayı ister. Nero'nun parası yetmez. Aroa, dedenin mezarına gider. Bu arada George, çalışmaya ve Mehelen'e gidip demirci olmaya karar vermiştir. Nero ondan ayrılacağı için üzülmektedir.

19.30 Çevre Korunması

Programda toplumumuzun en büyük sorunu olan gürültü ve yaşamımıza yaptığı etkiler konu ediliyor.

19.45 Merhaba

Bugün yayınlanacak Merhaba programında: «Köy Avukatı» bölümünde lüzumlu geçit hakkı konu ediliyor. Aşık Mansur Alyansoğlu'ndan bir deyiş var. Ayrıca Eylül ayında yapılması gereken tarımsal mücadele takvimi konusu ele alınıyor. Programın son bölümünde, doktorumuz beslenme konusunda açıklayıcı bilgiler veriyor. Programı Tümay Dane hazırladı.

20.30 Haberler

21.15 Sivas Kongresi

Programda, 60. yılına erişilmiş bulunan Sivas Kongresi, Sivas Kongresi'ne kadar geçen olaylar: Birinci Dünya Savaşı sonu, Samsun'a çıkış, Amasya Tamimi ve Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi'nin toplanışı, Kongrede alınan kararlar ve Ulusal Kurtuluş Savaşının başlatılması, Sivas Kongresi'nin Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki yeri konu edilecek.

21.30 Türk Sanat Müziği

İstanbul Televizyonundan Aydın Utku'nun hazırladığı bu programda Nusret Ersöz, Kapoz Efendi'nin uşak peşrevinden sonra şu parçaları okuyacak: Akşamın Olduğu Yerde Bekle Diyorsun Gelmiyorsun, Her Halinle Herşeyinle Güzelsin, Apansız Uyanırsan Gecenin Bir Yerinde, Kader, Böyle Kaç Yıl Geçecek.

21.45 Televizyonda Türk Sineması

23.15 Haberler